

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Реалії

Самі порожні хати. І тиша...

▶ СТОР. 10-11

Ваше здоров'я

Хлопчик з маминою шкірою

▶ СТОР. 14

Парламентська газета — абітурієнту

Пробні тестові завдання від «Генези» максимально наближені до «бойових»

▶ СТОР. 18-23

№ 57 (5557) ВІВТОРОК, 26 БЕРЕЗНЯ 2013 РОКУ WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Я ВАМ ПИШУ...

Ціни зі стелі?

У нашій країні чиновники з високих трибун красномовно обіцяють поліпшення життя, зниження цін на товари першої необхідності, підвищення зарплат і пенсій, стабільність тарифів на комунальні послуги...

На жаль, на обіцянках усе й закінчується. Прикладів багато. Взяти хоча б тарифи на комунальні послуги. Вище керівництво обіцяє стабільність, але у той само час передало повноваження місцевому самоврядуванню. А там, у кожному регіоні, як хочуть, так і роблять. Але ж мають бути хоча б якісь державні нормативи. Адже живемо ми усі в одній країні.

Микола ЛИСОВЕНКО.

Ватутіне

Черкаської області.

Занесені снігом

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

***У** чора вранці внаслідок небачених березневих заметілей 105 населених пунктів України залишалися повністю відрізаними від світу. Водночас проїзд автошляхами державного значення до початку робочого тижня Укравтодор абияк забезпечити зміг. Почав оживати й найбільший у країні замет на ймення Київ. Тут оголошено надзвичайний стан. Однак, незважаючи на це й на те, що київська влада рекомендувала зробити 25 березня вихідним днем, столиця знову зупинилася в заторах. І поки кияни буксували й об'їжджали покинуті в п'ятницю хури й затихлі маршрутки з легковиками, а також численні місця нових аварій, у Кабміні вже звітували про боротьбу з наслідками стихії в рамках усієї країни. За інформацією віцепрем'єр-міністра України Олександра Вілкула, за три дні підрозділами Державної служби з надзвичайних ситуацій було звільнено зі сніжних заметів 2,5 тисячі автомобілів і надано допомогу на дорогах понад 5 тисячам громадян. Загалом по країні задіяно більш як 400 одиниць спеціальної техніки, понад 70 одиниць важкої армійської техніки, в тому числі й бетеери, 25 снігоприбиральних поїздів. Тільки в Києві з 24 березня працюють 1962 військові й понад 20 одиниць важкої техніки, задіяно особовий склад і техніку Президентського полку.*

▶ СТОР. 6

Потепління прийде у квітні

Гарна новина від синоптиків: циклон, який приніс значні ускладнення погодних умов, залишив територію України. До 29 березня включно комунальні служби мають можливість навести лад на вулицях найбільш постраждалих від негоди районів (ідеться передусім про північну частину країни). Тут згідно із прогнозами метеорологів опадів не очікується. Натомість затягнеться небо над південно-західним та південним регіонами. Там протягом 26—27 березня на погоду впливатиме атмосферний фронт, який принесе в Закарпаття, Чернівецьку, Одеську, Миколаївську, Херсонську області та в Автономну Республіку Крим невеликий та помірний сніг, що переходитиме в дощ. Та надзвичайних ситуацій чекати не потрібно, поспішив заспокоїти вчора під час брифінгу начальник Українського гідрометеоцентру Микола Кульбіда.

▶ СТОР. 6

ПОДІЇ

Прикордонники взяли під охорону античний вітрильник

Вітрильник часів античності, що лежить на дні Чорного моря в районі острова Зміїний, охоронятиметься прикордонниками Південного регіонального управління Держприкордонслужби України. Начальник управління охорони історичної спадщини Одеської облдержадміністрації Наталя Штербуль розповіла «Голосу України», що наприкінці 2011-го групою підводних археологів «Наварекс» під керівництвом Олександра Терещенка, у співпраці з Інститутом археології Академії наук, біля острова Зміїний було виявлено дерев'яний вітрильник, що затонув. Ця знахідка відразу викликала широкий інтерес, і не тільки вчених. Олександр Терещенко повідомив, що були дві спроби несанкціонованого втручання в наукове вивчення цього об'єкта з боку сторонніх осіб. Тому й потрібна була допомога прикордонників, які покликані допомогти протидіяти спробам несанкціонованого занурення на об'єкти підводної археології, **повідомляє наш власкор В'ячеслав ВОРОНКОВ.**

Частину зарплати — на видання книги про героїв праці

Народні депутати України від Луганської області допоможуть видати книгу про героїв праці Луганщини. Уже зібрано матеріали про двохсот земляків, які в різні роки були відзначені високою державною нагородою — почесним званням Герой Соціалістичної Праці.

▶ СТОР. 5

КОРОТКО

■ Житомирський апеляційний адміністративний суд задовольнив скаргу прокуратури області про скасування незаконного розпорядження Житомирської райдержадміністрації. Прокуратура оскаржила рішення про передачу в приватну власність жителю Києва ставка площею 2,8 гектара. Чиновників не зупинило те, що ставок не підлягає приватизації, оскільки є об'єктом загальнодержавного значення, **повідомляє наш власкор Олексій КАВУН.**

■ Корпорація «Богдан» з квітня 2013 року відновлює роботу заводу легкових автомобілів у Черкасах. За рік заплановано випустити 15 тисяч легковиків, що на 25 відсотків більше, ніж у 2012 році, **інформує наш власкор Лідія ТИТАРЕНКО.**

■ Сьогодні, 26 березня, з 14.00 до 16.00 за номером (044) 254-05-65 працюватиме пряма телефонна лінія Кабміну — на ваші дзвінки відповідатиме керівництво Державної пенітенціарної служби України, **повідомив Урядовий портал.**

Спрощення віз з Україною Європарламент розгляне у квітні *(УНІАН)*

Діалогу з Польщею притаманні не лише його активізація, а й високий рівень довіри

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Сподіваємося розробити чіткий алгоритм наших спільних дій

«Переконаний, що діалогу між нашими країнами упродовж цього року будуть притаманні не лише його активізація, а насамперед високий рівень довіри та практичне спрямування кожної зустрічі та кожного візиту», — зазначив Голова Верховної Ради на зустрічі з Президентом Республіки Польща **(на знімку)**.

В. Рибак також підкреслив, що двостороння міжпарламентська співпраця зосереджена на вирішенні найактуальніших питань двосторонніх відносин.

«Я братиму участь у П'ятій сесії тристоронньої Міжпарламентської асамблеї України, Польщі та Литви. Переконаний, що цей важливий захід допоможе нам узгодити наші позиції напередодні важливих подій, пов'язаних з наближенням України до європейських структур, — сказав керівник парламенту. — Сподіваємося розробити чіткий алгоритм наших спільних дій під час литовського головування в Європейському Союзі, особливо в контексті наміру України підписати Угоду про асоціацію Україна—ЄС під час Вільнюського саміту Східного партнерства в листопаді ц. р.».

В. Рибак відзначив стабільність українопольського торговельно-економічного співробітництва. При цьому він наголосив на готовності української сторони вести діалог з потенційними польськими інвесторами та надавати всебічного сприяння впровадженню новітніх технологій в галузі енергозбереження, альтернативної енергетики та переробній сфері, що їх активно використовує Польща.

Він підтвердив зацікавленість у проведенні найближчим часом чергового засідання Українсько-польської міжурядової комісії з питань економічного співробітництва, яке має відбутися у Польщі.

Заради утвердження історичної правди

Голова Верховної Ради також заявив, що українська сторона зацікавлена і робить усе для того, щоб гідно вшанувати пам'ять жертв українсько-польського протистояння у роки Другої світової війни, що отримало назву «Волинська трагедія». «Ми повинні докласти усіх зусиль до уникнення політизації питань трагічних сторінок в історії України та Польщі. Це потрібно заради утвердження історичної правди і справедливості, дружніх і партнерських відносин між нашими народами», — заявив він.

У свою чергу, Президент Республіки Польща наголосив, що він позитивно сприйняв проект цієї заяви. «Політизувати будь-яке питання просто. Але важливо знайти спільне бачення щодо його врегулювання, — зазначив Б. Коморовський. — І добре було б «закрити той розділ». Це був би добрий сигнал». При цьому Президент Республіки Польща зазначив: «Було б добре, аби спільно виступили і президенти двох країн. Це також був би спільний сигнал для інших».

ЦИТАТА

Голова Верховної Ради Володимир РИБАК:

«Вагоме слово повинні сказати наші парламенти. Я знаю, що на розгляд польської сторони було передано проект спільної заяви Верховної Ради України та Сейму Республіки Польща про встановлення «Дня пам'яті та примирення українців і поляків».

Крім того, Голова Верховної Ради України Володимир Рибак на зустрічі з Б. Коморовським наголосив, що вдячний польській стороні за постійний наполегливий діалог з європейськими лідерами щодо важливості практичного виміру співробітництва Україна—ЄС.

Стратегічний євроінтеграційний напрям залишається незмінним

«Ми задоволені результатами саміту Україна—ЄС у Брюсселі, який став важливою подією у наших відносинах з ЄС. Переконаний, що саміт став результативним для України, передусім завдяки Вашій особистій підтримці», — сказав він.

«Стратегічний євроінтеграційний напрям України залишається незмінним. Про це однозначно говорить Президент і уряд України, про це чітко висловилася Верховна Рада України, ухваливши 22 лютого ц. р. відповідну заяву, — заявив керівник парламенту. — Українська сторона усвідомлює важливість впровадження реформ та здійснює відповідну роботу».

Своєю чергою, Президент Республіки Польща наголосив, що для Польщі й України «сьогодні є багато спільних справ, зокрема, у питаннях просування України в її євроінтеграційних прагненнях». Він висловив переконання, що ухвалення законів, які становлять головну умову для підписання Угоди про асоціацію, має об'єднати політичні сили в Україні.

До того ж Б. Коморовський звернув увагу на «фактор часу». «Хоча підписання Угоди призначено на листопад, але рішення країни ЄС прийматимуть заздалегідь, — сказав він. — Тому травень — це головний період на вирішення багатьох питань, які стоять перед Україною».

«Думаю, що буде видимий прогрес», — сказав Президент Республіки Польща, додавши, що це надасть суттєвої впевненості польській стороні у підтримці євроінтеграційних прагнень України.

В. Рибак висловив сподівання, що у квітні—травні ц. р. український парламент запрацює на повну силу, «попрацює над помилками». «Переконаний, що підписання Угоди про асоціацію під час саміту «Східного партнерства» в листопаді цього року у Вільнюсі є цілком досяжним, — сказав В. Рибак. — Ми також сподіваємося, що Європейською Комісією буде прийнято позитивне рішення про перехід України вже в цьому році до Другої фази Плану дій щодо лібералізації візового режиму для України».

«Ваша підтримка у цьому питанні є для нас особливо важливою та визначальною», — підкреслив Голова Верховної Ради.

** *

Учора керівник українського парламенту планував зустрітися з Маршалом Сейму Республіки Польща Евою Копач та Головою Сейму Литовської Республіки Відасом Гядвіласом.

Крім того, глава українського парламенту візьме участь у церемонії покладання квітів до пам'ятної дошки депутатам II Речі Посполитої, жертвам II Світової війни (1939—1945 рр.) та до дошки політикам, які загинули у Смоленській авіакатастрофі у квітні 2010 року. Як відомо, на борту цього літака, серед інших, перебували президент Республіки Польща Лех Качинський з дружиною Марією, 15 депутатів Сейму РП і три сенатори. Делегація летіла на заходи з вшанування 70-х роковин розстрілу підрозділами НКВС кількох тисяч польських офіцерів у Катині під Смоленськом.

Олена ГОРБУНОВА.
Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

ФОТОФАКТ

Голова Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин Валерій Пацкан зустрівся з Надзвичайним та Повноважним Послом Федеративної Республіки Німеччина в Україні Крістофом Вайлем і німецькими парламентаріями — членами Комітету з прав людини та гуманітарної допомоги бундестагу. Під час зустрічі сторони обговорили можливості співпраці з вдосконалення українського законодавства у сфері захисту прав та свобод людини і громадянина.

«Наші пріоритетні завдання — це розгляд законопроектів, які потрібно ухвалити для підписання Угоди про асоціацію з ЄС, зокрема, щодо запобігання дискримінації та інституційного становлення системи захисту персональних даних», — наголосив голова комітету.

На знімку: ***Валерій Пацкан і делегація німецьких парламентаріїв на чолі з депутатом бундестагу Мариною Шустер*** *(друга праворуч).*

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Смертну кару не запровадять

Комітет Верховної Ради з питань верховенства права та правосуддя не підтримує проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів (щодо впровадження смертної кари як виду покарання).

Законопроект (№2128) спрямований на посилення кримінальної відповідальності за особливо тяжкі злочини: умисне вбивство, розбій, бандитизм, терористичний акт, торгівлю наркотиками. Документом пропонується внести зміни до Кримінального, Кримінально-виконавчого та Кримінального процесуального кодексів, котрі передбачають запровадження смертної кари за вчинення особливо тяжких злочинів та визначення умов і порядку виконання такого покарання, а також процесуального порядку судового провадження в справах про злочини, за які передбачена смертна кара.

Водночас пропонується встановити кримінальне покарання у вигляді довічного позбавлення волі за такі злочини, як розбій, вчинений організованою групою, або поєднаний із заподіянням тяжких тілесних ушкоджень, бандитизм, незаконне виробництво, виготовлення, зберігання, перевезення чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів за особливо обтяжуючих обставин.

Під час обговорення народні депутати висловили низку зауважень до законопроекту. Зокрема, вказували на те, що скасування смертної кари в Україні відбулося після того, як Конституційний Суд 29 грудня 1999 року прийняв рішення №11-рп/99, яким положення статті 24 та положення санкцій статей особливої частини Кримінального кодексу 1960 року (котрими передбачалася смертна кара як вид покарання), були визнані неконституційними. За словами парламентаріїв, у мотивувальній частині цього рішення стверджується, що положення Кримінального кодексу про застосування смертної кари суперечать положенням статей 1, 3, 21, 22, 27 та 28 Конституції. Рішення Конституційного Суду не підлягає оскарженню. А положення Основного Закону, на які послався КС, не зазнали змін після прийняття цього рішення.

Народні обранці вважають, що будь-які законодавчі пропозиції, суть яких полягає у запровадженні смертної кари, суперечать переліченим вище положенням Конституції.

Крім того, зазначили члени комітету, Верховною Радою 22 лютого 2000 року був ратифікований протокол №6 до Конвенції про захист прав та основоположних свобод людини, котрим передбачається повне скасування смертної кари у мирний час. Таким чином, Україною взято міжнародно-правове зобов'язання щодо скасування смертної кари. Тому для того, щоб її запровадити, не порушуючи при цьому міжнародно-правових зобов'язань, необхідно спочатку внести відповідні зміни до Конституції, а також денонсувати Конвенцію про захист прав та основоположних свобод людини 1950 року та Протокол №6 до цієї Конвенції 1983 року.

Вл. інф.

 Будь-які законодавчі пропозиції, суть яких полягає у запровадженні смертної кари, суперечать переліченим вище положенням Конституції

Медицина

Чи вилікує від усіх хвороб обов'язкове медичне страхування?

ГОТУЄТЬСЯ ЗАКОНОПРОЕКТ

У Верховній Раді України зареєстровано законопроект «Про загальнообов'язкове державне соціальне медичне страхування», який передбачає охопити медичною страховкою майже всіх громадян України з 1 січня 2015 року.

Про потребу запровадити загальнообов'язкове медичне страхування говорять ще з перших років незалежності, ще 1998 року на законодавчому рівні визначено, що медичне страхування є одним із видів загальнообов'язкового державного соціального страхування, однак віз і нині там. І в разі хвороби чи травми себе або близьких доводиться платити з власної кишені за все — від бинтів та зеленки до операції, позичати гроші чи навіть заставляти майно. Лише одиниці щасливчиків можуть похвалитися тим, що на роботі мають медичну страховку, з якою в будь-який момент можна звернутися по допомогу до лікаря і навіть отримати безплатно ліки. Десятки страхових компаній пропонують застрахуватися громадянам самостійно — однак це «задоволення» коштує від чотирьох з половиною до десяти і більше тисяч гривень на рік, що для більшості наших співвітчизників залишається тільки мрією.

Нині зі стартом медичної реформи до теми страхової медицини повернулися обличчям. Президент України Віктор Янукович у своєму щорічному Посланні до Верховної Ради «Про внутрішнє та зовнішнє становище України в 2012 році», а також під час телепроекту «Діалог з країною» одним із головних напрямів подальшого удосконалення законодавчого забезпечення системи охорони здоров'я визначив запровадження медичного страхування.

Законопроект, внесений народним депутатом України від Партії регіонів Ярославом Сухим, передбачає запровадити медичне страхування як окремий вид загальнообов'язкового державного соціального страхування, що, на думку автора, дозволить забезпечити гарантований обсяг медичної допомоги для застрахованих осіб та підвищити якість надання медичних послуг. Звісно, законопроект не обіцяє такий собі «соціально-медичний рай», за якого можна буде отримати будь-яку медичну допомогу в будь-якій клініці, включно з ліками від грипу чи протезуванням зубів, а передбачається насамперед визначити механізми, за якими людина зможе отримати найнеобхіднішу медичну допомогу та лікування.

На думку депутата, медичне страхування змінить умови фінансування і діяльності медустанов — вони стануть самостійними суб'єктами господарювання. Керуватиме загальнообов'язковим державним соціальним медичним страхуванням відповідний фонд, який належатиме до державних позабюджетних цільових фондів. А управлятимуть цим фондом на паритетній основі — держава, роботодавці та представники застрахованих осіб. Територіальні управління та відділення фонду укладатимуть договори із закладами охорони здоров'я, здійснюватимуть оплату за надану медичну допомогу, контролюватимуть якість надання медичної допомоги. Щорічно має затверджуватися базова та територіальні програми загальнообов'язкового державного соціального медичного страхування, які визначатимуть перелік та обсяг гарантованого рівня медичної допомоги та умови її надання.

Медичному страхуванню підлягатимуть громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які працюють на підприємствах, в установах та організаціях усіх форм власності та виду діяльності, члени виробничих кооперативів, а також непрацюючі — пенсіонери, діти до 18 років, багатодітні матері, зареєстровані безробітні та інші.

Звідкіля ж братимуть гроші для медичного страхування? Страхові внески платитимуть роботодавці, а за окремі категорії осіб та дітей — місцеві органи виконавчої влади і фонди обов'язкового державного соціального страхування.

На великих підприємствах з чисельністю понад п'ять тисяч працюючих пропонується створити страхові каси. Роботодавці сплачуватимуть страхові внески (у складі єдиного внеску) в розмірі 3% від фонду оплати праці.

Передбачається, що конкретний перелік медичних послуг, що надаватимуться застрахованим особам, буде встановлюватися окремим законом одночасно із прийняттям закону про Державний бюджет України та закону щодо розміру єдиного соціального внеску. Однак питання, наскільки медична допомога, яка надаватиметься людям за державним медичним страхуванням, відрізнятиметься у кращий бік від нинішньої так званої безплатної медицини, котра досі гарантується державою, залишається відкритим. Адже, за прогнозними розрахунками, за медичне страхування кожного непрацюючого громадянина держава сплачуватиме аж по 473 гривні. І не зрозуміло, як розподілятимуться зібрані кошти — чи не знову із «загального кошика», а не відповідно до сплачених внесків.

Анна ШЕВЧЕНКО.

ПРОГНОЗ

**** За прогнозними показниками 2012 року, надходження до Фонду загальнообов'язкового державного соціального медичного страхування становитимуть 21 403 млн. грн.***

**** Роботодавці сплатять страхові внески для забезпечення застрахованих осіб медичними послугами на суму 15 632 млн. грн.***

Країна захлинається від сухот

Рахункова палата наголошує на неефективних рішеннях Міністерства охорони здоров'я

Уже понад десять років Україна — у першій трійці країн Європи за поширенням туберкульозу. Щороку ця недуга забирає 7,5 тис. життів, а українські медики реєструють 32 тисячі нових випадків захворювання. При цьому фахівці Всесвітньої організації охорони здоров'я стверджують, що в Україні — один з найнижчих показників лікування туберкульозу у світі.

Тим часом українські лікарі переконані: проблема туберкульозу в Україні — прямий наслідок відсутності достатнього фінансування: грошей бракує і на препарати для хворих, і на утримання протитуберкульозних закладів, і на достойні зарплати лікарям-фтизіатрам. У результаті — протитуберкульозні заклади в аварійному стані і не можуть вмістити всіх хворих, а фтизіатрична служба укомплектована лише на 70%, при цьому більша частина лікарів — пенсійного віку та от-от вийдуть на заслужений відпочинок. За таких обставин стає цілком зрозуміло, чому епідемія туберкульозу, що триває в Україні з 1995 року, тобто вже 18 років, досі не переможена.

Більше того, фахівці заявляють, що цей рік фактично стане вироком для людей із тяжкими та невиліковними хворобами. За їхніми даними, майже 110 тисяч українців можуть померти у 2013 році тільки через те, що влада готова профінансувати лише 40% від необхідної суми для лікування СНІДу та туберкульозу. Для хворих на гепатит грошей у бюджеті взагалі обмаль — 10% від необхідного. Підтвердженням залишкового принципу фінансування сфери охорони здоров'я та неефективного використання коштів є нещодавно отриманий мною звіт Рахункової палати про результати аналізу використання Міністерством охорони здоров'я коштів держбюджету, виділених на профілактику та лікування туберкульозу. Почнемо з того, що згідно з висновками Рахункової палати бюджетні призначення на виконання заходів із протидії туберкульозу настільки мінімальні, що їх не вистачає ні на забезпечення хворих препаратами, ні на утримання протитуберкульозних закладів у належному стані. Так, нині в Україні 80% будівель протитуберкульозних лікарень не відповідають санітарним нормам. А ті копійки, які все-таки були виділені з держбюджету на лікування сухот у 2011—2012 роках, з вини МОЗ були використані неефективно. У результаті — Загальнодержавна програми протидії захворюванню на туберкульоз провалилася, а на сухоти щодня хворіє дедалі більше українців. Також у своєму звіті Рахункова палата наголосила, що неефективні рішення МОЗ призвели до несвоєчасного проведення процедур закупівель протитуберкульозних препаратів. Наслідком таких дій стало те, що регіональні лікарні були забезпечені ліками від сухот у 2011 році на рівні 20%, у 2012 році — 75%.

Понад те, через недостатній контроль з боку Мінохорони здоров'я врешті закуплений ними ушестеро дорожче за ринкову ціну протитуберкульозний препарат не поставляли до лікарень понад дев'ять місяців. Таким чином були порушені всі наявні схеми лікування, від яких, без перебільшення, залежало життя сотень тисяч людей. При цьому в результаті халатності МОЗу у той час, як більшості хворим бракувало ліків, в окремих регіональних лікарнях утворилися значні залишки препаратів, але нині вони вже не можуть бути використані через те, що термін їх придатності закінчився.

Фактично нині Україна захлинається від сухот, які вже давно перестали бути «хворобою бідних» та ширяться серед українців надзвичайно швидкими темпами. Як цьому протидіє чинна влада? Ніяк! Міністерство охорони здоров'я своїми некомпетентними та наскрізь корумпованими діями навпаки всіляко сприяє зростанню епідемії туберкульозу у країні.

**Павло ПЕТРЕНКО,
народний депутат від фракції «Батьківщина», секретар Комітету Верховної Ради з питань верховенства права та правосуддя.**

ДОВІДКОВО

Народні депутати від опозиції звернулися до Генпрокурора, голови СБУ, віце-прем'єр-міністра, відповідального за сферу охорони здоров'я, та міністра внутрішніх справ з вимогою провести невідкладну перевірку численних фактів неефективного використання МОЗ коштів державного бюджету, виділених на виконання заходів із профілактики та лікування туберкульозу та ВІЛ/СНІДу. У результаті чого хворі не отримали життєво важливих ліків, а темпи поширення захворюваності продовжують зростати. Усіх посадовців, винних у цих порушеннях, депутати вимагають притягнути до відповідальності.

У заметіль обрали княгиню

Переможницею VIII Національного конкурсу краси «Княгиня України 2012» стала Анастасія Божкова з міста Сімферополь. Вона у вихідні виборола в Чернігові перемогу серед 20 представників міст усієї України. Княгиня України — президент конкурсу «Краса Криму». Вона активно займається танцями, плаванням, мотоспортом. Дівчина уже була в 2010 році «Міс Сімферополь».

Також престижні місця посіли у конкурсі Діана Гаркуша (Харків), Катерина Білоус (Вінниця), Ганна Вавилова (Черкаси), Ганна Заячковська (Івано-Франківськ), Юлія Подолянко (Ніжин) та інші.

Народний депутат України Владислав Атрошенко привітав княгинь з успіхом, побажав їм подальших здобутків у подібних конкурсах краси. Він вручив головний грошовий приз А. Божковій.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігів.

На знімку: народний депутат України Владислав Атрошенко з призеркою конкурсу краси «Княгиня України 2012» Анастасією Божковою.

Фото **Віктора КОШМАЛА.**

У НОМЕР

Президент вимагає прискорити процес роздержавлення друкованих засобів масової інформації

До 5 квітня уряд країни має доопрацювати проект закону про реформування державних і комунальних друкованих засобів масової інформації та подати його Президентові України для внесення на розгляд Верховної Ради України як невідкладного. Таке доручення Президента України спричинено необхідністю виконання зобов'язань України перед Парламентською Асамблеєю Ради Європи щодо роздержавлення друкованих засобів масової інформації, заснованих органами державної влади, органами місцевого самоврядування, а також дальшого впровадження європейських стандартів у цій сфері.

Надзвичайна ситуація — не тема для спекуляцій

Політикам варто утриматися від спекуляцій на темі надзвичайної ситуації природного характеру. Про це заявив народний депутат України Нестор Шуфрич (Партія регіонів), коментуючи вимоги опозиції відправити у відставку Олександра Попова у зв'язку з подіями в Києві.

«Не можу не відреагувати на заяву опозиції, зокрема партії «Батьківщина», з вимогою відправити у відставку Олександра Попова у зв'язку з подіями в Києві. З таким само успіхом можна звернутися до своїх колег з Європейської народної партії і негайно зажадати відставки мерів великих міст і мегаполісів Європи, які в менш складних умовах з набагато меншою ефективністю ліквідували наслідки снігопадів і заметілей», — вважає політик.

Нестор Шуфрич, **як повідомляє його прес-служба**, підкреслив, що він, як громадянин України, який двічі очолював Міністерство з питань надзвичайних ситуацій і особисто проїхав Київ та його околиці, бачив роботу комунальних служб і органів центральної влади, може відповідально сказати: «У цих умовах робиться максимум можливого, задіється вся наявна техніка, а люди працюють на межі своїх можливостей, щоб полегшити комунікацію й забезпечити системи життєдіяльності Києва та області».

«Сьогодні всі повинні об'єднатись і допомогти службам подолати наслідки негоди. У своєму дворі, поряд зі своїм під'їздом — допомогти собі й своїм сусідам. Переконаний, ми всі разом гідно пройдемо й через це випробування. А для політичних спекуляцій та обвинувачень у нас ще буде достатньо інших, політичних приводів» — сказав народний депутат.

Зблизить Інтернет

З ініціативи Громадської ради при облдержадміністрації на Полтавщині стартував проект «Публічні бібліотеки — мости до електронного урядування». Його метою є створення можливостей доступу до послуг електронного урядування місцевої та державної влади в бібліотеках області та залучення громадян до їх використання.

Голова Громадської ради при Полтавській ОДА Володимир Голуб бачить у цьому «створення містків між владою і громадськістю завдяки новітнім технологіям через мережу бібліотек області». На думку директора Аналітичного центру «Бюро економічних та соціальних досліджень» Анжеліки Саїдової, реалізація проекту крім основної своєї мети — підвищення рівня доступу громадян до електронних послуг — матиме ще один важливий позитивний ефект: зросте відвідуваність бібліотек, розшириться спектр їхніх послуг, зокрема у віддалених районах області. Директор Полтавської обласної універсальної наукової бібліотеки імені Котляревського Тетяна Зеленська вважає, що співпраці в цьому напрямі допоможе й партнерська програма «Бібліоміст».

Проект «Публічні бібліотеки — мости до електронного урядування» розрахований на п'ять місяців. За цей час на базі Полтавської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Котляревського буде проведено практичні тренінги для близько 80 працівників модернізованих бібліотек області та різних груп населення області. Завдяки підвищенню кваліфікації бібліотекарі зможуть надавати фахові консультації користувачам електронних послуг у бібліотеках районних центрів, міст та сіл області.

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.
Полтавська область.

Свято теплого Олекси в Пирогові скасували після потужних снігопадів у Києві 22—23 березня. *Як повідомила прес–служба музею,* «у зв'язку із підвищеним ризиком травмування відвідувачів під час перебування на території Національного музею народної архітектури та побуту». Тож усі масові заходи, які планувалися на 30 березня 2013 року, відмінено, а екскурсії — обмежено

Співробітники Новокаховського міськвідділу міліції знайшли у 77–річної пенсіонерки 5 кг макової соломки, понад 100 мл опію, близько 100 пігулок димедролу, 32 пігулки невідомого походження та 5 ампул з невідомою речовиною темного кольору, *повідомляє СЗГ УМВС Херсонської області*

Бензин може знову подорожчати?

Експерти застерігають від повторення помилок 2005 року

***Обмеження імпорту білоруського палива в Україну може негативно позначитися на ринку нафтопродуктів. Таку думку висловив міністр енергетики та вугільної промисловості України Едуард Ставицький, коментуючи ініціативу українських НПЗ провести антисубсидійне розслідування щодо ввезення бензину й дизпалива з Білорусі,* повідомляє УНН.**

«Якщо ви запитаєте мою власну думку, то я вважаю, що ми маємо дуже виважено підійти до цього питання, щоб зробити так, щоб у нас не було перш за все дефіциту пального, а потім як наслідок підвищення цін», — зазначив міністр.

Він нагадав, що доручення з аналізу ситуації з імпортом світлих нафтопродуктів надійшло від Президента. «Ми працюємо над цим питанням», — додав Е. Ставицький. Він впевнений, що рішення буде зваженим і не призведе до підвищення цін на паливо. «До кінця березня рішення буде прийнято», — повідомив міністр. Він також запевнив, що міністерство розробляє механізми допомоги вітчизняним НПЗ.

«Розраховую на те, що ми до кінця березня вже обробимо і надамо від Міністерства енергетики та вугільної промисловості в уряд усі пропозиції, які ми вважаємо доцільними щодо ухвалення рішення», — сказав він.

Прем'єр України Микола Азаров також виступає проти введення мита на білоруські бензин і дизпаливо. На його думку, вихід із ситуації — в модернізації нафтозаводів.

Нагадаю, НПЗ пропонують ввести мито в 180 доларів за тонну нафтопродуктів з Білорусі. На думку експертів, це зробить невигідними поставки білоруського палива на український ринок і може призвести до подорожчання палива в Україні до 1,3 грн. на літрі. Понад те, більшість аналітиків стверджують, що цей крок — повторення історії 2005 року, коли Київ вирішив відмовитися від дешевого газу... Що з цього вийшло й до чого призвело, відомо усім.

«Результатом введення мита є збільшення вартості кінцевого продукту. Одним з можливих наслідків може бути збільшення вартості бензину, що має соціальне значення для країни. На піку споживання, наприклад, під час збору врожаю, збільшення ціни може негативно позначитися на економіці в цілому», — вважає партнер Міжнародної юридичної групи «AstapovLawyers» Олег Мальський.

На питання про те, кому це вигідно, експерт відповів, що лобіювання цього питання, швидше за все, пов'язане з бажанням вітчизняних НПЗ відновити своє економічне становище.

Член Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки Віталій Ковальчук не виключає, що в такий спосіб «хтось бореться проти білоруських постачальників». На його думку, розвиток українських НПЗ стримує нелегальний ринок нафтопродуктів, а не імпортне паливо.

У свою чергу директор Всеукраїнської асоціації автомобільних імпортерів і дилерів Олег Назаренко вважає, що під час проведення антисубсидійного розслідування щодо імпорту бензину й дизпалива з Білорусі може бути допущено ті само помилки, що й під час введення спеціальних мит на ввезення автомобілів. Однак, на думку прем'єра Миколи Азарова, цю ситуацію не можна порівнювати з введенням мита на імпортні автомобілі: «Це тобі не імпортні автомобілі. Це вдарить по всіх, і вдарить, насамперед, по цінах...»

Так чи інакше, рішення про введення або не введення мита має бути прийнято до 11 квітня.

2011 року уряд України вже розглядав варіанти обмеження імпорту нафтопродуктів, але не знайшов підстав для запровадження відповідного мита.

Яна СТАДІЛЬНА.
Мал. Олексія **КУСТОВСЬКОГО.**

Шляховики скаржаться: їздить багато машин

Ямковий ремонт доріг на Дніпропетровщині виконано на 52%. Водночас до офіційно озвученої керівництвом регіону дати завершення відновлювальних робіт — 1 травня — залишається трохи більше місяця. За оцінками фахівців, невідкладного ремонту потребує 146 тисяч квадратних метрів доріг.

Як розповіли кореспондентові «Голосу України» в облдержадміністрації, нині в регіоні на дорогах загального користування працює 42 бригади. У першу чергу ремонтують ділянки, які найбільш постраждали під час зими, для зниження аварійності. За словами влади, активізувалися майже всі заводи з виробництва асфальтобетонної суміші — працює їх уже 15 з 18.

Чиновники традиційно скаржаться на те, що більша частина доріг побудована 40—50 років тому і вичерпала свій ресурс. Значно зросла кількість автотранспорту. А протягом затяжної зими відбулося понад сім циклів замерзання-відтавання, що також руйнує дорожнє покриття.

Володимир **РИБАЛЬЧЕНКО.**
Дніпропетровська область.

І учням, і вчителям урядовці обіцяють комп'ютери

До національного проекту «Відкритий світ» долучено спеціалізовану школу №5 Кам'янця-Подільського, де поглиблено вивчають інформатику. На Хмельниччині лише два заклади братимуть у ньому участь, а загалом в Україні 54 школи упродовж чотирьох років у рамках цього проекту буде забезпечено сучасним комп'ютерним і програмним устаткуванням для вчителів і учнів. Урядовці запевняють, що «Відкритий світ» дасть змогу вивести середню освіту в Україні на якісно новий рівень, адже після успішної реалізації наміченого мають так само комп'ютеризувати й інші вітчизняні школи.

Віра ШПИЛЬОВА.
Хмельницька область.

Грабіжники винесли сейф разом з коштовностями

Невідомі пограбували престижний торговий центр «Афіна», що на проспекті Металургів у Запоріжжі. Власне, не весь чотириповерховий центр, а лише його ювелірний відділ. Щоб не довго морочитися із сигналізацією та замком, зловмисники просто винесли сейф зі всіма коштовностями. Йдеться щонайменше про цінності на суму понад 100 тисяч гривень. Коли співробітники приватної охоронної фірми прибули на місце після спрацювання сигналізації, злодіїв вже і сліду не було. Охоронцям довелося повідомити про злочин в міліцію.

Леонід **СОСНИЦЬКИЙ.**
Запоріжжя.

ФОТОФАКТ

З нагоди 75-річчя від дня народження ректора Львівської національної академії мистецтв Андрія Бокотея відкрито персональну виставку його творів під назвою «Скло Андрія Бокотея».

Фото Володимира **ПЕСЛЯКА** (Укрінформ).

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Киянину сказали: ставок не твій

Житомирський апеляційний адміністративний суд задовольнив скаргу прокуратури області про скасування незаконного розпорядження Житомирської райдержадміністрації. Біля Житомира багато комерційно привабливої землі, тож час від часу виникають скандали — прокуратура оскаржує незаконні рішення про виділення ділянок у приватну власність. Цього разу йшлося про ставок площею 2,8 гектара, який райдержадміністрація, порушивши вимоги земельного і водного законодавства, передала у приватну власність жителю Києва. Чиновників не зупинило те, ставок не підлягає приватизації, оскільки є об'єктом загальнодержавного значення.

Олексій КАВУН.
Житомирська область.

Побільшає дубів

Цього року в рамках всеукраїнської акції «Майбутнє лісу у твоїх руках» десять лісогосподарських підприємств Черкащини, разом з активістами «зелених» громадських організацій, планують посадити 1600 гектарів лісів.

Як повідомив «Голосу України» начальник обласного управління лісового та мисливського господарства Юрій Кошин, лісгоспи вже заготовили 55 тонн садивного матеріалу, з них 46 тонн жолудів, 3 тонни горіха чорного, 900 кілограмів сосни звичайної. Крім того, лісівники виростили майже 3 мільйони сіянців дуба та 7,5 мільйона сосни.

Лідія ТИТАРЕНКО.
Черкаська область.

ЦИФРА

На 1—2% щорічно сім років поспіль знижується рівень захворюваності на туберкульоз у Севастополі. Середній показник у місті (розраховується на 100 тисяч населення) торік становив 62 випадки. Це менше середньоукраїнського рівня — 68,8.

Вл. інф.

Урятувати лелек!

Люди зустрічають зголоднілих птахів хлібом та зерном.

Біля села Дитиничі Дубенського району приземлилися десять лелек, які поверталися з теплих країв. Птахи, знорені та голодні, сіли біля річки. Однак самотужки роздобути корм через лід та снігові покрив не змогли. На допомогу пернатим прийшли жителі села, виносячи до річки хліб, зерно. У кількох місцях навіть настелили соломи. Однак така поміч виявилася тимчасовою, адже залишене людьми через годину-другу знову замітало снігом. Природолюби думають, як допомогти лелекам, якщо й далі триватиме холоднеча і виникне загроза життю птахів, що, вилітаючи з теплих країв, сподівалися на тепло в Україні, але через пізню і холодну весну потрапили в біду.

Євген ЦИМБАЛЮК.
Рівненська область.

До заселення готові

Як повідомляють у керівних кабінетах Сумщини, в області до заселення готові 625 квартир. Їх отримають громадяни, які беруть участь у державних програмах, спрямованих на поліпшення житлових умов. Торік в області за програмами здешевлення житла було введено в дію 10 тисяч квадратних метрів. Тут справили новосілля близько двохсот сімей. Цього року взяти участь у державних програмах виявили бажання 600 мешканців регіону.

Владислав ЖМУРКОВ.
Сумська область.

В'язень у колонії повісився на власних штанях

У виправній колонії № 49, що в Петрівському районі на Кіровоградщині, сталася чергова надзвичайна подія. На власних штанях повісився в камері один із ув'язнених.

Як повідомляє місцеве видання «Олександрійські новини», подія сталася 21 березня. Самогубець — 1980 року народження.

Зовсім нещодавно вся Україна була шокована тим, що з цієї ж колонії намагалися втекти на гелікоптері двоє засуджених.

Петро МЕЛЬНИК.
Кіровоградська область.

Майор міліції громадської безпеки Дніпропетровщини безслідно зник 10 діб тому (УНН)

Доступне житло стане ще доступнішим

Зведення нових будинків із вартістю житла на 20—30% нижчою за середньоринкову стане реальністю вже цього року.

За 2012 рік понад чотири тисячі українських родин отримали нові квартири за доступними цінами. Про це повідомив Віце-прем'єр-міністр України Олександр Вілкул 22 березня на виїзній нараді в Чернігові щодо розвитку будівельної галузі та реалізації програм «Доступне житло». За його даними, з 2010 року на Чернігівщині вже 400 сімей завдяки підтримці держави отримали довгоочікуване власне житло.

«Минулого року урядом було введено Програму здешевлення вартості іпотечних кредитів, — зазначив О. Вілкул. — 20 лютого 2013 року прийнято рішення про продовження реалізації цієї програми й у 2013-го. Зведення нових будинків з вартістю житла на 20—30% нижчою за середньоринкову та надання кредиту фактично під 3% річних — це дасть реальну можливість громадянам стати власниками квартир».

Учасники наради побували на будівництві 10-поверхового житлового будинку в мікрорайоні Привокзальному у Чернігові (вул. Попова, 31 а).

Введення в експлуатацію цього будинку на 130 квартир планується наприкінці нинішнього року. До 2015-го в цьому мікрорайоні буде зведено ще чотири будинки на 438 квартир.

Реалізація цього проекту дозволить громадянам придбати житло на рівні 4 тис. 50 грн. за 1 кв. м, що на 20% нижче за середньоринкову ціну в місті. Обласна влада планує придбати в цьому комплексі 45 квартир для інвалідів війни, постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи та воїнів-інтернаціоналістів.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігів.

ФОТОФАКТ

23 березня в Севастополі з площі імені П.С. Нахімова стартував II Міжнародний автопробіг «Наша Велика Перемога», присвячений 68-й річниці Перемоги СРСР у Великій Вітчизняній війні. Десять міжнародних екіпажів за 48 діб планують відвідати 95 міст України, Росії, Білорусі та Придністров'я. Загальна протяжність маршруту становитиме 25 тисяч кілометрів.

Перед початком пробігу священнослужителі здійснили обряд освячення автомобілів і екіпажів.

Фото надане прес-службою Севастопольської міської організації Партії регіонів.

Дачі охоронятимуть кінні патрулі козаків

Садівники Балаклавського району Севастополя домовилися з міською організацією козаків про охорону кінними козацькими патрулями територій кооперативів.

— Це цілий полк — у них уже є 87 потенційних осіб, навчених верховій їзді, які можуть кінними патрулями пройти місцями, де бувають порушники власності. І, напевно, з квітня почнемо ці кінні роз'їзди, — заявив голова райради садівників Валентин Шестак.

За словами В. Шестака, охорону приватної та колективної власності погодили з правоохоронними органами, у козаків є ліцензія на володіння травматичною зброєю.

Микола МАГДИЧ.
Севастополь.

ФОТОФАКТ

Сьогодні — День Внутрішніх військ МВС України. За час існування Внутрішніх військ МВС України 154 військовослужбовці були нагороджені відзнаками Президента України.

На знімку: ***бійці спеціального підрозділу МВС України «Беркут» під час тренування в навчальному центрі бази Національної академії Внутрішніх справ.***

Фото Володимира ТАРАСОВА («Укрінформ»).

Для кавомобіля — свій паспорт

У Чернівцях міськрада планує змусити власників кавомобілів сплачувати кошти до міського бюджету. Для цього з ними укладатимуть угоди про встановлення земельного сервітуту й видаватимуть паспорти прив'язки. Загалом у Чернівцях функціонує майже 300 кавомобілів у різних районах. Але вони не сплачують жодної копійки до бюджету. За словами головного архітектора Чернівців Сергія Гомоновича, досі власникам кавомобілів видавали так звані паспорти прив'язки, але їхній термін уже спливає й поки що такі документи вирішили не продовжувати. Наразі вже підготували проект рішення для сесії міськради, яка відбудеться у квітні.

Сергій СУЛИМА.
Чернівці.

Дитсадки підладжують під батьків

На Сумщині впроваджуються нові форми дошкільної освіти. Тут започатковано практику соціально-педагогічного патронату, коли вихователь відвідує родину кілька разів на тиждень. На сьогодні такі послуги вже надаються двом тисячам сімей.

Окрім цього, на базі дошкільних закладів створюються так звані материнські школи. У цих випадках мама з дитиною може відвідати навчальний заклад у будь-який зручний для неї час і отримати там консультацію лікаря, педагога чи психолога.

Вл. інф.

Пожежа залишила без даху над головою цілі родини

Шестиквартирний будинок на вулиці Охтирській у Донецьку згорів у ніч із суботи на неділю. Загинула мешканка однієї із квартир, а її сусіди залишилися без даху над головою: вогнем пошкоджено дерев'яні перекриття та покрівлю будинку. «Я з дружиною і сином восьми років вискочив надвір, вогонь поширювався миттєво. Дивилися, як гасили наш будинок, як він догоряв, — розповів один із потерпілих, приватний підприємець Олег Манзюк. — Що і як — не було відомо, доки о дванадцятій дня в неділю не приїхала голова райвиконкому».

Загалом у згорілих квартирах мешкало 20 осіб, із них — троє неповнолітні діти. Керівник Калінінського райвиконкому Тетяна Курносова заявила журналістам, що люди не залишаться на вулиці, а біля аварійного будинку буде виставлено охорону міліції. Питання відновлення житла чи виділення нового вирішуватиметься на рівні міста. Уже в неділю потерпілим родинам виділили кімнати в гуртожитку ТОВ «Донецькшахтопроходка».

«Деякі речі залишилися, але користуватися ними неможливо через запах диму. Дитячого практично нічого не збереглося, та родичі й знайомі принесли і взуття, і одяг. Діти й жінки залишилися в гуртожитку, а ми із сусідами вирішили ночувати в машинах поблизу будинку — щоб мародери не розтягли майно. Шкода буде, адже стільки праці вкладено. Хоча й міліцію поруч бачили», — поділився новинами Олег Манзюк.

За попередніми даними причиною пожежі стало необережне поводження з вогнем мешканки будинку — літньої жінки, яка загинула.

Ліна КУЩ.
Донецьк.
Фото Ігоря ТКАЧЕНКА. («Укрінформ»)

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...частину зарплати — на видання книги про героїв праці

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Укладачі книги продовжують працювати в архівах, бібліотеках, з ветеранськими організаціями в містах і районах області. За словами депутата обласної ради, голови обласної організації ветеранів Михайла Гайдукова, «робота, як і саме видання книги, потребує не тільки багато часу, а й коштів». Тому за сприянням ветерани звернулися до обласної ради та народних депутатів, які представляють у Верховній Раді України регіон.

Парламентарії відгукнулися на прохання. Як повідомив народний депутат України Віктор Тихонов, прийнято спільне рішення — частину своєї заробітної плати передати на видання книги.

Алла АНТІПОВА.
Луганськ.

...золоторудні копальні мають приносити користь

На Мужіївському родовищі під Береговим (Закарпатська область) золото видобувалося з 1999 року. Саме тоді Україна увійшла до престижного клубу золотодобувних держав. А сьогодні цей об'єкт, окрім інших, став одним з найгостріших екологічних проблем краю.

Непроста екологічна ситуація в цьому місці склалася внаслідок невиконання колишнім підприємством-розробником родовища заходів щодо нейтралізації шкідливих речовин. Основними джерелами забруднення стали два відвали рудних та рудовмісних порід, які містять сульфіди та окиси важких металів. Новий власник спеціального дозволу на користування надрами Мужіївського родовища — ТОВ «Карпатська рудна компанія». Отже, розробка програми поновлення робіт та здійснення необхідних техніко-економічних оцінок, які має бути здійснено з урахуванням сучасних умов та нових технічних рішень, повинна бути втілена в життя цією компанією.

Перший крок уже зроблено: щоб розв'язати проблему окислення та забруднення води речовинами, що є в рудних відвалах, компанія встановила спеціальні фільтри: «Один — вапняковий, під час проходження через нього кислотність води нейтралізується, тобто вода набуває нормальних смакових властивостей та стає нешкідливою. Другий фільтр виroблено з природних цеолітів, які сорбують шкідливі речовини, унеможливлюючи потрапляння у воду важких металів. Наступним кроком стане ліквідація рудних відвалів шляхом утилізації», — запевнив Микола Горжик, заступник директора «Карпатської рудної компанії».

— Цілком реально, зважаючи на нинішню ситуацію, вирішити більшість проблемних питань та зняти багатогорічну соціальну напругу в Мужієвому, — заявив керівник Закарпаття Олександр Ледида. — Маю на увазі облаштування водогону та ремонт вулиць. Усе це зобов'язується зробити підприємство, яке сьогодні має спецдозвіл на користування надрами родовища.

— Низка заходів, проведених підприємством, дозволила розв'язати гостру екологічну проблему. Проте подолати треба ще юридичні труднощі, — прокоментував ситуацію міністр екології та природних ресурсів України Олег Проскуряков під час нещодавніх відвідин краю. — Але те, що копальня має працювати, бути економічно вигідною, а також приносити користь області, сумнівів не викликає...

Василь НІТКА.
Закарпатська область.

Запорізька АЕС підключила третій блок до енергосистеми країни («НАЕК «Енергоатом»)

Минулу неділю близько ста курсантів Житомирського військового училища імені Сергія Корольова провели з лопатами в руках: очищали рейки від снігу й льоду, щоб можна було відновити трамвайний рух, паралізований негодою, *повідомляє наш власкор Олексій КАВУН*

Кияни через снігопади не можуть поховати померлих. Комунальний транспорт, що забезпечує ритуальні послуги, зможе відновити свою роботу в повному обсязі лише у вівторок. Нагадаємо, що, за офіційною статистикою, у столиці щодня вмирають від 20 до 60 осіб, *передає УНІАН*

Потепління прийде у квітні

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Що стосується температурного режиму, то до п'ятниці на потепління чекати марно. Лише починаючи з 30 березня в країні поступово підвищуватиметься температура. Найперші це відчують мешканці Заходу та Півдня. Та протягом наступних двох днів «весна» пошириться по всій території країни.

— У період з 30 березня і по 1 квітня через західні області країни переміщуватиметься теплий атмосферний фронт, який зумовить опади спочатку у вигляді мокрого снігу, потім із переходом у дощ. Але кількість цих опадів буде невелика. І вже із суботи в країні розпочнеться поступове підвищення температури. Різкого потепління ми не очікуємо. За винятком хіба що південних регіонів, де температура може зрости до 10—15 градусів. Водночас на території, де лежить багато снігу, максимальна температура буде нижча. Тому ми прогнозуємо повільне танення снігу, — розповів Микола Кульбіда.

Як вплине рекордна кількість снігу, який нещодавно випав, на процес весняного водопілля, в Гідрометеоцентрі ще точно не знають. «Наш попередній прогноз було складено 5 березня. Цього тижня ми його уточнимо, виходячи з нових даних стосовно снігового запасу, та внесемо деякі корективи. Однак істотними вони, швидше за все, не будуть», — запевнив пан Кульбіда.

Віктор ДЕЙНЕКА.

Занесені снігом

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

«Якби хтось мені сказав, що наприкінці березня я гребтиму сніг, ніколи б не повірив, — скаржиться в інтерв'ю «Голосу України» солдатик, що відкопує тротуар біля невеликого скверу в центрі міста. — Хлопці сміються: за те, що махали лопатою практично всі три місяці зими, отримали четвертий у подарунок!»...

Кажуть, такої заметілі в українській столиці не було 100 років. Сьогодні в нас уже 55 лютого, рахують за новим стилем кияни. Зауважу, з цього жарту вже ніхто не сміється.

«Київська влада показала себе у всій красі! Пересуватися європейською столицею можна тільки на лижах!». Більшість городян вважають, що місцева влада продемонструвала безпорадність перед стихією. І коли ввечері в п'ятницю люди зрозуміли, що порятунку чекати немає звідки, то об'єдналися в загальному пориві допомогти один одному в біді. І так потеплішало, незважаючи на всі підступи природи!

Досить оперативно відреагували на тимчасовий параліч влади опозиційні чинності. Через соціальні мережі вони швидко організували загони волонтерів. До того ж тих киян, хто вирішив принципово чекати допомоги від комунальників, просили хоча б поділитися з добровільними двірниками лопатами...

У магазин спорттоварів заходить жінка з дитиною, яка, побачивши, вітрину з аквалангістом, вимагає: «Мамо, мамо, купи мені маску!». На що мати відповідає: «Навіщо тобі маска?! У замети пірнати?!». Усі навколо помирають від сміху... «От якби сніг приймали в пункт вторсировини за ціною макулатури, ми б очистили місто за півдня!», — підтримує загальні веселощі продавець магазину, на ходу розмірковуючи, чи будуть мама із сином купувати маску з ластами, чи ні: адже, за логікою, дуже скоро Київ очікує потоп...

Інтернет жваво й оперативно реагує на все, що відбувається. Тут сотні фотожаб: наприклад, пам'ятник Батьківщині-матері на схилах Дніпра по груди в снігу. Тисячі знімків наслідків стихії від вигадливо занесених машин до сноубордистів, що веселяться на центральних вулицях столиці України. А ще повідомлення на кшталт такого: «Друзі, невелика команда добровольців їздить на джипі по Березняках, Осокорках і Харківському масиву. Витягли вже доволі багато машин. Якщо у вас є інформація про людей, які застрягли десь у цих краях, і потрібна допомога — давайте їх сюди, я законнекчу:)». Або таке: «Я живу в районі Олімпійської, транспорту в мене немає й лопати теж, але будь-яку посильну допомогу надам. Мій телефон...». І ось ще: «Якщо потрібно погрітися-відпочити в р-ні Дорогожичи, Сирець, Шулявка, вул. Теліги — можна до мене. Тел...». І, нарешті, «Боже, я реально вражена!!! Люди що допомагають іншим людям на шкоду собі,.. своєму часу... безкорисливо!!! Спасибі вам, достойні чоловіки,.. які не на словах, а насправді!!!».

ФОТОФАКТ

Віктор із африканської республіки Сьєрра-Леоне має бізнес у Києві. І щоб він був успішним, доводиться і сніжок лопатою покидати.

Фото Віктора БРАНИЦЬКОГО.

Куди йти, і що копати

По радіо — запис вистави Джека Лондона, по телевізору — розважальні передачі на кшталт «Розсміши коміка». Тим часом людям у столиці цими вихідними було не до сміху. Хотілося почути, що робити в такий критичний момент? З'ясувалося, що така річ, як громадянська оборона, канула у Лету. Комунальні господарства не знають, як попросити людей про допомогу. Автор цих рядків була зовсім не проти кілька годин у неділю присвятити порятунку рідного міста. Але лопати в мене немає, і які дороги потрібно розчищати, я теж не знаю. Жодних оголошень ні через ЗМІ, ні через телефон, ні через оголошення в під'їзді не було.

Якщо мені в голову від бездіяльності приходили лише сумні думки, то сусідка Ірина відчула березневу стихію на колесах свого авто. Усю ніч із п'ятниці на суботу вона їхала з лівого берега на правий. Її розповідь не вміститься в газетний формат. Ось лише уривки: **«На Московському мосту у пробці через кілька годин у жінки-водія «Деу Матіса» здали нерви, і в неї почалася істерика. На Петрівці ми вже готові були кинути машини і сісти в метро, але запізнилися на пів-години. Вирішили виїхати через Поділ. Кілька машин розігналися й пішли вгору Андріївським. Коли вже було видно верх, таксист попереду загальмував, і всі спустилися вниз. Уявіть, заднім ходом крижаним узвозом вночі! Зрозумівши, що виїхати не вдасться, о пів на п'яту ранку ми з братом залишили авто у снігу, й пішли на метро».**

Можна було б сказати: навіщо сідати за кермо в таку негоду? Але причина банальна: її матері зробили операцію на серці й приїхати треба було терміново. Знову-таки риторичне запитання: чому влада Києва не використала радіо і телебачення, щоб попередити киян про масштабне стихійне лихо, а не ускладнення погодних умов? Чому не було продовжено роботу метрополітену?

Але у всій цій ситуації є й позитивні моменти. Мої друзі в неділю їздили узвозом на лижах і сноубордах. Один із користувачів у соцмережі написав: ну що, далі рафтинг?

Тетяна ПАСОВА.

До повені готові

Для забезпечення безперебійного водопостачання та водовідведення у період паводка ТОВ «Луганськвода» може мобілізувати 8 аварійно-відбудовних бригад у складі 40 осіб, забезпечивши їх спеціальним транспортом і технікою. На насосних станціях водопостачання та очисних спорудах водовідведення водоканалу створено необхідний запас реагентів і знезаражуючих засобів, а також приведено в готовність наявні на підприємстві плавзасоби для використання їх в умовах паводка.

Алла АНТІПОВА.
Луганськ.

ФОТОФАКТ

Рекордний снігопад у Києві: наземний транспорт зупинився, автомобілі під снігом.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Сумщина ковзається

На 9-ту ранку понеділка в Сумській області залишалися знеструмленими 49 населених пунктів. Найбільше їх у Лебединському та Липоводолинському районах. Шляхи Сумщини від суботи нагадують суцільну багатотисячокілометрову ковзанку. У зв'язку з цим обласна влада своїм розпорядженням обмежила рух вантажівок і повністю зупинила рух пасажирського транспорту автошляхами загального користування в регіоні. У містах наявна снігоочисна техніка встигає розчищати від снігу лише центральні магістралі.

Владислав ЖМУРКОВ.

Визволяли людей із полону

Під час минулих вихідних рятувальники Рівненщини вивільнили з снігових заметів 138 одиниць автотранспорту, в тому числі 19 маршрутних таксі, 16 «швидких» та 2 спецавтомобілі аварійних служб. Надано допомогу понад 440 людям. Крім того, сприяли співробітники МНС і доставці бригад «швидких» до 5 породіль та 14 дітей, які потребували негайної госпіталізації до медичних закладів. На ділянках найбільшої концентрації руху великогабаритного транспорту та в місцях утворення заторів організовано чотири пункти обігріву. Як повідомили у службі автомобільних доріг у Рівненській області, на ранок понеділка в області можна доїхати до всіх населених пунктів, роботи з розчищення доріг тривають.

Олександра ЮРКОВА.

ЦИФРА

Три лавини

Попередження управління Державної служби з надзвичайних ситуацій області щодо лавинної небезпеки в Карпатах виявилися небезпідставними. За інформацією Івано-Франківського обласного центру з гідрометеорології, було виявлено схід трьох сніжних лавин із східного схилу гори Пожежевська об'ємом 3200, 3000 і 300 кубічних метрів. Любителів відпочинку в горах і надалі застерігають утриматися від мандрівок, особливо 25—26 березня.

Інше попередження стосується гірських приток річки Дністер, на якій через посилення кригоутворювальних процесів можливе підвищення рівня води на 0,3—1 метр.

Галина БРУХАЛЬ..

Ліквідовують наслідки стихії

На ранок понеділка бригади обленерго продовжували ліквідовувати пориви ліній електропередач, через які без світла перебувало близько 30 населених пунктів Черкащини. Зокрема, постраждали від негоди насосна станція на річці Тясмин, котра регулює рівень води у притоці Дніпра. Через повне знеструмлення її довелося рятувати в екстреному порядку.

Щоб допомогти соціально вразливим верствам населення пережити стихію, в області розгорнуто 110 пунктів обігріву, на вулицях міст працює 36 волонтерських груп.

Лідія ТИТАРЕНКО.

На Московському мосту у пробці через кілька годин у жінки-водія «Деу Матіса» здали нерви, і в неї почалася істерика

Породіллю несли на руках

Майже 90 жінок на Вінниччині чекають пологів у найближчі десять днів. Понад половину з них госпіталізовано ще до ускладнення погодних умов, однак не всі встигли зробити це завчасно, повідомили в обласному управлінні охорони здоров'я та курортів.

У Зборівському районі понад тиждень допомагає розчищати дороги екіпаж ІМП-2м із військової частини Чортківського гарнізону.

Фото Сергія ЯНЧЕЦЬКОГО.

Майбутня мати із села Молодіжне Козятинського району змушена була викликати «швидку» додому. Дорогою у снігу застряг спочатку автомобіль «швидкої», а слідом за ним направлений на допомогу пожежний всюдихід Козятинської служби з надзвичайних ситуацій. Один із сільських механізаторів спробував доставити жінку до траси трактором. Проте навіть таким видом техніки не вдалося здолати снігові замети.

— Бійці оперативно-рятувального загону не розгубилися, — каже керівник пресслужби управління МНС у Вінницькій області Віталій Семенюк. — Вони пішки добралися до села. Поклали жінку на ноші і, змінюючись по черзі, донесли її до траси, незважаючи на те, що в деяких місцях кучугури сягали зросту людини. Вагітну передали медикам «швидкої», яка спочатку на буксирі пожежного авто, а далі самостійно доїхала до райцентру. На знак подяки жінка пообіцяла назвати дитину, якщо народиться хлопчик, ім'ям одного з її рятівників.

Не вдалося госпіталізувати автомобілем «швидкої» ще одну породіллю з райцентру Літин. До будинку на вулиці Шевченка, де вона проживає, доїхав тільки автомобіль пожежної допомоги. Зробили це бійці чергового караулу пожежно-рятувальної частини №7. Діяти їм довелося так само швидко, як під час виїзду на пожежу — із ввімкненою сиреною, бо в матері, яка чекала на дитину, почалися перейми. На щастя, жінку вчасно доставили до лікарні.

У Немирівському районі так само пожежним автомобілем привезли до районної лікарні півторарічну дитину, в якої піднялась висока температура. Зробили це бійці другого відділення пожежно-рятувальної частини №13. Маленький пацієнт був у такому важкому стані, що його одразу поклали в реанімацію. Загалом протягом вихідних рятувальними підрозділами Вінниччини було здійснено понад 30 виїздів на аварійно-рятувальні роботи, водночас задіяно 125 бійців особового складу. Із заметів витягнуто 90 транспортних засобів, зокрема три автомобілі «швидкої допомоги».

А ще в області протягом двох вихідних міліціонери допомогли вибратися із снігового полону понад ста одиноким пенсіонерам

Начальник обласної міліції Вінниччини генерал-майор Віктор Русин доручив дільничним інспекторам міліції провідати одиноких літніх людей, розчистити сніг біля їхніх будинків, у разі потреби доставити продукти харчування.

У селі Бурдеї Тульчинського району прочистили дорогу до віддаленого будинку, що на околиці населеного пункту. Там відрізаним від навколишнього світу опинилося подружжя пенсіонерів на прізвище Дубії. Дільничний інспектор Тульчинського райвідділу міліції капітан Микола Тимченко звернувся по допомогу до лісника Олега Макогона, в якого є трактор. У такий спосіб розчистили понад кілометр дороги від будинку до траси.

Не приїхала автолавка в невелике село Гути Клебанської сільради цього ж району. Деякі люди залишилися без хліба. Одинокій пенсіонерці Катерині Коваль хліб привіз старший лейтенант Олександр Войтко. Міліціонер також розчистив сніг, приніс води. Того ж дня йому вдалося добратися до хутора Улянівка Богданівської сільради. Там проживає одинока старенька жінка Ніна Андріївна Довгошия. Вона радо зустріла гостя, який допоміг їй розчистити сніг, прокласти стежку від порога до воріт.

— Я навіть двері не могла вранці відчинити, стільки снігу намело, — каже ще одна пенсіонерка Людмила Проценко із села Лука-Мелешківська Вінницького району. — Не знала, до кого звернутися по допомогу, а тут ніби хтось підслухав мої думки. Із снігового полону одиноку жінку визволили старший дільничний інспектор капітан Павло Максименко та інспектор старший лейтенант Олексій Китайський. У той само день вони допомогли прибрати сніг на подвір'ях ще двох одиноких пенсіонерів, **інформує наш власкор у Вінницькій області області Віктор СКРИПНИК**

Кількома видами транспорту добиралися в ніч на неділю медики й Залозецької лікарні Зборівського району на Тернопільщині до хворих одномісячних двійнят із села Серетець. За чотири кілометри на під'їзді до населеного пункту у снігах застрягла «швидка». На допомогу прийшли рятувальники з важкою технікою, але й вона не змогла подолати кучугури. Решту шляху лікар долала на санях. Дітей довелося терміново госпіталізувати в обласну дитячу лікарню. Стан однієї з дівчаток важкий. А в селах Берим'яни Бучацького району і Шевченкове Підволочиського рятувальники допомогли дістатися до лікарень двом породіллям, **передає наш власкор у Тернопільській області Любов ЛЕВИЦЬКА.**

Пенсіонерка Людмила Проценко із села Лука-Мелешківська на знак подяки пригостила своїх рятівників чаєм.

Фото Олександра МИРОНОВА (прес-служба УМВС України у Вінницькій області).

Шквальний вітер здув самоскид

Снігопад до Одеси ще не дійшов, але розкати природних катаклізмів у регіоні вже відчутні — дві доби бушують шквальні вітри. Хвилі в акваторії Чорного моря досягають п'яти метрів, в обласному центрі впало кілька дерев. Шквальний вітер у житловому мікрорайоні Котовський здув у будівельний котлован навантажений самоскид. Близько 100 населених пунктів залишилися без електрики.

За прогнозами синоптиків, сніг в Одеській області очікується сьогодні. Враховуючи досвід київських комунальників, що розгубилися перед ударами стихії, одеські фахівці готуються зустріти сніг у всеозброєнні: спецтехніка до роботи готова, піщано-сольову суміш у достатніх кількостях складено на узбіччях вулиць і доріг, особовий склад частин і підрозділів одеського гарнізону готовий, якщо буде потреба, прийти на допомогу працівникам ЖКГ у розчищенні вулиць від снігових заметів.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Одеська область.

Рух автомагістралями відновлено

Через негоду в суботу та неділю на Чернігівщині на дорогах державного значення утворилися затори. Зокрема, понад 200 автомобілів зупинилося на автотрасі державного значення Кіпті—Глухів—Бачівськ. Нині корок ліквідовано. Відновлено сполучення і на автотрасі Чернігів—Куликівка, де скупчилося кілька десятків автомашин. Співробітники ДАІ організували цілодобове чергування на трасі Чернігів—Грем'яч поблизу села Стахорщина Новгород-Сіверського району. Перед в'їздом на великий пагорб тут утворився затор із 30 вантажних автомобілів. Станом на понеділок проїзд розблоковано, але міліція допомагає фурам долати небезпечну ділянку автомагістралі.

Вистачало роботи і на місцевих дорогах. Рятувальники разом із медпрацівниками пожежним автомобілем підвищеної прохідності доставили в Бобровицьку райлікарню хвору тримісячну дитину та її матір із села Миколаїв. Правоохоронці визволили зі снігового полону автопоїзд із 120 газовими балонами, що прямував у Ріпкинський район і з'їхав у кювет, **повідомляє наш власкор у Чернігівській області Сергій ПАВЛЕНКО.**

На Хмельниччині після снігопадів близько 400 сільських населених пунктів було відрізано від райцентрів. Наразі цифра коливається в межах півсотні. Через сильні пориви вітру утворювалися перемети, які розчищали кожні чотири години. Найскладніша ситуація склалась у Волочиському, Городоцькому, Красилівському, Полонському, Шепетівському, Старосинявському і Старокостянтинівському районах. Із снігових заметів було звільнено близько двох десятків машин «швидкої допомоги» та близько двох сотень автобусів і автомобілів, в яких перебували понад сімсот пасажирів.

ки потрапили до лікарень з обмороженнями. До реанімаційного відділення Славутської ЦРЛ доставили у важкому стані без свідомості чоловіка з діагнозом загальне переохолодження, **інформує наш власкор на Хмельниччині Ірина КОЗАК.**

ТЕМА

А ви не захотіли взяти в руки лопату?

Цікаво, чи останній снігопад в Україні, котрий, зокрема, спричинив колапс у столиці, змусив замислитися лише тих, кому наслідки загрожують начальницьким гнівом, а декому й відставкою, чи й пересічних громадян?

З одного боку, так: як тільки вони не проклинали тих, хто за обов'язком служби мав прибрати вулиці від снігу! А як багато з нас управлялися в гуморі, фотографуючи заметені вулиці, авто та засоби громадського транспорту. Дехто катався по Хрещатику на сноубордах, а опозиційні сили вимагали негайної відставки всіх без винятку керманичів. Та з таким лихим ентузіазмом, що викликало роздуми на іншу тему: «Чи розгул стихії — тільки проблема влади?»

...Суботнього півдня зателефонувала приятелька: «Сидимо вдома, на вулицю вийти неможливо, бо вхідні двері в під'їзд залеже відчиняються — все занесено снігом, про тротуари годі казати!».. А далі — те, що мільйони разів повторили тисячі подорожніх, зокрема кияни, котрі загрузли з автомобілями в заторах або змушені були від метро діставатися додому пішки, протоптувати доріжку від під'їзду і т. д., і т. п.: «Влада неспроможна, дороги не чистять, прогнати всіх — від голови КМДА до Президента чи навпаки, але всіх — разом з підлеглими!».

Не захищатиму владу, бо ми апріорі — і не лише цього року — не готові до будь-якої пори року, а до великого снігу — то поготів і хронічно. Але...

Якщо стихія розгулялась, як цього разу, то хіба не мала б спрацювати ще й громадська солідарність? Тим часом сотні чоловіків, сидячи у висотках, чекали, поки комунальники приїдуть та прокидають доріжку від під'їзду, почистять тротуар.

Так само й власники різноманітних точок громадського харчування, кіосків, магазинів і магазинчиків. Хіба в такі моменти в людей не має спрацювати бажання допомогти? Зрештою, в кожного власника автомобіля, котрий вийшов його відкопати, є лопата, то чому б не відкинути сніг ще на десятку метрів проїжджої частини чи тротуару? Якби кожен попрацював (а на свіжому повітрі корисно!) півгодини-годинку, то за півдня й перед телевізором менше випили б, і місто було б, як лялечка. Але нам завжди чогось бракує: то влада погана, то пива багато, то лопат мало. Щоправда, знайшлися такі ентузіасти — хоч їх і не було дуже багато. Здебільшого наші громадяни сиділи вдома й банально чекали на комунальників...

Я з інтересом перечитала «компліменти" поганській владі, котра не прибирає чи прибирає погано. Дивовижно, але мало кому спало на думку звернутися до громадської активності, закликавши вийти на прибирання снігу всіх: студентів, старшокласників, роботодавців. Натомість народний гнів вихлюпувався через край, мовляв, у бюджеті на це передбачено кошти, то чому це маємо самотужки прибирати? Отакі ми стали капіталісти...

Питання, звичайно, і тут постають: лопати все-таки є не у всіх. Тож правда, що комунальники мали б цьому давно зарадити, зорганізувавши такий інвентар — лопати, граблі, віники в кожному будинку — для охочих віддати працю на благо сусідів.

Може, в такому разі громадяни не сиділи б удома й не чекали, поки прибудуть Президент, прем'єр чи градоначальник та відкопають їх від снігу...

Валентина ПИСАНСЬКА.
vpysanska@golos.com.ua

Якщо стихія розгулялась, як цього разу, то хіба не мала б спрацювати ще й громадська солідарність?

У Новомосковську Дніпропетровської області 11 невідомих молодиків спортивної статури захопили будівлю школи № 9 і не пускали до навчального закладу вчителів, повідомляє «Днепропетровск. Комментарии». До школи не змогли зайти навіть міський голова та співробітники прокуратури, які прибули на місце НП. Так у місті відчужують майно, яке належить громаді

На Тернопільщині затримали трьох рекетирів, які вимагали в підприємця 2 тис. дол. Як повідомили кореспонденту УНІАН у прес–службі обласної прокуратури, зловмисники вимагали кошти за надання йому можливості вільно та безперешкодно здійснювати господарську діяльність. Усіх трьох чоловіків, після звернення потерпілого в міліцію, правоохоронці затримали

Держава сильна тоді, коли національно єдина

ПРОДОВЖУЄМО РОЗМОВУ

Григорій ОМЕЛЬЧЕНКО.

Як уже знають наші читачі, у грудні 2012 року газета «Голос України» започаткувала розмову про доцільність запису про національність у паспорті та інших реєстраційних державних документах. Відтоді на сторінках парламентського видання поділилися своїми міркуваннями з цього приводу політики, державні чиновники, юристи, науковці... Не зосталися осторонь цієї злободенної проблеми і наші читачі, листи яких постійно друкує «Голос України».

Ще однією важливою віхою у цій злободенній дискусії став круглий стіл «Чи потрібно поновлювати графу «національність» у паспорті та інших державних реєстраційних документах?», проведений парламентською газетою. Цього разу ми запросили до розмови народного депутата України II—V скликань, Героя України Григорія ОМЕЛЬЧЕНКА, народного депутата України Олега КАНІВЦЯ, директора Фонду гуманітарної стратегії Михайла ПАВЛІВА.

А спілкувалися з ними заступник головного редактора «Голосу України» Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ і оглядач парламентської газети Іван ІЛЛЯШ.

Олег КАНІВЕЦЬ.

Природна вимога кожної людини

Ред.: Дозвольте розпочати розмову із запитання до вас, Григорію Омеляновичу, парламентарія з багаторічним досвідом. Наш постійний читач Микола Селюк із Києва запитує: чи порушували ви, ваші колеги питання про скасування сумнозвісної постанови парламенту, після якої у паспорті зник запис про національність?

Григорій Омельченко: Хочу насамперед подякувати «Голосу України» за організовану дискусію. Десятки листів надруковано у вашому виданні, деякі, адресовані мені особисто, — в інших часописах. Відповідаючи на запитання Миколи Селюка та інших небайдужих читачів, на превеликий жаль, мушу констатувати: жодного разу питання про поновлення графи «національність» не було внесено до порядку денного сесії Верховної Ради України. Хоча упродовж десяти років я та інші депутати не раз пропонували це зробити, але безрезультатно.

Нагадаю, у 1992 році постановою Верховної Ради з українських паспортів вилучили графу про національність. Але вона залишилась у свідоцтвах про народження, шлюб та інших державних документах. А через десять років уряд і звідти прибрав так звану «п'яту» графу.

Коли я став депутатом у 1994 році, уважно вивчив стенограми засідання тієї сесії. І зрозумів, як нас, українців, ввели в оману. Нам казали, що вилучення «п'ятої» — це вимога Ради Європи, що ця графа, мовляв, веде до дискримінації. Так ось — жодної такої вимоги ні Ради Європи, ні ОБСЄ, ні інших міжнародних інституцій щодо графи «національність» не було. Тому що в Європі та світі діє верховенство права, за яким людина може ідентифікувати себе щодо національності. І навіть смерть не позбавляє її цього права.

Ред.: Заради справедливості треба зазначити, що не всі учасники редакційної дискусії висловлюються за поновлення записів про національність. Нам цікава точка зору Михайла Павліва. Отже, повернення «п'ятої» графи, на вашу думку, — це шлях до дискримінації чи збереження національної ідентичності?

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

Михайло Павлів: Не вдаючись у деталі, в гуманітарні аспекти, хочу запитати: чому в інших країнах немає такої графи в паспорті? Самоідентифікація, національність, регіональна самоідентифікація — це речі абсолютно особисті. Очевидно, людина має право декларувати їх, заявляти про них. Але до чого тут державний документ — не розумію. І яка користь від того запису громадянинові, державі? Для мене очевидне інше: більшість європейських держав, які є взірцем демократії, такої графи не мають. Тому що коли інтимне — самоідентифікація — починає бути критерієм, котрий вносять у національний документ, це може призвести до дискримінації. Так можна примусово вносити й групу крові, колір очей тощо. Навіщо? Я патріот України, розумію, що питання української самоідентифікації, розвитку української культури — це актуально. Але використовувати для цього недемократичні інструменти на кшталт графи «національність», мені здається, не зовсім правильно.

Олег Канівець: Я відповім на цей закид. Чому в Європі ця проблема не така актуальна, як у нас? Наведу цифри перепису в деяких країнах: у Польщі — 97,3 відсотка поляків; у Франції — 85 відсотків французів; у Німеччині — 84 відсотки німців; у Данії — 95 відсотків данців, у Норвегії — 95 відсотків норвежців; у Швеції — 80 відсотків шведів; в Італії — 98 відсотків італійців; в Австрії — 97 відсотків австрійців тощо. Тобто йдеться про мононаціональні країни, в яких немає потреби захищати корінну націю.

Натомість у тих країнах, де показник мононаціональності до 70 відсотків, там така дискусія доцільна й актуальна. Як приклад — Латвія, в якій 2011 року латвійцями назвали себе 62 відсотки громадян. І ніхто не дивується, що тут дискутують про захист прав титульної нації.

В європейських країнах, якщо немає у паспорті графи «національність», то вона є в реєстраційних документах. У нас її прибрали.

Скажу й про юридичний аспект проблеми. У 2009 році внесли зміни у Кримінальний кодекс України, в який введено покарання за расову національну нетерпимість. Скажіть, будь ласка, на якій підставі слідчий правоохоронних органів зможе встановити, дати визначення, наприклад, що проти Іваненка якийсь Жиглов має расову нетерпимість? Завдяки яким документам він визначить, що один не любить іншого за расовою чи національною ознакою?

САМ СКАЗАВ

Французький поет, політик кінця XIX століття Моріс Баріс: «...Національні меншини та етнічні діаспори повинні зберігати лояльність до... титульної нації».

Я зареєстрував законопроект щодо внесення у свідоцтво про народження дитини національності батьків, а також повернення у паспорт «п'ятої» графи. Тобто, якщо громадянин хоче записати, що він українець, росіянин чи поляк, то треба надати йому таке право. Крапка. Якщо більшість наших співвітчизників стоїть на такій позиції — а дискусія в суспільстві свідчить про це — тоді ми змусимо уряд змінити чи скасувати постанову і повернути графу «національність» у всі реєстраційні документи. Сьогодні ж у нашому законодавстві ви не знайдете відповіді: а хто ж такий українець, яким чином захищені його права? А у спеціальному законі про національні меншини, до речі, чітко виписані їхні права...

Повертаючи графу «національність», ми аж ніяк не принижуємо інші національності. І не треба пересмикувати та спекулювати на тому, що, мовляв, такий запис може стати для когось дискримінацією.

Копії документів для онуків

Ред.: Пане Олеже, до вас запитання, що надійшло на сайт газети «Голос України» від Світлани Гончар із Дніпропетровська: «Чому б вам, пане Канівець, не внести на розгляд парламенту законопроект про корінний народ України?».

Олег Канівець: Досі я не вважав доцільним це робити, бо в преамбулі Конституції України записано, що Верховна Рада від імені українського народу, громадян України ВСІХ НАЦІОНАЛЬНОСТЕЙ... приймає цю Конституцію. Однак, щоб захистити права корінної нації, гадаю, треба в майбутньому розглянути таку пропозицію. Бо є в цьому сенс і потреба.

Ред.: Багато дописувачів запитують: у нас що, немає інших нагальніших проблем, ніж повернення «п'ятої» графи? Григорію Омеляновичу, якої думки ви про це? Може, й справді варто відкласти розв'язання проблеми до кращих часів?

Григорій Омельченко: Шановні українці, якщо відтермінувати питання ще на одне покоління, то діти, у свідоцтвах про народження яких сьогодні не вказано національність батьків, розповідатимуть, що з'явилися вони на світ у невідомому племені. Бо юридично національність визначити буде неможливо.

Коли я це зрозумів, то зробив десяток нотаріально завірених свідоцтв про своє народження. Коли виростуть онуки, я їм віддам ці копії. І якщо на законодавчому рівні цю проблему не розв'яжуть, тоді, можливо, через покоління чи два мої нащадки зможуть юридично підтвердити, чиїх батьків вони діти...

Іван ІЛЛЯШ.

Тим, хто бачить у відновленні справедливості великі фінансові затрати, скажу: достатньо Києву прийняти відповідне рішення, виготовити штампики сільрадам і РАГС, які за бажанням громадян і робитимуть запис про національність.

Ред.: Пане Михайле, у вас щодо цієї пропозиції є, очевидно, своя думка?

Михайло Павлів: Знову ж таки я не розумію логіки таких прагнень. Кому і навіщо маємо юридично доводити приналежність до тієї чи іншої національності? Може, я помиляюся, але вона не визначається штампом у паспорті.

Як на мене, питання про корінну націю і хто є хто за національністю — це відвертий націоналізм. Я самоідентифікую себе як українець. При тому, що моя мати росіянка, а батько — наполовину білорус. І мені немає потреби ставити якийсь штамп у паспорті. Розмовляю російською мовою, бо мені так комфортніше. Ваші дії, Олеже Леонідовичу, повинні мати якусь державну логіку і це я хочу насамперед зрозуміти.

Олег Канівець: Пане Михайле, я хочу, щоб ви передусім зрозуміли: наша ініціатива спрямована не на те, щоб комусь нав'язувати свою думку. Ми прагнемо того, щоб не ущемлювалося моє право, як і тисяч, мільйонів інших співвітчизників, називатися українцем і закріпити це юридично. У мене є син, 1994 року народження, в свідоцтві якого вказано, що його батько і мати — українці. І є доньки, які народилися в 2008 і 2010 роках, де цього запису вже немає. Я не можу збагнути такого: за десять років народилися сім мільйонів дітей — і хто вони, скажіть, за національністю?

Михайло Павлів: Громадяни України. Люди, біологічний вид...

ДО РЕЧІ

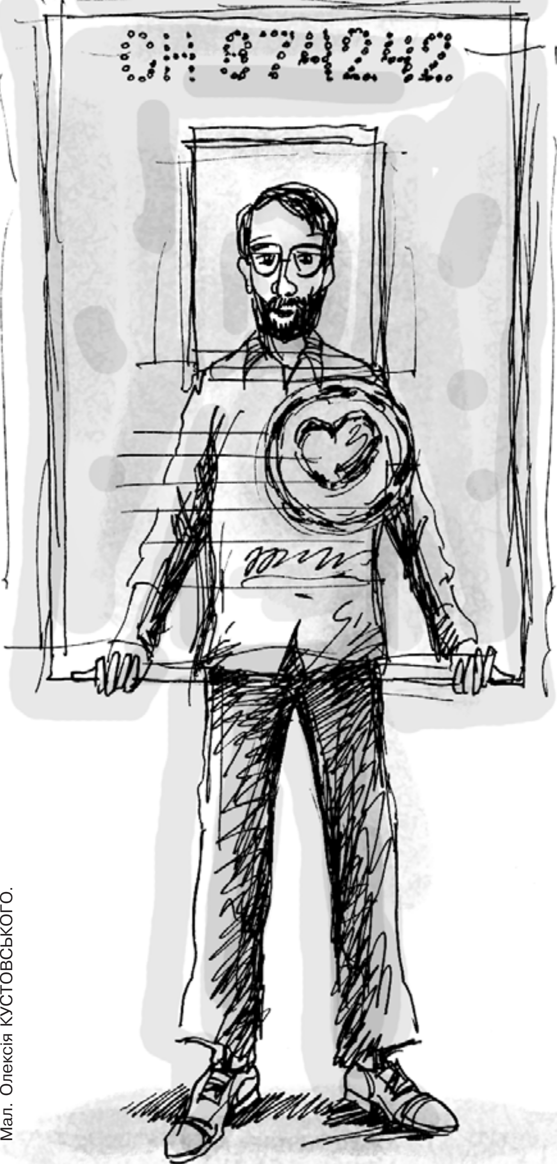
За останніми даними, в Україні проживає 136 етносів і народностей, яких позбавлено можливості вносити в документи дані про свою національність.

А ЯК У НИХ?

Після громадського обговорення у Республіці Татарстан (Росія) прийняли постанову уряду, якою передбачено росіянам за походженням видавати вкладиші до паспортів і в них вписувати національність.

Чому б не внести на розгляд парламенту законопроект про корінний народ України?

ПРАВО

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

«Я вимагаю від влади повернути наше право на ідентифікацію. Те, що зробила наша влада, не піддається осмисленню. Так роблять ті, хто хоче знищити все українське. Зробити нас безхатченками, без роду і імені, перекотиполем, позбавити нас пам'яті. Так роблять перевертні, хохли, малороси. Я не хочу бути хохлом чи малоросом. Я не хочу уподібнюватися тим, хто по декілька разів змінював свої імена, прізвища, по батькові, щоб позбутися своєї національності, стати членами панівної нації. Я не хочу бути зрадником. Я хочу бути українцем».

Юрій ПАНИЧ.

Львів.

Олег Канівець: От бачите. І я бунтую саме проти цього, бо біологічними видами легко керувати, легко маніпулювати. Повірте, я за те, щоб кожна особа була індивідуальністю. А це можливо лише за умови, що вона буде національно ідентифікована.

Михайло Павлів: Так що, на людей чіпляти зірки Давида?

Олег Канівець: Я процитую президента Єврейської ради в Україні Іллю Левітаса, який після моєї ініціативи у грудні минулого року сказав (читаю мовою оригіналу): «Еврейский совет Украины поддерживает идею свободы вернуть в паспорт графу «национальность»... Национальность в паспорте должна быть указана, чтобы человек знал, кто он такой, а не мог торговать и выбирать. Национальность не мешает. На это не нужно обращать особое внимание».

Це слова єврея Іллі Левітаса. Тобто мудрі люди з національних меншин з цього проблем не роблять. З цього роблять проблеми лише ті, хто не хоче ідентифікувати себе національно. І це їхнє право. Але не позбавляйте мене мого права. І мільйонів українців, росіян, кримських татар, євреїв, угорців та осіб інших національностей, які мислять так само.

Сьогодні дехто прагне деукраїнізувати нас. І ось ініціатива: не соромся себе. Може, хтось українець по духу, але не хоче це фіксувати у паспорті. Але коли ментально слабші бачать, що є така ініціатива, то і вони міцніють духовно, розпрямляються. І врешті-решт, ця громадська активність — це моя головна мета, щоб українці зрозуміли: вони на цій землі — не прислуга, а корінна нація. І якщо наші співвітчизники росіяни напишуть, що вони є росіянами, і їх буде 17—25 відсотків — нічого страшного. Я в цьому не бачу проблеми. І не треба тиснути і говорити, що в цьому — прояв дискримінації. То природне право кожної людини відчути себе тим, ким його народила мати.

Михайло Павлів: На те, що пише пан Левітас, не треба звертати увагу. Я не розумію, як якийсь штамп у паспорті підніме мій дух як українця.

Ред.: У цьому і суть: ніхто нікого не примушує. Але водночас, хто хоче мати штамп у документах, не треба позбавляти його цього права.

Григорій Омельченко: Я пишаюся тим, що належу до української нації. І щиро дивуюся, що ми досі ведемо таку дискусію. Чому маємо доводити очевидне? Хто дав право позбавити мене, моїх онуків і правнуків ідентифікувати себе з дідами-прадідами. Не забуваймо: держава сильна тоді, коли національно єдина.

Це стосується всіх

Ред.: Згадаймо 1977-й — рік прийняття Конституції Радянського Союзу. У ній було зафіксовано, що в СРСР з'явилася нова спільність — радянський народ. Але навіть тоді ні в кого не піднялася рука скасувати «п'яту» графу. Думка Іллі Левітаса — ще один переконливий аргумент за її повернення. За логікою саме євреї мали б виступати проти неї, адже шість мільйонів осіб під час Другої світової убито тільки за те, що вони були євреями. Але бачите...

Тож, Олеже Леонідовичу, які, на вашу думку, перспективи законопроекту, внесеного вами?

Олег Канівець: Скажу відверто, я не впевнений, що за цей законопроект проголосують 226 депутатів. Але вдячний «Голосу України» за те, що на своїх шпальтах вельми продуктивно веде таку дискусію. Вірю, що після суспільного обговорення у багатьох наших співвітчизників зміниться думка на користь відновлення справедливості. У тому числі — і в моїх колег. До речі, у календарний графік роботи другої сесії Верховної Ради мої законопроекти внесені. Чи потраплять вони до порядку денного пленарних засідань — не знаю. Але сподіваюся...

Якщо ж не буде прийнято, то вноситимемо на наступну сесію. Ми не залишимо цю проблему, яка стосується мільйонів, нерозв'язаною.

Ред.: Завершуватимемо нашу зустріч. Що хочете сказати, пане Михайле, наостанок?

Михайло Павлів: Націоналізм інтегральний чи національний будь-де засуджується. Нація була, є і буде гуманітарним поняттям і культурним явищем, може, в деяких випадках — політичним, і ніколи не була юридичним явищем. І порушення питань, пов'язаних із національністю — це створення передумов для розділу людей на перший та другий сорт. Ті і ті — громадяни України, але перші — корінна нація, а другі — не корінна.

Треба брати до уваги і те, що нині в Україні немає консенсусу з багатьох питань. І вносити ще одне, яке віддалятиме наших співвітчизників одне від одного, — це неправильна позиція.

Григорій Омельченко: Пане Михайле, ви кажете, що нація — це поняття гуманітарне. Якби це було так, то воно не було б закріплено в загальній Декларації прав людини, Конвенції про захист прав людини, у Конституції України та в національному законодавстві тощо. Нація є поняття і гуманітарне, і юридичне. А якщо це так, то вона потребує і державного, і юридичного захисту.

Я проти приниження гідності людини і хочу, щоб ніхто постановами уряду не позбавляв мене права мати національність.

Михайло Павлів: Виносьте це питання на всеукраїнський референдум, щоб усе було демократично.

Ред.: Щодо референдуму. Іван Плющ у 1992-му на пленарному засіданні Верховної Ради, коли приймалося рішення про паспорт, запропонував: давайте це питання винесемо на референдум. Отже, нинішнє обговорення цієї проблеми — це і є міні-референдум.

Замість післямови

Соромитися своєї національності — це те саме, що соромитися своєї матері. «Можна все на світі вибирати, сину, вибрати не можна тільки Батьківщину», — добре знайомі ще зі шкільних літ ці поетичні рядки. Як і рідну матір, як і національність.

Маємо чимало прикладів, коли українці волею обставин опинялися за межами України і вже ніколи не могли повернутися на рідну землю, але вони завжди ідентифікували себе українцями, не соромилися цього, не асимілювалися, хоча їм це нерідко додавало проблем у реальному житті.

Торік в Україні побачила світ доволі цікава книжка «З футболом у світ» Олександра Скоценя. Це провідний футболіст київського «Динамо» в 1940—1941 роках. Після війни грав у Франції, зокрема, у футбольному клубі «Ніцца», визнавався найкращим футболістом цієї країни. У нього часто брали інтерв'ю, він перебував у центрі уваги. Нерідко журналісти писали, що він поляк за національністю, або росіянин. І Скоцень не втомлювався спростовувати, що він з роду-племені українців і назавжди ним зостанеться.

І таких прикладів можна навести чимало.

Насамкінець хочемо подякувати усім, хто сьогодні прийшов у редакцію «Голосу України». Справді, розмова вийшла предметною і на часі. Сподіваємося, що вона матиме логічне продовження, зокрема, і на пленарному засіданні Верховної Ради. Адже ця тема, повторимо, торкається усіх наших співвітчизників. Незалежно від національності.

Михайло ПАВЛІВ.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

ЗАПИТАННЯ — ВІДПОВІДЬ

«Голос України», провівши дискусію щодо «п'ятої» графи, зробив більше, ніж колишня і теперішня влада, яку, схоже, ні національне, ні патріотичне питання мало хвилює. Але що далі? Обговорили, висловились «за» і забули?

Ольга ШУНЕВИЧ.

Київ.

Газетні публікації редакція надішле до Комітету Верховної Ради з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин і в Кабінет Міністрів України. Сподіваємося, там детально обговорять проблему і приймуть відповідні рішення з урахуванням думки громадськості.

Із проекту закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо зазначення в свідоцтві про народження дитини її національності», зареєстрованого у парламенті народним депутатом України Олегом Канівцем.

Верховна Рада України постановляє:

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. Частину першу статті 13 Закону України «Про державну реєстрацію актів цивільного стану» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2010, №38, ст.509) викласти в наступній редакції:

«1. Державна реєстрація народження дитини проводиться з одночасним визначенням її походження, національності та присвоєнням їй прізвища, власного імені та по батькові...

2. У Сімейному кодексі України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2002, №21—22, ст. 135):

1) в абзаці першому частини третьої статті 144 після слів «... її походження» додати слово «національності»;

2) частину третю статті 144 доповнити абзацом другим наступного змісту:

«За заявою батьків про зазначення національності дитини орган державної реєстрації актів цивільного стану зобов'язаний зазначити у свідоцтві про народження дитини її національність. Національність дитини визначається за згодою батьків. Спір між батьками щодо визначення національності дитини може вирішуватися органом опіки та піклування або судом».

Нинішнє обговорення проблеми — це міні-референдум

Погіршення погодних умов може призвести до втрат частини врожаю ранньої цибулі, а також уже наприкінці цього тижня спричинити різке зростання внутрішнього попиту на овочі борщового набору та картоплю *(«АПК-Інформ: овочі & фрукти»)*

Семінар «Практичні питання правового регулювання змін у земельному законодавстві в 2013 році» відбудеться 28 березня в Києві *(офіційний сайт Держземагентства)*

Із власного хліва на пенсію

Законодавці пропонують нараховувати стаж членам родинних ферм

НАМІРИ

Волинська облдержадміністрація ініціювала перед народними депутатами від області питання про внесення змін до чинного законодавства про статус родинних ферм. Як стверджує статистика, зараз у регіоні налічується 2723 сімейні ферми, в яких утримується 9236 корів. Причому спостерігається позитивна динаміка. Торік таких господарів побільшало на 244, а кількість корів, яких вони утримують, зросла на 856. Поліпшується технічне оснащення, відтак і якість виробленого на таких фермах молока.

Однак проблему офіційного визнання зайнятості цих господарів на обласному рівні вирішити не можна. Хоча догляд за худобою потребує значних матеріальних і трудових затрат, певних знань. Ось чому облдержадміністрація пропонує внести зміни до Закону України «Про особисте селянське господарство», в якому надати сімейним фермам статус самостійних господарств — у разі, якщо працюють члени однієї родини й утримують три і більше корів. Таке офіційне визначення статусу дозволить у майбутньому вирішувати питання пенсійного забезпечення цих людей.

Пропонується зараховувати стаж роботи принаймні одному члену родинної ферми, котрий не має при цьому іншого постійного місця роботи. Для цього доцільно внести зміни до Законів України «Про збір єдиного внеску на загальнообов'язкове державне страхування» та «Про пенсійне забезпечення».

Окремі народні обранці підтримали пропозиції. Зокрема, депутат Сергій Мартиняк повідомив, що у Верховній Раді вже зареєстровано проект закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення прав членів особистих селянських господарств на соціальний захист у разі настання безробіття». Прийняття законопроекту дасть можливість господарям родинних ферм у випадку припинення їх діяльності набути статус безробітного та звертатись до відповідних органів щодо отримання соціальної допомоги.

Микола ЯКИМЕНКО.
Фото автора.

Майже двісті доїльних апаратів було вручено напередодні нового року сімейним фермам Горохівського району за державний рахунок.

Потрібні не показуха, а справи!

ІЗ ПОШТИ

З тривогою пишу до газети, адже коров'яче молоко, на якому виросли десятки поколінь волинян, незабаром може стати дефіцитом на рідних теренах. Йдеться про натуральне, а не ті субпродукти, які пропонують у супермаркетах під різноманітними розкрученими торговими брендами.

Основних причин такого катастрофічного стану із забезпеченням населення цим «нектаром життя», як називали молоко древні греки, щонайменше дві.

Перша — це доведення поголів'я великої рогатої худоби, молочного стада до такої межі, за якою його відтворення уже потребуватиме величезних зусиль, коштів і, головне, часу. Протягом усіх років незалежності про цю проблему волають фермери та одноосібники. Їх нібито підтримують влада і вітчизняна наука, однак помітних зрушень як не було, так і немає. Складається враження, що останнім на цю тему вигідно лише дискутувати та час від часу проводити якісь локальні експерименти.

Взяти хоча б акцію, яку за ініціативи влади «проштовхують» протягом останніх років. Одноосібникам та невеликим фермерським господарствам, які мають трьох і більше корів, дають доїльні апарати. Добре це для господарника? Безперечно. Та тільки, як кажуть самі ж ці одноосібники, гарну справу розпочали не з того кінця. Насамперед варто було б зайнятися селекційним формуванням стада, підсобити з кормами, запровадити в галузі систему пільгових кредитів та оподаткування. **А коли вже допомагаєте скоріше надоїти молока, то допоможіть за реальною вартістю його продати і вчасно отримати розрахунок.**

Бо друга причина, чому гальмується розвиток молочної галузі, — це низькі закупівельні ціни на молоко і затягування з оплатою за нього виробниками молочної продукції.

Те, що ціни, за якими здають видоєне волинські одноосібники і фермери, одні з найнижчих у країні, всім відомо. Але й ті мінімальні кошти вони часто не можуть отримати місяцями. А як знецінюються гроші за такий проміжок часу, нікому тепер пояснювати не потрібно.

Завдяки виступу у засобах масової інформації жителів Стенжаричів і навколишніх сіл, що у Володимир-Волинському районі, стало відомо, що завод у Ковелі місяцями не платить людям за прийняте молоко. Така само ситуація — у Ржищеві. Одноосібники із свого та сусіднього, Луцького, районів, зокрема із сіл Боратинської сільської ради, кілька місяців не отримували грошей за здане молоко.

Тож якщо найближчим часом такого стану справ не змінити, то всі ми ризикуємо залишитись без молока. Ну, принаймні, без натурального волинського. І тоді для подарованих одноосібникам доїльних апаратів доведеться шукати якесь інше застосування.

Василь ПЕТРУК.
Волинська область.

Ще два населені пункти пішли в небуття

СУМНО

Голова Веселинівської районної ради Інна Долгокерова звернулася до Миколаївської обласної ради з листом такого змісту: «Беручи до уваги листи Миколаївської селищної ради та Подільської сільської ради, та з метою здійснення заходів щодо приведення у відповідність офіційного обліку адміністративно-територіальних одиниць населених пунктів району, райрада клопоче щодо сприяння у вирішенні питання зняття з офіційного обліку адміністративно-територіальних одиниць населених пунктів Миколаївської області селища Мостове (підвідомча територія Миколаївської сільської ради) і селища Миколаєве (Подільської сільської ради) у зв'язку з відсутністю в межах наших даних селищ зареєстрованих громадян та об'єктів нерухомості».

А ще коротше — «заупокійну» двом південноукраїнським селам запропоновано «відспівати» у проекті рішення з цього питання, винесеного на сесію обласної ради, яку планується провести 29 березня: «Виключити з облікових даних адміністративно-територіального устрою Миколаївської області населені пункти — селище Мостове Миколаївської сільської ради та селище Миколаєве Подільської сільської ради, розташовані в межах території Веселинівського району, у зв'язку з переселенням їх мешканців до інших населених пунктів. Направити це рішення до Верховної Ради для опублікування у «Відомостях Верховної Ради України».

...Усе, як то кажуть, згідно із законодавством: нема людей — нема села.

До війни тут було більш ніж по півсотні будинків, у яких мешкало по 4—5 осіб. Декілька разів випадала нагода у різний час проїжджати «ще живі» Миколаєве та Мостове. Місцевість тут дуже мальовнича — забути важко... Уже тоді села вважались неперспективними: ні клубу, ні школи, а головне — немає роботи. У 2005 році обжитими залишалося по дві хати, в яких мешкали ветерани, але вони стояли на своєму: тут народилися, тут і помиратимуть. Не кинули оселі, збудовані власними мозолями.

Торік пішов із життя останній мешканець в одному селі, а іншого забрали в місто родичі. Тепер населений пункт можна стерти з карти країни назавжди.

Минулого літа знову проїздом побувала у цих місцях: рай серед степу! З-під повалених хатинок деінде все ще проривалися самотні голівки соняхів, чіплялися похилених огорож здичавілі лози виноградників, оберігаючи в німих дворах пам'ять про колишніх господарів...

Гірко, бо розумієш: меншає українських сіл — міліє криниця самобутності українського народу.

Майже щороку з часу незалежності у регіоні відходить у небуття по одному—два сільські населені пункти. У черзі «на вимирання» вже стоять інші потенційні приречені в таких районах області, як Доманівський, Казанківський, Кривоозерський та інших. Можна різні називати причини цієї сумної тенденції: демографічні, міграційні. Доки з боку держави не створять належних економічних умов для проживання у так званих малоперспективних селах, подібне клопотання зі словами «виключити село з облікових даних» буде далеко не останнім.

Олександра МЕНТЕЛЬ.
Миколаївська область.

Самі порожні хати.

Щоб перелічити жителів Малих Кліщів, «опалених» радіацією, вистачить пальців однієї руки

РЕАЛІЇ

Вечірньої пори в селі Малі Кліщі, що в Народицькому районі, вікна майже всіх хат залишаються темними. І річ не в проблемах із електроенергією. Просто місцеве населення, як і жителі багатьох радіоактивно забруднених населених пунктів, залишили свої домівки багато років тому. Але не всі.

«Велетенські кавуни та дині — то через рентгени»

Одній із останніх мешканок Малих Кліщів Ользі Лаговській пішов 91-й рік. Попри поважний вік, жінка на вигляд доволі бадьора. Розповідає про життя. Ольга Олександрівна самотньою себе не вважає. Бо з ранку до вечора чимось зайнята: влітку — одна робота, восени — інша. А весна прийшла — треба насіння готувати та город саджати. Чимало довелося їй побачити в житті: й голод пережити, й долю остарбайтера пізнати, і чорнобильське лихо відчути на собі... Каже, якщо Бог дає довге життя — треба жити. Але для цього слід працювати.

— Лінь та неробство гублять людей, а робота продовжує життя, — стверджує бабця.

Жінка з гордістю розповідає, що в свої роки сама обробляє город, ще й сусіді допомагає. Каже, що на її присадибній ділянці гарно родить практично все, хоч би що посадила. Навіть кавуни та дині велетенськими ростуть. Жартує, що це все через радіацію.

— А ви її не боїтесь? — питаю.

— Яка радіація? — обурюється вона. — Якщо й була, то вже немає. — Бачите, ми все ще живі, а чимало з тих, хто виїхав із села, давно на той світ пішли. Вимерли цілими родинами.

Бабця Оля швидко перерахувала всіх жителів Малих Кліщів.

— Ось і вся наша тісна компанія, — засміялася.

Справді, пальців на руці більше, як тут мешканців.

Дикі кабани ходять понад городом

— Односельці переселилися у Красногірку, — долучилася до розмови найближча сусідка Ольги Олександрівни та її братова — 73-річна тітка Ніна. — А ми лишилися в Малих Кліщах, бо тут пуп наш закопаний. Нам тут добре.

Так склалося, що жінки майже все життя прожили на спільному дворі. Адже колись брат Ольги не захотів іти далеко від батьків і побудував хату поряд. Саме туди привів свою Ніну.

— Коли я виходила заміж, люди в селі пліткували, що я не зможу жити поруч із двома свекрухами... Але прожили гарно, душа в душу. Тепер вже одна без одної не можемо. Шкода, що мого покійного чоловіка Адама з нами немає, дуже добрий був, слухняний.

Тітка Ніна розповіла, як колись із Адамом Олександровичем йшли до лісу по гриби.

— Він узяв величезного ножа, а мені дав патрон і сказав, що коли на нас нападуть дикі кабани, я повинна сунути їм під ніс порох. Він говорив так серйозно, що я навіть повірила йому, — сміється жінка.

— А я більше по гриби не піду, — каже бабця Оля. —

ДО РЕЧІ

На обліку не перебуває

Малі Кліщі — колишнє село Народицького району Житомирської області. Було центром Малокліщівської сільської ради. Виселено через радіоактивне забруднення унаслідок аварії на ЧАЕС. Населення в 1981 році становило 430 осіб. Зняте з обліку 21 червня 1991 року Житомирською обласною радою.

Науковців непокоїть культурне питання

Погано, що під теплою сніговою ковдрою озимі не заснули

ВРОЖАЙ

Це не поетична метафора, а особливості цьогорічної зимівлі озимих культур, які вимагають від селян додаткових заходів для того, щоб восени були щедрі жнива. Адже кілька років поспіль Хмельниччина б'є рекорди по валу і врожайності зернових, тож не хоче втрачати своїї позицій.

Для цього є всі передумови. За даними Хмельницької державної сільськогосподарської дослідної станції, 99 відсотків озимих перебувають у доброму та задовільному стані. Тож господарники можуть сподіватись на хороший врожай. Не даремно в обласному департаменті агропромислового розвитку планують зібрати три мільйони тонн зернових, перевищивши торішній валовий показник на 200 тисяч тонн. Та й середню врожайність хочуть мати уже не сорок центнерів з гектара, як було, а всі п'ятдесят.

Для таких оптимістичних прогнозів є свої підстави. Восени посіяно 240 тисяч гектарів озимої пшениці та 60 тисяч — ріпаку. Культури добре перезимували, однак заспокоюватися рано, зауважують науковці. Щоб отримати справді високий врожай, треба добре попрацювати.

Старший науковий співробітник дослідної станції Наталія Паюк **(на знімку)** демонструє моноліти:

— Сходи хороші, але для їх подальшого успішного розвитку потрібна серйозна підтримка. Надто сніжна зима, якої на Поділлі не було вже кілька десятиліть, висунула свої вимоги до весняної агротехніки.

Ще з осені тепла погода сприяла активному розвитку рослин навіть на пізніх посівах. Та після того, як випав рясний сніг, пшениця не заснула, як годиться зимою, а продовжувала, хоча і поволі, та все ж розвиватися. Відбувалося це навіть там, де лежала майже півметрова шапка снігу.

До того ж на полях можна було спостерігати доволі нетипову картину, коли сніг почав танути не згори, а від верхнього шару землі. В результаті волога, яка пішла в грунт, забрала поживні речовини, котрих тепер не вистачає для рослин.

— Усе це призвело до того, що вже відчувається гостре азотне голодування рослин, — каже заступник начальника департаменту агропромислового розвитку Володимир Кальниченко. — Це було добре помітно, коли піддослідні моноліти почали жовтіти буквально на третій—шостий день після того, як їх взяли на відрощення.

Таке може статися зі всіма посівами, якщо не провести раннє азотне підживлення. Попереджені про це, більшість господарств вже запаслися необхідними добривами. Загалом їх — майже дев'яносто відсотків від потреби. Але якщо у найкращих господарствах ці запаси становлять до 95 кілограмів діючої речовини на гектар, то є й такі, у кого показник — 55—75 кілограмів. Якщо не поквапитися з їх закупівлею, а головне — швидким внесенням по мерзлому грунту, то можна серйозно втратити на врожайності. Аграрії це добре розуміють, однак декого, переважно дрібні господарства, стримують фінанси. А точніше — їх нестача.

У департаменті стверджують, що **для проведення комплексу весняно-польових робіт знадобиться трохи більше півтора мільярда гривень. І левова частка цієї суми — 1,4 мільярда — вже, начебто, є.** Це так звані власні кошти, тобто ті, що мають бути у розпорядженні сільгосппідприємств. А фінансовий дефіцит при цьому невеликий — 150 мільйонів гривень. Причому плануєтья, що 142 мільйони становитимуть банківські кредити. Але впевненості у тому, що господарники наважаться на такі позики, ще немає. Навіть незважаючи на те, що під час круглого столу, проведеного обласною владою для керівників господарств і банкірів, останні пообіцяли: жодних перебоїв із кредитуванням не буде. Втім, і доступних відсотків ніхто не гарантує. Тож наразі селяни оформили кредитні відношення лише на 15 мільйонів гривень.

Хоча гроші будуть не зайвими ні для кого, навіть для тих, хто вважає себе фінансово забезпеченим. Адже весною в області планують засіяти 760 тисяч гектарів, збільшивши торішній орний клин на 12 тисяч га. Тому роботи, а отже — і витрат, додасться.

Однак усі ці проблемні питання не є критичними. Навпаки, великі аграрні компанії мають сильний фінансовий та економічний потенціал і готові до швидкої та ефективної посівної кампанії. І тепер найбільшу тривогу викликає хіба що погодний фактор. Адже Хмельниччина виявилася тією областю, де взимку випало чи не найбільше снігу. Тепер усі чекають, поки він зійде з ланів, і не сподіваються на ранній початок польових робіт. Тож теперішнє очікування доведеться надолужувати в подальшому пришвидшеними темпами.

Ірина КОЗАК.
Хмельницька область.
Фото автора.

І тиша...

вистачить пальців однієї руки

Торік пішла до лісу і заблукала. Потім бачу: якесь село. Дивлюся і думаю: «Які ж гарні хати люди залишили, коли виселялися». Аж потім до мене дійшло, що це Малі Кліщі, а дивлюся я на свою хату.

Жінка розповідає, що раніше, ще «до радіації», їхнє село було великим і процвітаючим. Нараховувало понад 170 дворів, успішно діяв колгосп імені Котовського. Сьогодні від нього лишилася тільки центральна вулиця, на якій і проживають мої співрозмовниці.

Ольга Лаговська (праворуч) і Ніна Лаговська.

— А вам не страшно жити посеред лісу?

— Було б боязно, якби не міліцянти, — маючи на увазі охорону зони радіоактивного забруднення, відповіла Ольга Олександрівна і раптом заплакала гіркими сльозами.

За словами бабусі, правоохоронці нещодавно застрелили її пса.

— Були в мене дві собачки... Одну хлопці вбили. Така гарна була, біла, відгодована. Цуценята маленькі лишилися, — бідкалася старенька. — Міліціянти до нашої криниці по воду ходили, а собака не пускала — гавкала, то вони застрелили її. Я в хаті в цей час була, аж стрепенулася від пострілу.

Жінки не розуміють, чому так охоронці зони радіоактивного забруднення повелися із твариною. Може, злякалися, що покусає? Адже загалом вони хлопці непогані: і води принесуть, і дров нарубають. А як у селі з'являються чужинці — ще й захистять.

— Якось до нас приїхали чужі люди, нібито поміняти гречку на картоплю, — розповідає тітка Ніна. — Я здогадалася, що в них тієї крупи не було — хотіли нас обікрасти. То прибіг один охоронець і вигнав їх. Більше сюди й носа не показують. Лише дикі кабани ходять понад городом. Але ми вже до цього звикли.

Світили гасовою лампою

Дикі тварини — не біда. Найбільше у Малих Кліщах бояться зими. Адже завірюха на початку зими принесла сюди справжню біду. Через те, що сніг пошкодив дроти, жителі Малих Кліщів три тижні жили без електрики.

— Світили гасовою лампою та свічками, — каже бабця Оля. — Навіть на Новий рік кожна сиділа у своїй хаті, бо в темінь страшно на вулицю виходити.

Через замети не могла дістатися до села й хлібна «лавка». Без хліба були майже два місяці — грудень та січень.

— Хліб нам привозять із Овруча, — розповідає тітка Ніна. — А олією запаслися заздалегідь.

— Я купила аж три пляшки, мені цього до Великодня вистачить, — додає Ольга Олександрівна. — Я багато не їм.

У вільний час жінки виходять на спільний двір, аби поспілкуватися. І хоча одна про одну знають усе, теми для розмов є завжди. То в світі трапляються чергові катаклізми, а то згадають молоді роки. Зазвичай із новинами свою подругу знайомить тітка Ніна. У неї — мобільний телефон і телевізор. Бабця Оля такої цивілізації не визнає. Каже, що від телевізора зовсім осліпнути можна, а дзвонити їй нікому.

— А радіо слухаєте? — питаю в Ольги Олександрівни.

— Вона глухувата, — жартома каже тітка Ніна. — Буває, як корова втече, я не можу докричатися до Олі, щоб допомогла її перейняти.

Ось так, потихеньку і дружно, живуть вірні своїй малій батьківщині останні мешканці Малих Кліщів.

***

Коли матеріал готувався до друку, надійшла сумна звістка: в Малих Кліщах залишилося троє жителів. 75-річна жінка загинула у власному будинку під час пожежі.

Анна ДАНЮК-ЧЕРКАШИНА.
Житомирська область.
Фото автора.

СИТУАЦІЯ

Одним — аванси, іншим — судові позови

Херсонське відділення Аграрного фонду України завершило підготовку пакетів документів для укладення форвардних контрактів на постачання зерна в регіональний резерв із фермерами та сільгосппідприємствами області. Такі заявки до АФУ подали 11 місцевих господарств, які зобов'язалися постачити в «засіки Батьківщини» від тисячі до вісімнадцяти тисяч тонн продовольчого зерна озимої пшениці (загалом 32,299 тисячі тонн) в обмін на аванс із розрахунку половини її вартості — 25 мільйонів гривень. Керівник регіонального відділення фонду Олександр Кобець каже, що кошти для виплати авансу мають надійти на рахунки підприємств протягом найближчого тижня.

Перший етап укладення форвардних контрактів на Херсонщині Аграрний фонд проводив у листопаді-грудні минулого року. Тоді господарствам краю, що зобов'язалися співробітничати з резервом, для підготовки до весняної посівної виплатили ще 16 мільйонів гривень.

До слова, навесні 2012-го агроформування укладали контракти на поповнення резерву 11,8 тисячі тонн зерна. Однак тривала посуха й катастрофічний неврожай змусив їх відмовитися від виконання зобов'язань у повному обсязі. Від місцевих аграріїв до резерву тоді надійшло лише 5,9 тисячі тонн зерна в рахунок авансу, а на другу половину платежів вони навіть і претендувати не стали. Але, принаймні, й не залишилися винні, чого не скажеш про багатьох партнерів обласного відділення державного Фонду підтримки фермерських господарств, котрі одержали пільгові цільові кредити на розвиток. Розрахуватися вчасно за позики вони не змогли, і нині прокуратура як представник держави вибиває повернення грошей у судах. Так, у Господарському суді області вона вже виграла три подібні позови, добившись постанов про примусове стягнення з позичальників від 10 до 50 тисяч гривень.

У фермерів одна надія — що нинішній рік для Таврії видасться щедрішим на опади, і виторг від продажу чергового врожаю дасть змогу і свої справи поліпшити, і борги фонду погасити, не чекаючи арешту майна і його продажу «з молотка».

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсонська область.

ПЛАНИ

Свинокомплексний підхід

У квітні в селі Нива Трудова, що в Апостолівському районі Дніпропетровської області, після капітальної реконструкції збираються відкрити комплекс на 110 тисяч голів свиней. Планововано, що на його площах випускатимуть близько 5,4% загальноукраїнського обсягу виробництва свинини.

«На комплексі застосовуватимуть зберігаючі технології, які дадуть змогу відмовитися від газу за рахунок використання енергії від спалювання пелет, зроблених із відходів біомаси сільськогосподарських рослин — соломи та пожнивних залишків, — повідомили в облдержадміністрації. — Світлодіодне освітлення дозволить заощаджувати електроенергії на 20,8 мільйона гривень на рік, а сучасна система каналізації значно скоротить використання води».

Введення в дію комплексу дасть змогу створити 185 нових робочих місць.

Владимир РИБАЛЬЧЕНКО.
Дніпропетровська область.

18 березня. Одеса. Ліквідація провалу, що утворився на розі Люстдорфської дороги та вулиці Левітана.

19 березня. Під час пленарного засідання Верховної Ради України прийнято постанови про проведення низки парламентських слухань.

20 березня. Дніпропетровськ. Внаслідок аварії на вулиці Набережна Перемоги загинуло п'ятеро осіб.

21 березня. Засідання Ради регіонів під головуванням Президента України Віктора Януковича за участю Голови Верховної Ради України Володимира Рибака.

22 березня. У столиці триває кампанія з очищення міста від нелегально встановлених кіосків, під час якої попередження із вимогою негайно демонтувати споруди отримали продавці неподалік від станції метро «Житомирська».

23 березня. Львів. Всеукраїнський турнір з тхеквондо «Галицький лев», присвячений Року викладача фізичної культури Івана Боберського.

24 березня. В рамках єпархіальної хресної ходи до Запорізької єпархії привезли частку мощів святого рівноапостольного князя Володимира.

Сім днів із життя країни очима фотокореспондентів Олександра КЛИМЕНКА, Сергія КОВАЛЬЧУКА, Анастасії СИРОТКІНОЇ, інформагенства «Міст Дніпро», Укрінформу та УНІАН

Москву позбавили ще одного санаторію в Криму

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

У результаті Апеляційний господ Севастополя визнав обґрунтованими доводи прокуратури і зобов'язав іноземного власника повернути «Первомайский» Фонду держмайна України.

Втрата «Первомайского» навряд чи критична для російської сторони, адже тільки мерії та уряду м. Москва — не рахуючи інших установ і відомств РФ — належать ще три кримські санаторії: «Меллас» (у Форосі), «Понизовка» (в Ялті) і Дитячий санаторій ім. Т. М. Шевченка (в Євпаторії). Право власності Росії на ці об'єкти вже не раз оскаржувала українська влада, але досі москвичам вдавалося довести, що закон на їхньому боці.

Андрій РАЗИЛО.

ФОТОФАКТ

Учасник виставки породистих коней під час показових виступів у Мінську (Білорусь).

Фото Марка ФЕНІДОНОВА/УНІАН.

Смерть Бориса Березовського: причини з'ясовують

Британська поліція, яка розслідує обставини смерті Бориса Березовського, заявила про відсутність у неї підстав підозрювати участь будь-якої «третьої сторони» в смерті російського бізнесмена.

За інформацією ЗМІ Великої Британії з посиланням на поліцейські джерела, тіло опального олігарха знайшов у ванній кімнаті його охоронець у суботу о другій половині дня. Березовський мешкав у своєму особняку в містечку Аскот, графство Беркшир.

За словами поліції, **повідомляє Бі-Бі-Сі**, доти, доки не буде отримано результати розтину тіла, завчасно говорити про причини смерті. Вже відкинуто версії про можливий вплив «третьої сторони», адже в будинку не виявлено залишків хімічних, біологічних чи радіоактивних отруйних речовин. Зазначені аналізи, повідомив речник поліції графства Беркшир, здійснювалися як пересторога. Тепер треба очікувати результати розтину, які дозволять з'ясувати причину смерті, зазначив він.

Смерть російського олігарха жваво коментується в британських засобах масової інформації. Зокрема, з посиланням на близькі до Б. Березовського джерела, стверджується, що останнім часом він перебував у пригніченому стані та зазнавав фінансових труднощів. Так, 2011 року він втратив близько 150 мільйонів доларів внаслідок розлучного процесу зі своєю останньою дружиною, а торік програв судовий процес іншому російському олігарху — Роману Абрамовичу. Британський суд не задовольнив його позов до власника футбольного клубу «Челсі» на суму понад чотири мільярди доларів. На життя Бориса Березовського під час перебування у Великій Британії, до якої він емігрував у 2000 році, отримавши там за три роки політичний притулок, було скоєно шість замахів. Унаслідок одного з них загинув водій, було тяжко поранено охоронця, а сам олігарх отримав серйозні опіки.

Британські ЗМІ також повідомляють про прагнення опального бізнесмена та політика повернутися до Росії. Про це він нібито просив у листі, який адресував перед смертю Володимиру Путіну. Факт існування такого листа підтвердив прес-секретар президента РФ Дмитро Пєсков. Втім він відмовився оприлюднити зміст цього послання.

Вл. інф.

«Він — великий і жалюгідний, трагічний і смішний, пронизливо розумний і безнадійно дурний»

Москва гуде. Найзнаменитіший російський політичний емігрант Борис Березовський помер у віці 67 років. Російська еліта, «політичні діти й онуки» опального олігарха коментують його смерть, діляться спогадами, дають оцінки «людині неймовірного масштабу».

«Він був головною фігурою епохи, що минула. Епохи історичної, авантюрної, сміливої, підлої, масштабної, дріб'язкової й безповоротної», — **писали у понеділок російські ЗМІ**. І це ще не найгучніша цитата.

Цікаво, що «інформаційний ураган», який викликала смерть Березовського, має всі політичні кольори, моральні метаморфози, естетичні оцінки. Покійного називають і «злим генієм», і «сірим кардиналом», а ще нагадують тим, хто призабув новітню історію: саме він «привів у велику політику Володимира Путіна».

Так, у незабутні часи офіс «ЛогоВАЗу» — комерційної контори Бориса Березовського на вулиці Новокузнецькій — за силою впливу цілком конкурував із самим Кремлем. Тут вирішували не тільки долі Росії, а й будували плани завоювання світу. Тут юрбилися державні діячі, народні артисти та бандити «у законі».

Припускають, що Борис Березовський помер від зупинки серця. Однак у російських ЗМІ мусується неймовірна кількість версій його кончини — від отруєння полонієм до вбивства за допомогою рідкісної африканської отрути. Природно, автори таких сценаріїв витягли всі «скелети з шаф». Мовляв, «усе це організоване кривавим режимом Володимира Путіна», а «люди із ФСБ або ГРУ привели таємний кремлівський вирок у виконання».

Відповіді на запитання про причину смерті чекають від британців. Хоча... Поки що в Росії ще обговорюють, де ховати Бориса Абрамовича.

На батьківщині чи на чужині? Можна згадати, що Березовський був небайдужий і до України. Його «політичні діти й онуки» є і в нашій країні. Сьогодні більшість із них мовчать, хоча вони були безпосередніми учасниками фінансових проектів, політичних авантюр, замахів, революцій та інших глобальних проектів під керівництвом покійного генія політичного театру не тільки пострадянської Росії, а й суверенної України.

Найчастіше в нинішніх спогадах знаменитих росіян Борис Абрамович постає глибоко набожною православною людиною, якій пощастило народитися в «епоху змін», коли в політичному хаосі й руїні виникають «глобальні особистості», «титани духу».

Ризикну припустити, що образ і доля Березовського ще надихнуть письменників і кінорежисерів на написання авантюрних романів, кримінальних трилерів, історій, від яких аж кров холоне, та багатотомних мемуарів.

Віктор ТИМОШЕНКО.
Москва.

ФОТОФАКТ

На початку весни Індія святкує традиційний індуїстський фестиваль фарб «Холі», під час якого всіх обсипають порошками з усіляких трав (кумкум, халді, нім, білва та іншими), що лікують ослаблений за зиму організм.

Фото Xinhua/Укрінформ.

Переворот у ЦАР

Міжнародне співтовариство не визнає нові влади Центрально-Африканської Республіки, де в неділю стався державний переворот.

Франція перекинула в Бангі з Габону ще 300 військових для захисту французьких громадян, що мешкають там, і контролю над аеропортом. Африканський союз призупинив членство в організації Центрально-Африканської Республіки, **повідомляє Євроньюс**.

Раніше лідер повстанців Мішель Джотодія оголосив себе президентом. Він також заявив, що збереже коаліційний уряд на чолі з нинішнім прем'єр-міністром Ніколя Тьянгайє. Поки що ніхто не визнав нове керівництво республіки, але у світі уважно стежать за розвитком ситуації.

Франсуа Бозізе, тепер уже колишній президент, під час перевороту утік із країни і, як повідомляють, переховується в Камеруні.

Як повідомив президент ПАР Джейкоб Зума, у боях з повстанцями загинули 13 південноафриканських військовослужбовців зі складу міжнародних сил, що надавали підтримку Бозізе.

ПЛАНЕТА

Кіпр: дефолту уникнули, проблеми залишаються

Попередньої угоди по Кіпру вдалося досягти в ніч з минулої неділі на понеділок. Після переговорів у Брюсселі з кіпрською делегацією, яку очолював президент цієї острівної країни Нікос Анастасіадіс **(на знімку)**, міністри фінансів 17 країн єврозони підписали попередню угоду, що забезпечить надання кіпрській стороні фінансової допомоги ЄС та МВФ. Взамін острову доведеться скоротити масштаби свого банківського сектору та списати значні відсотки по великих депозитах в двох провідних банках — «Bank of Cyprus» та «Laiki Bank».

Угода передбачає закриття другого за величиною в країні «Laiki Bank» з компенсацією втрат власникам вкладів менших за 100 тисяч євро. Великі вкладники зазнають втрат до 40 відсотків, постраждають також власники облігацій. «Добрі» активи цього банку будуть передані до «Bank of Cyprus».

Останній зазнає реструктуризації, стане набагато меншим, збитки тих, хто зберігає в цій фінансовій установі вклади понад 100 тисяч євро, за оцінками західних фахівців, також можуть становити до 40 відсотків. Вклади до 100 тисяч євро не чіпатимуть.

Завдяки ухваленому у бельгійській столиці рішенню передбачається, що зазначені заходи дозволять зібрати 5,8 мільярда євро. Це забезпечить надходження фінансової допомоги — 10 мільярдів євро — та врятує острів від дефолту. Прикметним є й те, що кіпрському парламенту вже не доведеться ухвалювати з цього приводу жодних рішень. Адже минулого тижня законодавці надали уряду Кіпру всі необхідні повноваження.

Як заявив після досягнення угоди комісар ЄС Оллі Рен, найближче майбутнє для країни та її громадян буде складним. Фактично, **зазначає Бі-Бі-Сі**, брюссельські домовленості підривають довіру до банків Кіпру, ця країна надовго може втратити свою роль офшорного фінансового центру. Внаслідок кризи, **наголошує впливова «Уолл-стріт джорнал»**, нинішнього року треба очікувати 10-відсоткового падіння ВВП країни та зростання безробіття. В таких умовах уряду острова доведеться вдаватися до жорсткіших бюджетних заходів, погіршуючи ситуацію в економіці. А отже, прогнозує видання, банки потребуватимуть більше грошей на реструктуризацію, ніж було визначено цієї неділі в бельгійській столиці.

Як бачимо, перспективи кіпрської економіки — як регіонального фінансового центру — видаються зовсім невтішними, зокрема, і для українських вкладників. Нині фінансова система нашої країни має вигляд набагато стабільніший та безпечніший за кіпрську.

Дуже хочеться сподіватися, що вітчизняні олігархи усвідомлять, що їхнім капіталам спокійніше буде на Батьківщині, а з офіційної статистики про іноземні капіталовкладення в українську економіку нарешті зникне стаття про «інвестиції з Кіпру».

Підготував Ігор ЩЕНКО.

Борис Березовський помер від зупинки серця?

У Севастополі шторм розтрощив не так давно відремонтовану набережну Приморського бульвару, *повідомляє «Информационный Севастополь»*. Шторм виявився менш руйнівний, ніж у листопаді 2007 року, але збитки місту завдав немалі

У 10 контрольних містах України, за показниками у яких встановлюється рівень епідеміологічних порогів, протягом минулого тижня на грип та ГРВІ захворіли 68 тис. 769 дітей. *Про це УНН повідомили у прес-службі СЕС.* Із них госпіталізовано 882 особи (1,3 % — від тих, хто захворів)

Хлопчик з маминою шкірою

ВАШЕ ЗДОРОВ'Я

Андрійку лише чотири місяці, а він уже потрапив на телеекрани і перші шпальти газет. Хлопчик народився з важкою формою рідкісної генетичної хвороби — бульозного епідермолізу, зап'ястя і щиколотки немовляти були суцільною раною. Але донецькі медики врятували маля, пересадивши йому шкіру матері. Унікальний випадок, тріумф науки! І звичайне диво материнської любові.

Хрести і шматки

Донеччанка Наталя Кукта — життєрадісна, привітна жінка. «Коли з чоловіком довідалися, що я вагітна вчетверте, найбільше боялися, що народиться дівчинка. В нас уже є три дочки, довго мріяли про сина. На УЗІ обнадіяли: буде хлопчик, але ми все одно хвилювалися», — розповідає багатодітна мама.

От і після пологів, «почувши» мовчання лікарів, Наталя вирішила, що народилася дівчинка. «Лікарі не знали, як мені показати дитину, я вже сама почала їх запитувати, що трапилося. Вони розступилися, я побачила, що лежить нормальне маля, тільки на ніжках і ручках місцями відсутня шкіра. Стало моторошно».

Моторошно стало і лікарям: з такою патологією вони зіштовхнулися вперше. За словами мами, зап'ястя й щиколотки хлопчика були схожі на місця, що зажили, без шкіри, кольору м'яса, через які просвічувалися судини. Ще був міхур на підборідді. Наталя відмахнулася від такої дрібниці, але саме вона стала визначальною під час визначення діагнозу — уроджений бульозний епідермоліз (БЕ). Це захворювання невиліковне, точні причини його невідомі, а головний симптом — міхури на шкірі або слизових, які з'являються від найменшої травми або навіть тертя. Через уразливі покриви в організм легко проникає інфекція, наслідки — некрози, гангрена, ампутації, смерть.

Щодня Наталі краяли серце поганими новинами. «Спочатку побачили, що син без шкіри народився, наступного дня сказали, що, можливо, доведеться ампутувати ноги і руку. Чоловік Андрій у цей час дивився вдома Параолімпійські ігри, побачив, як там люди без ніг на протезах ходять, телефонував, заспокоював: виросте синок, поставимо і йому такі самі».

Хлопчика забрали до обласної дитячої лікарні, там поклали в стерильне приміщення, навіть материнське молоко знезаражували, як потенційне джерело інфекції. Невдовзі знайшли окрему палату й повернули Андрійка Наталі: «Цю подію сприймаю як найважливішу. Спочатку нікому його не давала: спрацював інстинкт, було жалко дивитися на нього, утиканого крапельницями». Деякі медики приходили просто подивитися на патологію, хтось лаяв Наталю за безвідповідальність. Але чуття підказувало: синові потрібні тепло і ласка. Найстрашніші дні невідомості стали найщасливішими.

На десятий день — новий переїзд — до Донецького опікового центру. Лікарі вирішили пересадити шкіру від матері. «Ми лежали в операційній одночасно: я на одному столі, він — на другому. Шкіру взяли зі стегна, шматок приблизно 10 на 20 см, зрізали й одразу йому поклали», — спокійно згадує Наталя.

Мамина шкіра накрила ніжки й ручки сина, і тепер небезпека ампутації минула.

Непростий догляд

Операція пройшла успішно, рани під новою шкірою зажили. Але найменше тертя провокує міхури й ранки. «Нещодавно понесли купати, а від води шкіра розмокла, і Андрійко подряпав себе ногою», — ділиться турботами мама.

У перші дні дитину бинтували особливими м'якими пов'язками, тепер йому одягають носочки. Кожний ранок починається з проколювання міхурів: «Бувають дні — штук 10 проколюю, а буває — і 100. Рідину промокаю, шкіру обробляю кремами», — описує Наталя Андрійчин «туалет».

Спочатку було важко підібрати засоби догляду, шерстили по всьому Інтернету, замовляли препарати виробництва Росії, Швейцарії. Зараз «на хворобу» іде близько 1000 гривень на місяць. Наталя із хвилюванням чекає, коли Андрій почне повзати: більше тертя — більше ран.

Наталя із сином через чотири місяці після операції.

Група підтримки

На щастя, вдома ціла група підтримки: чоловік і три дочки. Багатодітна мама згадує повернення з пологового будинку: «Дівчатка взагалі не звернули уваги на хворобу Андрійка, тільки зраділи, що він — хлопчик. А днями Оленка, їй 5 років, знайшла свої дитячі фото й дуже здивувалася, чому в неї не було ранок».

Андрійко цінує жіночу увагу: може годинами спостерігати, як граються сестри, і обожнює, коли старша Аліна сідає поруч і ділиться своїми таємницями. Брати на руки маля треба «віртуозно»: під голову і сіднички двома швидкими рухами, щоб шкіра не пішла пухирями.

«Великими молодцями» виявилися батько й свекруха Наталі. «Дідусь кричав, що будинок продасть, аби ми поїхали у Швейцарію лікуватись. Але в тамтешній організації сказали, що зможуть тільки обстежити й дати рекомендації з догляду — і ми відмовилися», — ділиться співрозмовниця. А свекруха довідалася про хворобу онука по телевізору: Наталя і Андрій приховували від неї діагноз немовляти, щоб не переживала. Бабуся вже познайомилася з Андрієм Філіповим-молодшим і відразу до нього прив'язалася. Швидка допомога прийшла і від друзів: навіть ті, з ким давно не спілкувалися, телефонували і провідували.

З миру по нитці — Андрійкові здоров'я

Інформації про хворобу в Україні дуже мало, Наталя простудіювала гори матеріалів в Інтернеті, у неї навіть з'явилася подруга у нещасті: «Спілкуюся з однією киянкою: у її трирічного сина такий само діагноз, але він уже бігає по двору, катається на велосипеді».

До Нового року надійшов дорогий подарунок від однієї міжнародної громадської організації — велика коробка із засобами по догляду за хворими БЕ. Одне слово, з миру по нитці — Андрійкові здоров'я.

«Найстрашніше, що спочатку взагалі не було до кого звернутися,— міркує Наталя. — Я боялася під одяг Андрійкові заглядати, але чоловік «угамував»: це хвороба, і від неї міхури — нічого не зробиш. От я й вирішила просто не допускати ранок. Так і робимо. Поки що виходить».

Велика сила — материнська любов!

Марія ПРОКОПЕНКО.
Донецька область.

Фото із сімейного архіву Наталі Кукти.

КОМЕНТАРІ

Еміль ФІСТАЛЬ, професор, керівник Донецького опікового центру Інституту невідкладної і відновлювальної хірургії імені В. Гусака:

— Природжений бульозний епідермоліз — рідкісне захворювання, приблизно одна дитина на 100 тисяч народжуваних, тому не всі лікарі знають цю патологію. Причини її досі невідомі. Й операцію таку робили вперше, і, думаю, не тільки в Україні: в літературі подібних випадків я не зустрічав. У маленьких дітей ми захворювання спостерігали й раніше, але потреби в ранніх операціях не виникало. У дітей старшого віку рани закриваємо штучною шкірою: вона є біологічною пов'язкою, тимчасовим покриттям. Брати власну шкіру в такого пацієнта неможливо, тому що навіть від потертостей на ній утворюються рани.

Коли народився Андрій, нашого комбустіолога відразу запросили на консультацію. Діагноз було встановлено, і немовля вирішили поки що спостерігати в обласній дитячій лікарні, де є спеціальні умови. Але невдовзі нам довелося забрати дитину звідти: утворювалися некрози в ділянці променезап'ясткових і гомілковостопних суглобів, мертва шкіра почала стискатися, виникла загроза ампутації.

Ми транспортували дитину до опікового центру і на дванадцяту добу після народження, попередньо розрізавши омертвілі тканини, усунули деформацію, а через два дні зробили пластичну операцію. У фахівців нашого центру є великий досвід пересадки шкіри, у тому числі — від матері дитині при великих опіках. Ця операція пройшла успішно. Хлопчик буде під нашим контролем і далі, до 18 років.

Владислав ГРИНЬ, директор Інституту невідкладної і відновлювальної хірургії імені В. Гусака:

— Наш інститут є провідною науковою та лікувальною установою України, що розробляє новий напрям — регенеративну медицину. Сучасні методи дозволяють прискорити процес загоєння уражених тканин і можуть застосовуватися навіть для лікування дітей. Дедалі частіше у своїй практиці використовуємо біотехнології. І якщо ще п'ять років тому застосовували їх як клінічні випробування, то тепер наша лабораторія клітинного і тканинного культивування одержала спеціальний сертифікат, і відтепер ми можемо пропонувати наші методи лікування не тільки в Україні, а й за рубежем. Важливо, щоб лікарі на місцях знали про ці можливості й вчасно направляли пацієнтів до нашого інституту.

Записала **Ліна КУЩ.**

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Стартував місячник з благоустрою

«Свято деревонасадження, санітарної очистки та благоустрою Миколаєва», — акція під такою назвою розпочалася 18 березня і триватиме до середини квітня. Міськраду, яка закликала миколаївців зробити місто чистим і охайним, підтримали керівники підприємств, установ та організацій різних форм власності, вищих навчальних закладів та громадських організацій. Вони забезпечать повний комплекс робіт на прилеглих до їх будівель територіях. Особливу увагу буде приділено впорядкуванню майданчиків поблизу шкіл та дитячих садків, зон кінцевих зупинок маршрутних таксі та електротранспорту, парків і скверів.

Комунальне підприємство «Миколаївкомунтранс» у ці дні безплатно прийматиме сміття на полігон твердих побутових відходів. Важливо, що й сміття, зібране городянами на власних городах та у палісадниках, за заздалегідь поданою заявкою до адміністрації міського району вивезуть спеціальним для суботника транспортом.

Олександра МЕНТЕЛЬ.
Миколаїв.

ЦИФРА

Майже 150 тисяч севастопольців, або майже кожен третій городянин має дачу, город або садову ділянку. На сьогодні майже третина з них не встигли оформити відповідні документи і одержати державні акти.

Микола МАГДИЧ.
Севастополь.

Бабусям треба бути обережнішими

Дорожньо-транспортна пригода сталася на трасі Харків—Сімферополь у Михайлівському районі Запорізької області. 51-річна бабуся перебувала за кермом «Жигулів», а пасажирами її автівки були донька та восьмимісячний онук. З невідомих поки що причин жінка-водій виїхала на смугу зустрічного руху і скоїла лобове зіткнення з автомобілем «Фольксваген». Усі, хто перебував у Жигулях (у тому числі й восьмимісячне маля), потрапили до Михайлівської районної лікарні, 59-річний водій «Фольксвагена» відмовився від госпіталізації.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.
Запоріжжя.

Звірте і перевірте!

Влада готує контроль у новому форматі

БАЛАНС ТИЖНЯ

***** Уряд оприлюднив Програму з активізації розвитку економіки на 2013—2014 роки — про кількість і якість.*

***** Міністерству доходів і зборів затвердили повноваження — про кадри, які зобов'язані вирішувати все.*

***** На розвиток дорожньої інфраструктури виділять 7,2 мільярда гривень — про круті повороти.*

Від досягнень до звершень

Уважно прослухавши прес-конференцію Прем'єр-міністра Миколи Азарова про досягнення уряду за 2010—2012 роки і плани з активізації економіки на середню перспективу, можна дійти висновку, що йшлося про невідому нам країну. Адже якщо з відсотками і цифрами такий ажур, тоді чому у лютому промислове виробництво скоротилося порівняно з показниками лютого минулого року на 6 відсотків? Якщо соціальні стандарти прирослати, тоді чому кількість населення повсякчас скорочувалася? Якщо на ринку праці рік до року міцнішають позитивні тенденції, тоді чому в лютому зросло безробіття? І так далі, і тому подібне.

Звіти про соціально-економічні досягнення, відображені у цифрах, мало про що говорять, недарма їх так полюбляли вожді радянського періоду. Цифри прикривають словесні маніпуляції. Приміром, констатація зростання поголів'я ВРХ у кількох областях завуальовує загальне негативне сальдо. Кількість не завжди означає добре: перекрили план з видобутку вугілля, а відвантажувати його нікому. І, звісно, кількість аж ніяк не гарантує якості: провели пенсійну реформу, а дефіцит Пенсійного фонду, який перекривати треба коштом платників податків, зростає. Таких прикладів з поточної діяльності уряду можна навести чимало.

Підготовлені до прес-конференції інформаційно-аналітичні матеріали заверстані у брошурку на 90 сторінок з промовистою назвою: «Основні досягнення в соціально-економічному розвитку України у 2010—2012 роках». Судячи з усього, заглядаючи у неї, Прем'єр-міністр і відповідав на запитання представників мас-медіа. Після суцільного урядового оптимізму змусив себе перечитати ще раз: щоб зануритися в радянське минуле, досить замінити слово «досягнення» на «звершення» і уявити гучні оплески після кожної відповіді.

Головне — «закадрити»!

Так само з контексту «досягнень» випадали й інші новини тижня. Найпоказовіша — глава держави Віктор Янукович затвердив основні функції і повноваження Міністерства доходів і зборів, а уряд владнав усі правові аспекти роботи цієї державної структури та її підрозділів. Міністерство об'єднало функції Державної податкової служби і Митниці в частині адміністрування податків і зборів, єдиного соціального внеску — в тім числі. До консолідації правоохоронних функцій з контролю за фінансами в одній структурі. Відтепер у складі Міндоходів працюватимуть підрозділи податкової міліції. Міністерство здобуло право на контроль за правильністю нарахування і сплатою податків та зборів, дотриманням ліцензійних умов, за станом санітарно-епідеміологічних, ветеринарних, фітосанітарних і екологічних характеристик вантажів, які оформляються для перетину кордону. Попри те, що отримали не усе, чого бажали (кажуть, прагнули ще координувати роботу місцевих органів влади із запровадження місцевих податків та ін.), кількість повноважень вражаюча і без того. На думку експертів, тепер важливо подбати про якість кадрового забезпечення. Адже, як каже міністр доходів і зборів Олександр Клименко, головною зброєю в боротьбі з міні-міністерства податків стануть інтелект слідчих та інформаційні технології, «збирання доказів, проведення експертиз, правова оцінка порушень можуть і мають здійснюватися дистанційно».

Стовідсотково. За інформацією Федерації працедавців України, торік лише центральні органи виконавчої влади провели мільйон 113 тисяч перевірок. З них 67,5 тисячі закінчилися рішеннями про зупинку, припинення або обмеження господарської діяльності. Ці дані оприлюднив під час зустрічі з підприємцями бізнесмен Дмитро Фірташ, а окрім цього він повідомив про завершення роботи Федерації працедавців України над реєстром контролюючих органів. Він сподівається, що такий реєстр стане базою для оптимізації контролюючих органів і скорочення їхніх повноважень.

І хто б подумав, прочитавши звіт про успіхи адміністративної реформи і динамічне скорочення контролюючих органів. **Підсумуємо: уряд не вперше прагне видавати бажане за дійсне, що інакше як політичними міркуваннями пояснити не можна. За активного переформатування влади передчасно говорити про досягнення, навіть коли вони є насправді.**

Як поїхали на «знак»

Стало відомо, що уряд планує будувати автодороги з використанням механізму концесії. Про перші конкурси, які збираються оголосити, повідомив у Відні віце-прем'єр Олександр Вілкул. Це добре, бо по-європейськи. Уряд вже визначився, що виділить на розбудову дорожньої інфраструктури сім з гаком мільярдів гривень. Це розумно, бо за стагнації виробництва логічно вкладати кошти в інфраструктурні проекти: того потребують і автошляхи, і автотранспорт, який втрачає на них свої кондиції. А головне — тому, що це зрозуміло для кожного українця. **Як на мене, урядові плани гальмують здебільшого нерозуміння громадянами механізмів їхньої реалізації.**

Для прикладу візьму ситуацію зі свіжим рішенням міжвідомчої комісії з питань міжнародної торгівлі запровадити спецмита від 6,46 до 12,95 відсотка на імпортні автомобілі з двигунами від 1 до 2,2 літра. Воно, нагадаю, набере чинності у квітні. Що потрібно підтримувати вітчизняного виробника — не питання. Але чи варто нагадувати, що вітчизняні автозаводи вже давно мають повний цикл виробництва, завдяки податковим преференціям, які їм надавали? І де той український автомобіль?!

«АвтоВАЗ» у березні відновлює постачання машинокомплектів для корпорації «Богдан». Тобто завод, до якого має пряме відношення найпалкіший прихильник спецмита на імпортні авто, збиратиме відкрутками і гайковертами ВАЗівську автівку «десятого» сімейства! Мені можуть заперечити: мовляв, то чисто бізнес. Однак запровадження спецмито з ризиком суттєво похитнути експортні потуги Європи на автомобільному ринку — те саме, що поїхати під заборонний знак. Чи ми вже не прагнемо асоційованого членства в ЄС?! Тож не дивно, що в представництві ЄС вже закликали уряд зупинити рух захисного мита.

Віктор ГРИНЕВИЧ.

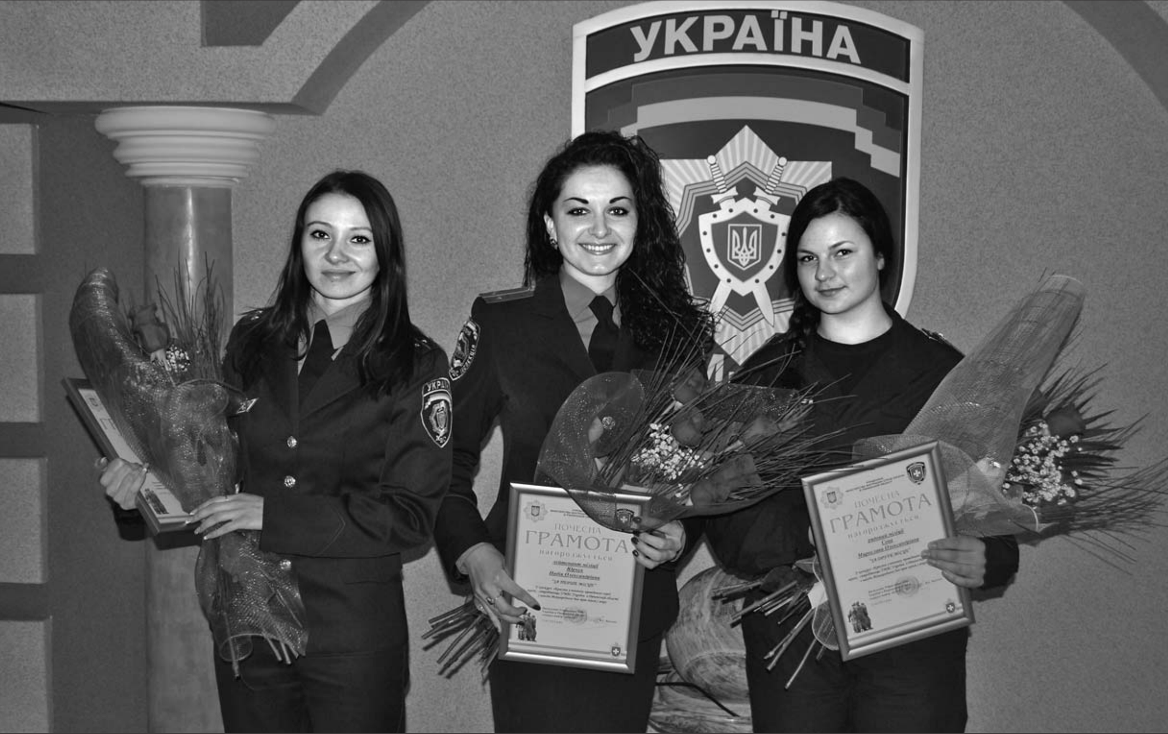
Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

ЕКСПЕРТНА ДУМКА:

Дмитро Фірташ, голова ради Федерації роботодавців України:

«На одне велике промислове підприємство за рік потенційно можуть зайти 60 різних держорганів з перевірками. Деякі з них — по кілька разів. Доходить до того, що виробництво навіть зупиняється, підприємства вимушені простоювати через перевірки».

ФОТОФАКТ

У конкурсі «Красуня в погонах» серед працівниць міліції Рівненської області перемоли (на знімку зліва направо) дільничний інспектор Рівненського райвідділу міліції Іванна Стоєва, інспектор сектора адміністративної практики відділу ДАІ УМВСУ у Рівненській області Надія Юрчук та міліціонер спеціальної роти судової міліції «Грифон» Мирослава Сова.

Фото Тамари ЛИСЕНКО.
Рівне.

«Гроші далеко не завжди дають користь тим, хто їх має; від них люди зазнають набагато більше горя і лиха, ніж від бідності, особливо, якщо в них немає розуму», — ДІОГЕН СИНОПСЬКИЙ, давньогрецький філософ, учень Антисфена, засновника школи кініків

Допомога безробітним

Скажіть, будь ласка, яка нині середньомісячна допомога з безробіття та хто має на неї право?

Антон ТИМОЩУК.

Запорізька область.

Відповідає заступник міністра соціальної політики України — керівник апарату В'ячеслав КОЛОМІЄЦЬ:

— Право на виплату допомоги з безробіття, згідно з законодавством України, мають застраховані особи та молодь з числа випускників навчальних закладів, а також молоді люди, які звільнилися зі строкової військової або альтернативної (невійськової) служби і потребують сприяння у працевлаштуванні на перше робоче місце, у разі реєстрації в установленому порядку відповідних осіб як безробітних.

Розмір допомоги з безробіття для застрахованих осіб визначається залежно від страхового стажу, заробітної плати та тривалості безробіття.

Так, наприклад, особам із страховим стажем понад 10 років (за останній рік страховий стаж — не менше 6 місяців) допомога може бути призначена у розмірі 70% заробітної плати, а для безробітних із стажем до 2 років — 50% заробітної плати. Допомога виплачується з 8-го дня після реєстрації у Державній службі зайнятості та не може надаватися довше 360 календарних днів протягом двох років. Для осіб передпенсійного віку (за 2 роки до настання права на пенсію) тривалість виплати допомоги з безробіття не може перевищувати 720 календарних днів.

Мінімальний розмір допомоги щороку встановлюється правлінням Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття. Для застрахованих осіб з 1 січня 2013 року її мінімальний розмір становить 882 грн., а для застрахованих осіб, виплата допомоги яким призначається без урахування страхового стажу, а також молоді з числа випускників навчальних закладів та молодим людям, які звільнилися із строкової військової або альтернативної (невійськової) служби і потребують сприяння у працевлаштуванні на перше робоче місце, у разі реєстрації в установленому порядку відповідних осіб як безробітних — 544 грн. Максимальний розмір допомоги відповідно до законодавства дорівнює чотирьом прожитковим мінімумам для працездатних осіб. У середньому розмір допомоги для всіх категорій безробітних у січні 2013 року становив 1089 гривень.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Страсбург ближче, ніж здається

Наша родина ось уже чотири роки судиться із приводу права власності на квартиру. Не вдаватимуся в подробиці, лише скажу — станом на сьогодні ми пройшли всі можливі судові інстанції і нам було відмовлено. За чотири роки ми зіткнулися з безліччю порушень і вважаємо, що були позбавлені права на справедливий суд. Хочемо звертатися в Європейський суд із прав людини. Підкажіть, як це можна зробити.

Володимир С.

Одеса.

Якщо ви вичерпали всі можливості вирішення даного питання в судових органах України і вважаєте, що держава порушила ваші права, то справді маєте право звернутися із заявою в Європейський суд із прав людини. Тільки майте на увазі — він не розглядає справи по суті й не зможе присудити вам право на квартиру. Звертатися до суду можна в тому разі, якщо було порушено одне із прав, передбачених Конвенцією про захист прав людини та основоположних свобод 1950 року. У вашому випадку можна говорити про те, що була порушена стаття 6 конвенції «Право на справедливий суд». У статті зазначено: «Кожен має право на справедливий і публічний розгляд його справи упродовж розумних строків незалежним і безстороннім судом...»

Звертатися в Європейський суд можна протягом 6 місяців після того, як були пройдені всі судові інстанції в Україні й ви одержали остаточне рішення найвищої інстанції.

Спочатку треба підготувати заяву у вільній формі. Писати можна українською або російською мовою, але будьте готові до того, що коли суд візьме заяву до розгляду, подальше листування здійснюватиметься однією з офіційних мов — англійською або французькою.

У заяві необхідно коротко викласти суть питання: які права, гарантовані конвенцією, було порушено; у які українські суди ви зверталися, а також навести перелік усіх судових рішень і короткий їхній зміст, указавши при цьому дати їх ухвалення й найменування судових органів. Також треба додати копії самих судових рішень. Лист потрібно направляти за такою адресою:

The Registrar
European Court of Human Rights
Council of Europe
F—67075 STRASBOURG CEDEX
FRANCE — ФРАНЦІЯ.

Розгляд справи в суді є абсолютно безплатним, також немає необхідності бути присутнім у Страсбурзі на засіданні.

Порядок подачі заяви та процедура розгляду справ у Європейському суді із прав людини виписані в Регламенті суду, затвердженому 1 листопада 2003 року. З текстом Регламенту, а також Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод 1950 року можна ознайомитися на сайті Верховної Ради України www.rada.gov.ua. Також роз'яснення щодо процедурних питань ви можете прочитати на сайті Міністерства юстиції України www.minjust.gov.ua.

Ярослав **ГРУЩИНСЬКИЙ.**

Після 85 років пільги однакові

Український парламент шостого скликання 18 вересня 2012-го прийняв закон, за яким учасники бойових дій та інваліди II та III груп Великої Вітчизняної війни 1941—1945 років, котрим виповнилося 85 літ, отримуватимуть такі само пільги, як і інваліди I групи. Я — учасник бойових дій (фронтовик), інвалід II групи, мені 87 років, проте до сьогодні жодних змін не відчув...

Борис ПИПКО.

Сміла Черкаської області.

Відповідає директор департаменту пенсійного забезпечення Пенсійного фонду України Владислав МАШКІН:

— Статтею 13 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (в редакції закону, чинній до 01.10.2011 р.) передбачено, що інвалідам війни пенсії підвищуються: інвалідам I групи — у розмірі 50 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, II групи — 40 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, III групи — 30 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність.

Станом на 01.12.2012 р. розміри підвищень до пенсій відповідно становили: у інвалідів I групи — 442 грн. (884 грн. х 50 %); II групи — 353,60 грн. (884 грн. х 40 %); III групи — 265,20 грн. (884 грн. х 30 %).

З 01.01.2013 р. набули чинності зміни до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», якими передбачено, що інвалідам війни II і III груп з числа учасників бойових дій у період Великої Вітчизняної війни 1941—1945 рр., яким виповнилося 85 років і більше, надаються пільги, передбачені цією статтею для інвалідів війни I групи.

З огляду на зазначене, з 01.01.2013 р. розмір підвищення до пенсій інвалідам війни, які досягли 85-річного віку та належать до числа учасників бойових дій у період Великої Вітчизняної війни 1941—1945 років, незалежно від групи інвалідності становить 50 % прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, — 447 грн. (894 грн. х 50 %).

Водночас постановою Кабінету Міністрів України від 28.12.2011 р. № 1381 передбачені розміри мінімальних пенсійних виплат для інвалідів війни. Так, якщо розмір пенсійних виплат (з урахуванням надбавок, підвищень, додаткових пенсій, цільової грошової допомоги, сум індексації та інших доплат до пенсій, встановлених законодавством, крім пенсій за особливі заслуги перед Україною) не досягає в інвалідів війни I групи — 285 %, II групи — 255 %, III групи — 225 % прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, виплачується щомісячна державна адресна допомога до пенсії у сумі, що не вистачає до зазначених розмірів.

Юридичні та фінансові аспекти церкви

Поясніть, будь ласка, на яких юридично-правових підставах здійснюється в Україні діяльність церкви? Чи контролюються її фінансові потоки? Чи сплачує церква податки? Чи законна плата за такі послуги, як хрестини, вінчання, похорони?

Л. ПІСКАРЬОВА.

Чорний Острів Хмельницької області.

Відповідає завідувач секретаріату Комітету з питань культури і духовності Наталія КОЛЕСНІЧЕНКО-БРАТУНЬ:

— В Україні всі правовідносини, пов'язані із свободою совісті та діяльністю релігійних організацій, регулюються законодавством України, зокрема Конституцією, Законом «Про свободу совісті та релігійні організації», а також іншими законодавчими актами, прийнятими відповідно до них.

Насамперед слід зазначити, що згідно з Конституцією «церква та релігійні організації в Україні відокремлені від держави, а школа — від церкви. Жодна релігія не може бути визнана державою як обов'язкова». Тому держава не втручається у здійснювану в межах закону діяльність релігійних організацій, не фінансує будь-які організації, створені за ознакою ставлення до релігії.

Відповідно до Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації» доходи релігійних організацій — фінансові й майнові пожертвування організацій і громадян, прибутки власних підприємств та закладів — юридичних осіб, надходження за проведення релігійних обрядів та церемоній культу, грошові та майнові внески членів релігійних організацій, інші фінансові та майнові надходження. Доходи релігійних організацій не оподатковуються, оскільки вони за своїми статутами не здійснюють виробничу та іншу комерційну діяльність і, таким чином, не є платниками податків.

Натомість прибуток від виробничої діяльності та інші доходи підприємств релігійних організацій оподатковуються відповідно до чинного законодавства в порядку і розмірах, установлених для підприємств громадських організацій. Суми їх прибутку, які використовуються в доброчинних цілях, не оподатковуються.

Варто зазначити, що, згідно з законом, релігійні організації, їх підприємства та заклади, а у випадках, передбачених законом, також і працівники цих організацій, підприємств, закладів сплачують страхові внески до Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття, Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань, Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, а також збір на обов'язкове державне пенсійне страхування до Пенсійного фонду в порядку і розмірах, установлених законодавством.

І насамкінець, релігійні організації не мають права проводити примусове обкладання віруючих. Тобто безпосередньо пов'язані з відповідним віровченням обов'язкові грошові та майнові внески членів релігійних організацій не допускаються. Йдеться про внески, пов'язані з віровченням, а не про внески, пов'язані з господарською діяльністю релігійної організації, на утримання обслуговуючого персоналу тощо.

Фотоетюд Анастасії СИРОТКІНОЇ.

ОГОЛОШЕННЯ
Про проведення конкурсу на продаж об'єктів власності ПАТ "Сумське НВО ім. М.В. Фрунзе"

Будівля "Клубу Юних Техніків" (Блок автоконструювання з гаражем)
Розташовані за адресою, м. Суми, вул. Нижньохолодногірська, 8-1
Окремо розташовані будівлі з білої цегли одноповерхова (1989 рік введення в експлуатацію):
Загальна площа 526,8 м², площа земельної ділянки 1935 м²

Нереконструйована частина будівлі готелю "Ювілейний" - друга черга
Розташована за адресою: м. Суми, площа Привокзальна, 9-А.
Чотирьохповерхова цегляна будівля з підвалом (внутрішні перегородки демонтовані)
Загальна площа 2202,4 м² (1936 рік введення в експлуатацію). Існує можливість підключення до діючих інженерних мереж (електричних, теплових, холодного/гарячого водопостачання, каналізації)

Будівля банно-пральнього комбінату
Розташована за адресою: м. Суми, вул. Реміснича, 12.
Одноповерхова цегельна будівля
Загальна площа 491,3 м² (1953 рік введення в експлуатацію).
Площа земельної ділянки 3288 м²

Заявки на купівлю об'єктів нерухомості надаються за адресою:
вул. Холодногірська, 35, м.Суми, Україна, 40004 (заявки приймаються **до 19 апреля 2013р.).**

Графік проведення конкурсу наведено в наступній таблиці:

№ п/п	Найменування об'єкту	Дата проведення конкурсу
1	Клуб юного техніка (Блок автоконструювання з гаражем)	26.04.2013р.
2	Банно-пральний комбінат	26.04.2013р.
3	Друга черга готелю "Ювілейний"	15.05.2013р.

Конкурси будуть проведені за адресою: Горького,58, об 11-00 год.

Інформація про порядок проведення конкурсу, щодо визначення покупців та умови продажу об'єктів нерухомості розміщена на офіційному веб-сайті ПАТ "Сумське НВО ім. М.В. Фрунзе" **(www.frunze.com.ua.).**

Більш детальніша інформація надається за телефонами:
+38(0542)771-733
+38(0542)771-734 Моб. тел.+38 050 407-26-78 e-mail: rybalchenko_i@frunze.com.ua

---

Івано-Франківський міський суд повідомляє, що 16 квітня 2013 року о 09-30 год. у приміщенні Івано-Франківського міського суду за адресою: м. Івано-Франківськ, вул. Грюнвальдська, 11 (зал №17) буде розглядатись цивільна справа за позовом Сабра Любов Степанівни до Кочут Андрія Орестовича про повернення помилково сплачених коштів. У судове засідання як відповідач викликається Кочут Андрій Орестович, який зареєстрований за адресою: м. Жовква, вул. Б. Хмельницького, 27, Львівської області. У випадку неявки за судове засідання справа розглядатиметься у його відсутності.

Крім цього повідомляємо, що згідно з ч. 2 ст. 77 ЦПК України сторони зобов'язані повідомляти суд про причини неявки в судове засідання.

Суддя Максимчин Ю.Д.

Правління Приватного акціонерного товариства "Східно-Кримська енергетична компанія" (місцезнаходження: Україна, АР Крим, 95034, м. Сімферополь, вул. Київська, 74/6) повідомляє про скликання загальних зборів акціонерів товариства, які відбудуться 26.04.2013 року о 12-00 за адресою: АР Крим, Ленінський район. м. Щолкіне, буд. 174.

Дата складання переліку акціонерів, які мають право на участь у зборах, 19 квітня 2013 року.

Порядок денний:

1. Обрання членів лічильної комісії. Прийняття рішень з питань порядку проведення загальних зборів акціонерів ПрАТ "СКЕК".
2. Звіт голови правління про результати фінансово-господарської діяльності Товариства за 2012 рік та прийняття рішення за наслідками розгляду звіту.
3. Звіт наглядової ради Товариства про роботу за 2012 рік та прийняття рішення за наслідками розгляду звіту.
4. Звіт ревізійної комісії Товариства про роботу за 2012 рік та прийняття рішення за наслідками розгляду звіту. Затвердження висновків ревізійної комісії Товариства.
5. Затвердження річного звіту та балансу Товариства за 2012 рік.
6. Про розподіл прибутку Товариства, отриманого в 2012 році. Затвердження розміру річних дивідендів.
7 . Визначення основних напрямків діяльності ПрАТ "СКЕК" на 2013 рік.

Основні показники фінансово-господарської діяльності ПрАТ "Східно-Кримська енергетична компанія" (тис. грн.)

Найменування показника	період	
	2011 рік	2012 рік
Усього активів	15414	15202
Основні засоби, залишкова вартість	9390	9970
Довгострокові фінансові інвестиції	41	41
Запаси	486	420
Сумарна дебіторська заборгованість	4773	4630
Грошові кошти та їх еквіваленти	25	21
Нерозподілений прибуток	-1611	-1527
Власний капітал	9517	9586
Статутний капітал	8684	8684
Довгострокові зобов'язання	4116	3805
Поточні зобов'язання	1459	1422
Чистий прибуток	69	86
Середньорічна кількість простих акцій (шт.)	8683654	8683654
Численність працівників на кінець періоду (осіб)	79	81

Матеріали з питань зборів надсилаються акціонерам поштою.
Реєстрація акціонерів з 11-00 до 12-00.
Для участі в зборах необхідно мати:
- документ, що посвідчує особу,
- доручення на право голосування на загальних зборах акціонерів ПрАТ "Східно-Кримська енергетична компанія".

Ліквідатор ТОВ "Український промисловий банк"
оголошує про проведення аукціону з продажу майна (активів) Банку, а саме:

Лот № 1. Нежитлове приміщення заг.пл.148,9 кв.м разом з рухомим майном, розташоване на 1-му поверсі 5-поверхов. будинку.

Місцезнаходження: Закарпатська обл., м.Ужгород, вул.Собранецька, буд.124.

Початкова ціна продажу - 481 759,60 грн. (з врахуванням ПДВ).

Сума застави - 48 175,96 грн. (без ПДВ). Реєстраційний внесок - 51,00 грн. (в т.ч.ПДВ). Засоби платежу - грошові кошти.

Аукціон відбудеться не раніше ніж через 10 робочих днів з дати публікації оголошення о 10.00 на Українській універсальній товарній біржі (УУТБ) за адресою: м.Київ, пр-т Академіка Глушкова, 1, НК "Експоцентр України", пав.№6. Організатор аукціону - Українська універсальна товарна біржа. Заяви на участь приймаються на УУТБ в робочі дні з 10.00 до 14.00. Тел. (044) 596-96-24, факс (044) 596-95-40. Кінцевий термін прийняття заяв для участі - за 3 (три) дні до дати проведення аукціону.

Гарантійний та реєстраційний внески вносяться на р/рахунок 26007799973595 в ПАТКБ "Правекс Банк", МФО 380838, код ЄДРПОУ 16470831. Отримувач - Українська універсальна товарна біржа. За більш детальною інформацією та з приводу огляду майна звертатись за адресою: 01133 м.Київ, бул.Л.Українки 26, тел./ф. (044)537-47-06, 285-05-27.

Ухвалою Господарського суду Дніпропетровської області (49000, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1) від 06.03.2013р. по справі № 904/940/13-г було порушено провадження у справі про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю "Дніпропетровський комбайновий завод" (49019, м. Дніпропетровськ, вул. Ударників, 27, код ЄДРПОУ 31770442, р/р 26002050217714 у КБ "ПриватБанк" м. Дніпропетровськ, МФО 305299). Введено процедуру розпорядження майном боржника строком на сто п'ятнадцять календарних днів до 29.06.13р.

Розпорядником майна боржника призначено Полтарацьку Оксану Валентинівну (49044, м. Дніпропетровськ, вул. Запорізьке шосе, буд. 68, кв. 212, ліцензія серія АВ № 499007).

Конкурсні кредитори за вимогами, які виникли до дня порушення провадження у справі про банкрутство, зобов'язані подати до господарського суду письмові заяви з вимогами до боржника, а також документи, що їх підтверджують, протягом тридцяти днів від дня офіційного оприлюднення оголошення про порушення провадження у справі про банкрутство.

У Знам"янському міськрайонному суді Кіровоградської області за адресою: Кіровоградська область місто Знам"янка, вулиця Маяковського, 30 (суддя Ябчик Н.М.) 28.03.2013 року о 09.30 годині відбудеться слухання цивільної справи за позовом Кольцової Тетяни Анатоліївни, Кольцова Олександра Петровича до Кольцової Вікторії Олександрівни, третя особа: відділ опіки та піклування Знам'янського міськвиконкому Кіровоградської області, про позбавлення батьківських прав та встановлення опіки над неповнолітнім. В судове засідання викликається відповідач: Кольцова Вікторія Олександрівна. У разі неявки відповідача справа буде розглянута за його відсутності та за наявними матеріалами справи.

Українська універсальна біржа "Капітал" 19 квітня 2013 р. об 11-00 год. за адресою: м. Київ, вул. Шота Руставелі, 44 (приміщення для проведення аукціонів) проводить аукціон по продажу земельних ділянок ТОВ "Меркан" (загальною площею 0,1806 га), що розташовані за адресою: вул.Чкалова,86, с.Петропавлівська Борщагівка, Києво-Святошинського району, Київської області, а саме:

№ лота	Найменування майна	Площа, га	Початкова ціна, грн. без ПДВ.
1	Земельна ділянка	0,0651	124269,39
2	Земельна ділянка	0,1155	220477,95
	ВСЬОГО	**0,1806**	**344747,34**

Початкова вартість земельних ділянок складає 344747,34 (триста сорок чотири тисячі сімсот сорок сім) гривень 34 копійки, без ПДВ.

Ознайомитись з об'єктами продажу можна щоденно крім вихідних та святкових днів за місцем їх розташування попередньо зателефонувавши: (098)1207444

До початку аукціону учасники сплачують гарантійний внесок у розмірі 10 % від початкової ціни лоту (без ПДВ) та реєстраційний збір 17 грн. з ПДВ, на поточний рахунок організатора аукціону 26002013012846 в АТ "Сбербанк Росії" у м.Києві, МФО 320627, код ЄДРПОУ 34003533; отримувач - Українська універсальна біржа "Капітал".

Квитанції або платіжні доручення про сплату подаються разом з заявкою на участь в аукціоні.

Кінцевий термін прийняття заяв на участь в аукціоні - п'ять днів до початку аукціону, а саме до 18-00 г. 12 квітня 2013 року.

Додаткову інформацію, щодо умов участі в аукціоні можна отримати за адресою:
м. Київ, вул.Шота Руставелі,44, офіс 6 та за телефонами: (044)569-59-21, 569-59-22.

Розпорядок роботи : понеділок - п'ятниця з 9.00 до 18.00.

ТБ "Центральна Українська Біржа" і керуючий санацією Вугледобувного підприємства ТОВ "Карбон" повідомляють, що аукціон, призначений на 27.03.2013 р. не відбудеться у зв'язку з відсутністю заявок і оголошують про проведення повторного аукціону з можливістю зниження початкової вартості.

На повторний аукціон виставляється:

ЛОТ № 1 Споруди колишньої гімназії за адресою Донецька обл., м. Шахтарськ, вул. Кірова, б. 9, площею 2675,60 м.кв. Початкова вартість -302048,48,00 грн. з урахуванням ПДВ.

Аукціон відбудеться через 15 робочих днів з дня публікації оголошення - 16.04.2013 р. об 11.00 години

ТБ "Центральна Українська Біржа" і керуючий санацією Вугледобувного підприємства ТОВ "Карбон" повідомляють про проведення аукціону.

На аукціон виставляються:

ЛОТ № 2 Інвентарні об'єкти, що були у використанні 118 найменувань. Початкова вартість - 25187,77 грн. з урахуванням ПДВ.

З переліком майна можна ознайомитись у організатора аукціону, огляд майна узгоджується з керуючим санацією.

Аукціон відбудеться через 15 робочих днів з дня публікації оголошення - 16.04.2013 р. об 12.00 години

Аукціони відбудуться за адресою: м. Донецьк, пр. Міра, 2/24

Заявки приймаються ТБ "Центральна Українська Біржа" за адресою: **м. Донецьк, пр. Міра,2, оф.24 з 10. 00 до 16.00, тел: 050-102-84-92.** Прийом заявок припиняється 11.04.2013 р. о 16.00. До заявок додаються: для юридичних осіб - копії установчих документів, для фізичних - копії паспорту та ідентифікаційного коду, квитанції про сплату гарантійного внеску та реєстраційного збору.

Гарантійний внесок 10% від початкової ціни і реєстраційний збір - 17, 00 грн. перераховуються на ТБ "Центральна Українська Біржа", ЄДРПОУ 36272382, п/р 26002217460601 у АКИБ "УКРСИББАНК", МФО 351005.

Постановою Господарського суду Запорізької області від 13.03.2013 року справа № 908/701/13-г порушено провадження у справі про банкрутство Кам'янсько - Дніпровського міського комунального підприємства "Водоканал".

Визнати Кам'янсько-Дніпровське міське комунальне підприємство "Водоканал " (71304, Запорізька обл., Кам'янсько-Дніпровський район, м. Кам'янка - Дніпровська, вул. пр-т 9 Травня, 21, код ЄДРПОУ 32313205) банкрутом та відкрити ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором Кам'янсько - Дніпровського міського комунального підприємства "Водоканал" призначити голову ліквідаційної комісії Богослова Валерія Михайловича (Запорізька область, Кам'янсько - Дніпровський район, м. Кам'янка - Дніпровська, вул. Червоноармійська, 119, ідентифікаційний номер 1995705659).

Заяви кредиторів з вимогами до боржника приймаються протягом 1-го місяця з дня опублікування цього оголошення на адресу підприємства: 71304, Запорізька обл., Кам'янсько - Дніпровський район, м. Кам'янка - Дніпровська, вул. пр-т 9 Травня, 21.

Ліквідатор ТОВ "Український промисловий банк"
оголошує про проведення аукціону з продажу майна (активів) Банку, а саме:

Лот № 1. Нежитлове приміщення заг.пл.102,85 кв.м разом з рухомим майном, розташоване на 1-му поверсі 3-поверхов. будинку.

Місцезнаходження: Закарпатська обл., м.Берегово, пл.Ф.Ракоці, буд.2.

Початкова ціна продажу - 132 341,30 грн. (з врахуванням ПДВ).

Сума застави - 13 234,13 грн. (без ПДВ). Реєстраційний внесок - 51,00 грн. (в т.ч.ПДВ). Засоби платежу - грошові кошти.

Аукціон відбудеться не раніше ніж через 10 робочих днів з дати публікації оголошення о 10.30 на Українській універсальній товарній біржі (УУТБ) за адресою: м.Київ, пр-т Академіка Глушкова, 1, НК "Експоцентр України", пав.№6. Організатор аукціону - Українська універсальна товарна біржа. Заяви на участь приймаються на УУТБ в робочі дні з 10.00 до 14.00. Тел. (044) 596-96-24, факс (044) 596-95-40. Кінцевий термін прийняття заяв для участі - за 3 (три) дні до дати проведення аукціону.

Гарантійний та реєстраційний внески вносяться на р/рахунок 26007799973595 в ПАТКБ "Правекс Банк", МФО 380838, код ЄДРПОУ 16470831. Отримувач - Українська універсальна товарна біржа. За більш детальною інформацією та з приводу огляду майна звертатись за адресою: 01133 м.Київ, бул.Л.Українки 26, тел./ф. (044)537-47-06, 285-05-27.

Постановою господарського суду Харківської області (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5) від 14 березня 2013 року по справі № 922/787/13-г товариство з обмеженою відповідальністю "СТОУН-ТОРГ" (код в ЄДРПОУ 37998781, юридична адреса: 61052, м. Харків, вул. Ярославська, буд. 13/18), було визнано банкрутом і розпочато ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Сікеріна Дмитра Олексійовича, код 2758523699; для листів: 61052, м. Харків, вул. Ярославська, буд. 13/18.

Заяви кредиторів приймаються протягом місяця від дати публікації оголошення.

Постановою господарського суду Харківської області (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5) від 14 березня 2013 року по справі № 922/785/13-г товариство з обмеженою відповідальністю "М.СНАБ" (код в ЄДРПОУ 37998289, юридична адреса: 61052, м. Харків, вул. Котлова, буд. 29) було визнано банкрутом і розпочато ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Семеніхіна Максима Сергійовича, код 3075109494; для листів: 61052, м. Харків, вул. Котлова, буд. 29.

Заяви кредиторів приймаються протягом місяця від дати публікації оголошення.

Постановою господарського суду Харківської області (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5) від 14 березня 2013 року по справі № 922/707/13-г Товариство з обмеженою відповідальністю "ЕЛІТКОМПАНІ ГРУП" (код в ЄДРПОУ 38117871, юридична адреса: 62418, Харківська обл., Харківський район, смт. Пісочин, вул. Транспортна, буд. 116) було визнано банкрутом і розпочато ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Нестерука Ігоря Костянтиновича, код 2616616770, для листів: 62418, Харківська обл., Харківський район, смт. Пісочин, вул. Транспортна, буд. 116.

Заяви кредиторів приймаються протягом місяця від дати публікації оголошення.

БЛАНК ВІДПОВІДЕЙ

А

Увага! Відмічайте тільки один варіант відповіді у рядку варіантів відповідей до кожного завдання. Дотримуйтесь, будь ласка, правил запису відповідей. У завданнях 31-36 правильну відповідь записуйте, враховуючи положення коми, по одній цифрі в кожному білому прямокутнику. Знак «мінус» записуйте в окремому білому прямокутнику ліворуч від цифри.

Наприклад: **правильно** записане число 2 матиме такий вигляд: | 2 , | чи такий: | 2 , 0 |

правильно записане число 2,5 матиме такий вигляд: | 2 , 5 |

правильно записане число –2,05 матиме такий вигляд: | – 2 , 0 5 |

НЕправильно записане число 2,5 має такий вигляд: | 2 , 5 | чи такий: | 2 , 5 |

У завданнях 1–30 правильну відповідь позначайте тільки так: ☒

Якщо ви позначили відповідь до котрогось із завдань 1–30 неправильно, то можете її виправити, замалювавши попередню позначку та поставивши нову, як показано на зразку:

	А	Б	В	Г	Д
1	X		■		
2					
3					
4					

№	А	Б	В	Г
1	X			
2			X	
3				X
4			X	
5	X			
6				
7			X	
8			X	
9			X	
10				X
11		X		
12			X	
13	X		X	
14			X	
15				X
16		X		
17			X	
18		X		
19		X		
20		X		
21	X			
22		X		
23		X		
24			X	
25			X	
26	X			

Завдання	Рядок	А	Б	В	Г	Д
27	1			X		
27	2				X	
27	3	X				
27	4					X
28	1		X			X
28	2			X		
28	3				X	
28	4	X				
29	1		X			
29	2				X	
29	3	X				
29	4			X		
30	1		X			
30	2			X		
30	3				X	
30	4	X				

Приклад написання цифр: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 –

У завданнях 31–36 відповідь записуйте цифрами, враховуючи положення коми.

Завдання	Відповідь
31	24,
32	50 ,
33	6,28
34	200,
35	2,6
36	38, 4

Місце виправлення помилкової відповіді

Щоб виправити відповідь до котрогось із завдань 31–36, запишіть нову відповідь у відповідних клітинках.

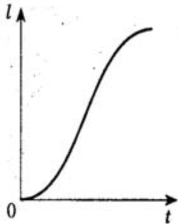
Завдання	Відповідь
31	,
32	,
33	,
34	,
35	,
36	,

ТЕСТИ

Тест 1

Завдання 1—26 мають чотири варіанти відповідей, із яких тільки одна відповідь є правильною. Виберіть правильну, на вашу думку, відповідь і позначте її у бланку відповідей А.

1. На рисунку наведено графік залежності шляху l, пройденого тілом, від часу t. Визначте, як змінювалася швидкість руху тіла.

А	Б	В	Г
Весь час збільшувалася	Спочатку збільшувалася, потім зменшувалася	Спочатку зменшувалася, потім збільшувалася	Весь час зменшувалася

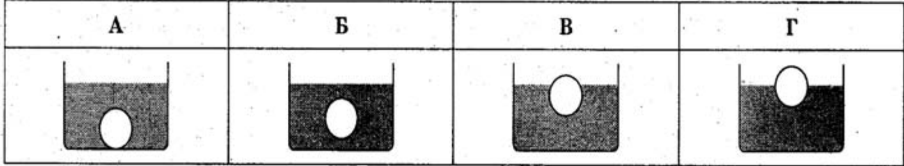
2. Визначте найбільше значення швидкості.

А	Б	В	Г
54 км/год	18 м/с	720 м/хв	0,01 км/с

3. Укажіть фізичну величину, яку виражають в одиницях СІ як $\frac{кг}{м \cdot с^2}$.

А	Б	В	Г
Сила	Тиск	Робота	Потужність

4. Об'єм порожнини у скляній кулі дорівнює 80 % зовнішнього об'єму кулі. Визначте рисунок, на якому правильно показано положення кулі у воді. Густина скла 2500 кг/м³, густина води 1000 кг/м³.

А	Б	В	Г
			

5. Довжина недеформованої пружини дорівнює 20 см, її жорсткість — 60 Н/м. До кінців пружини приклали дві протилежні сили по 3 Н, які стискають її. Визначте довжину деформованої пружини.

А	Б	В	Г
10 см	12 см	14 см	15 см

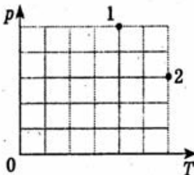
6. Між стіною та візком масою 100 г розташована легка пружина. Візок притиснули до стіни, стиснувши пружину на 5 см. Коли візок відпустили, пружина надала йому швидкості 2 м/с. Визначте жорсткість пружини.

А	Б	В	Г
80 Н/м	160 Н/м	400 Н/м	800 Н/м

7. Температуру ідеального газу збільшили від 7 до 77 °С, а об'єм зменшили від 16 до 10 л. Визначте, у скільки разів змінився тиск газу.

А	Б	В	Г
Збільшився у 18 разів	Збільшився у 2 рази	Збільшився в 1,3 разу	Зменшився в 1,3 разу

8. Порівняйте об'єм тієї самої маси кисню у станах 1 і 2 (див. рисунок).

А	Б	В	Г
$V_2 = 2{,}5V_1$	$V_2 = 1{,}1V_1$	$V_2 = 0{,}9V_1$	$V_2 = 0{,}4V_1$

9. Металевий брусок масою 100 г перенесли з окропу, температура якого 100 °С, у калориметр, який містить 200 г води. Температура в калориметрі збільшилася від 16 до 20 °С. Визначте питому теплоємність металу. Питома теплоємність води 4200 Дж/(кг·К). Теплоємністю калориметра та передачею тепла навколишньому середовищу знехтуйте.

А	Б	В	Г
170 Дж/(кг·К)	210 Дж/(кг·К)	420 Дж/(кг·К)	2100 Дж/(кг·К)

10. Порівняйте середню кінетичну енергію руху атомів Гелію $(\bar{E}_1)$ та Неону $(\bar{E}_2)$ всередині трубки газового лазера. Молярні маси гелію та неону відповідно 0,004 і 0,02 кг/моль.

А	Б	В	Г
$\bar{E}_1 = 0{,}2\bar{E}_2$	$\bar{E}_1 = \bar{E}_2$	$\bar{E}_1 = 5\bar{E}_2$	$\bar{E}_1 = 25\bar{E}_2$

11. Визначте, за яких електричних зарядів між двома кульками може спостерігатися електричне притягання.

А	Б	В	Г
+10 і +20 нКл	–30 і –20 нКл	0 і 10 нКл	+5 і +5 нКл

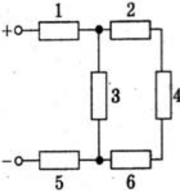
12. Шість однакових конденсаторів з'єднано паралельно. У скільки разів зміниться електроємність батареї конденсаторів, якщо від'єднати два конденсатори?

А	Б	В	Г
Зменшиться у 1,5 разу	Зменшиться у 3 рази	Збільшиться у 1,5 разу	Збільшиться у 3 рази

13. Дві однакові за розмірами спіралі (мідна та вольфрамова) з'єднані послідовно та приєднані до джерела постійного струму з напругою 7,2 В. Визначте напругу на мідній спіралі. Питомі опори міді та вольфраму відповідно $1{,}7 \cdot 10^{-8}$ і $5{,}5 \cdot 10^{-8}$ Ом·м.

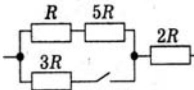
А	Б	В	Г
1,3 В	1,7 В	2,2 В	5,5 В

14. У електричному колі, схема якого зображена на рисунку, опори всіх резисторів однакові. Порівняйте потужність струму в резисторах 1 і 2.

А	Б	В	Г
$P_1 = \frac{P_2}{9}$	$P_1 = P_2$	$P_1 = 9P_2$	$P_1 = 16P_2$

15. Визначте, у скільки разів зміниться електричний опір ділянки кола (див. рисунок) після замикання ключа.

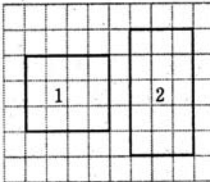

А	Б	В	Г
Зменшиться у 3 рази	Зменшиться у 2 рази	Збільшиться у 2 рази	Збільшиться у 3 рази

16. Однозарядні йони рухаються зі швидкістю 80 км/с в однорідному магнітному полі з магнітною індукцією 0,5 Тл по колу радіусом 12 мм. Визначте масу кожного йона. Елементарний електричний заряд $1{,}6 \cdot 10^{-19}$ Кл.

А	Б	В	Г
$1{,}2 \cdot 10^{-26}$ кг	$4{,}8 \cdot 10^{-26}$ кг	$3{,}0 \cdot 10^{-25}$ кг	$6{,}0 \cdot 10^{-25}$ кг

17. Зображені на рисунку горизонтальні провідні контури розташовані в однорідному магнітному полі, магнітна індукція якого вертикальна. Під час зміни індукції магнітного поля в контурі 1 виникає ЕРС індукції 1,2 В. Визначте ЕРС індукції в контурі 2.

А	Б	В	Г
1,2 В	1,5 В	1,6 В	1,8 В

Відповіді на тести з фізики буде опубліковано 29 березня у №60

18. Тягарець на пружині коливається з частотою 0,36 Гц. Визначте, якою стане частота коливань, якщо до цього тягарця прикріпити ще три таких самих тягарці.

А	Б	В	Г
0,09 Гц	0,12 Гц	0,18 Гц	0,72 Гц

19. У натягнутому шнурі поширюється незгасаюча хвиля. Визначте, за якою характеристикою відрізняються коливання різних точок шнура.

А	Б	В	Г
За частотою	За амплітудою	За періодом	За фазою

20. Коливальний контур радіопередавача складається з конденсатора електроємністю 2400 пФ і котушки індуктивністю 0,6 мГн. Визначте (приблизно) частоту радіохвилі, яку випромінює передавач.

А	Б	В	Г
13 кГц	130 кГц	830 кГц	2600 кГц

21. Частота радіохвилі, на якій працює радіолокатор, дорівнює 100 МГц. Кожний імпульс радіолокатора містить 500 електромагнітних коливань. Визначте мінімальну відстань, на якій радіолокатор може спостерігати об'єкт. Швидкість радіохвиль у повітрі $3\cdot 10^8$ м/с.

А	Б	В	Г
150 м	300 м	750 м	1500 м

22. Визначте, яке світло зазнає найбільшого відхилення внаслідок проходження через скляну призму.

А	Б	В	Г
Червоне	Жовте	Фіолетове	Зелене

23. Визначте оптичні пристрої, що дозволяють отримати зображення, розмір якого збігається з розміром предмета: 1) плоске дзеркало; 2) збиральна лінза; 3) розсіювальна лінза.

А	Б	В	Г
Тільки 1	Тільки 1 і 2	Тільки 1 і 3	1, 2 і 3

24. Запалена свічка розташована перед лінзою на відстані 40 см від неї. Лінза дає дійсне зображення полум'я, висота якого дорівнює висоті полум'я. Визначте оптичну силу лінзи.

А	Б	В	Г
0,4 дптр	0,5 дптр	4 дптр	5 дптр

25. За допомогою напівпрозорого дзеркала пучок світла розділили на два когерентні пучки. Довжина хвилі світла дорівнює 550 нм. Визначте, за якої різниці ходу цих пучків спостерігатиметься інтерференційний мінімум.

А	Б	В	Г
825 нм	675 нм	375 нм	125 нм

26. За 2 доби кількість атомів радіоактивного елемента зменшилася в 4 рази. Визначте, у скільки разів зменшиться кількість атомів цього елемента за наступні 3 доби.

А	Б	В	Г
У 2 рази	У 4 рази	У 8 разів	У 16 разів

Завдання 27—30 мають на меті встановлення відповідності (логічні пари). До кожного твердження, позначеного цифрою, виберіть твердження, позначене літерою, і зробіть відповідну позначку «x» у наведеній таблиці. Потім перенесіть позначки до бланка відповідей А.

Увага: усі інші види вашого запису комп'ютерна програма реєструватиме як помилку!

27. Установіть відповідність «назва закону або формули — математичний вираз».

1 Закон Джоуля — Ленца
2 Закон збереження механічної енергії
3 Формула Томсона
4 Закон радіоактивного розпаду

А $T=2\pi\sqrt{LC}$
Б $N=N_0\cdot 2^{-\frac{t}{T}}$
В $q_1+q_2+\ldots+q_N=\text{const}$
Г $Q=I^2Rt$
Д $E_p+E_k=\text{const}$

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

28. Установіть відповідність «природне явище — його фізичне пояснення».

1 Припливи
2 Виникнення хмар
3 Руйнування гір
4 Гейзери

А Тяжіння Місяця та Сонця
Б Нестисливість води
В Збільшення об'єму води при замерзанні
Г Охолодження повітря при адіабатному розширенні
Д Залежність температури кипіння від тиску

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

29. Установіть відповідність «оптичний пристрій — оптичне явище».

1 Об'єктив фотоапарата
2 Світлофільтр
3 Оптичне волокно
4 Кіноекран

А Повне відбивання світла
Б Розсіяне відбивання світла
В Поглинання світла
Г Заломлення світла
Д Поляризація світла

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

30. Установіть відповідність «прізвище видатного вченого — його науковий доробок».

1 Н. Бор
2 І. Ньютон
3 А. Ампер
4 Г. Кавендіш

А Вимірювання електричної сталої
Б Теорія будови атома Гідрогену
В Дослідження дисперсії, складу білого світла
Г Вимірювання гравітаційної сталої
Д Пояснення магнітних властивостей речовини

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

У завданнях 31—36 впишіть відповідь у зазначених одиницях, перенесіть числове значення відповіді до бланка відповідей А. (Числову відповідь доцільно розрахувати за остаточною формулою розв'язання задачі в загальному вигляді.)

31. Снаряд, випущений вгору, у верхній точці своєї траєкторії розірвався на два осколки масами 1 і 3 кг. Визначте відношення модуля імпульсу першого осколка до модуля імпульсу другого (відразу після розриву).

Відповідь: ______________

32. Тіло кинули під кутом до горизонту зі швидкістю 12 м/с. Визначте швидкість тіла (*у м/с*) на висоті 4 м. Вважайте, що $g=10$ м/с², опір повітря не враховуйте.

Відповідь: ______________

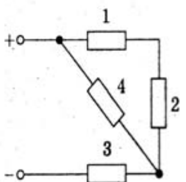
33. Визначте кількість теплоти (*у джоулях*), яку треба передати аргону масою 20 г для ізохорного нагрівання від 18 до 58 °С. Молярна маса аргону становить 0,04 кг/моль, універсальна газова стала дорівнює 8,3 Дж/(моль · К).

Відповідь: ______________

34. Плоский повітряний конденсатор приєднано до джерела постійного струму. Відстань між обкладками зменшили від 12 до 3 мм. Визначте відношення кінцевої енергії електричного поля конденсатора до початкової.

Відповідь: ______________

35. У електричному колі, схему якого наведено на рисунку, опори резисторів $R_1=R_2=40$ Ом, $R_3=80$ Ом, $R_4=240$ Ом. Напруга на полюсах джерела струму дорівнює 14 В. Визначте потужність струму (*у ватах*) в резисторі 4.

Відповідь: ______________

36. Світлова хвиля переходить з вакууму в оптичне скло. Довжина хвилі світла у вакуумі дорівнює 720 нм, а у склі — 400 нм. Визначте показник заломлення скла.

Відповідь: ______________

Префікси до одиниць СІ

Найменування	Позначення	Множник	Найменування	Позначення	Множник
гіга	Г	10^9	санти	с	10^{-2}
мега	М	10^6	мілі	м	10^{-3}
кіло	к	10^3	мікро	мк	10^{-6}
гекто	г	10^2	нано	н	10^{-9}
деци	д	10^{-1}	піко	п	10^{-12}

БЛАНК ВІДПОВІДЕЙ

А

Увага! Відмічайте тільки один варіант відповіді у рядку варіантів відповідей до кожного завдання. Дотримуйтесь, будь ласка, правил запису відповідей. У завданнях 31–36 правильну відповідь записуйте, враховуючи положення коми, по одній цифрі в кожному білому прямокутнику. Знак «мінус» записуйте в окремому білому прямокутнику ліворуч від цифри.

Наприклад: **правильно** записане число 2 матиме такий вигляд: 2, чи такий: 2,0

правильно записане число 2,5 матиме такий вигляд: 2,5

правильно записане число –2,05 матиме такий вигляд: –2,05

НЕправильно записане число 2,5 має такий вигляд: 2 ,5 чи такий: 2, 5

У завданнях 1–30 правильну відповідь позначайте тільки так: ☒

Якщо ви позначили відповідь до котрогось із завдань 1–30 неправильно, то можете її виправити, замалювавши попередню позначку та поставивши нову, як показано на зразку:

	А	Б	В	Г	Д
1	☒		■		
2					
3					
4					

	А	Б	В	Г		А	Б	В	Г		А	Б	В	Г		А	Б	В	Г		А	Б	В	Г
1					7					13					19					25				
2					8					14					20					26				
3					9					15					21									
4					10					16					22									
5					11					17					23									
6					12					18					24									

27, 28, 29, 30: рядки 1–4, стовпці А Б В Г Д

Приклад написання цифр: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 –

У завданнях 31–36 відповідь записуйте цифрами, враховуючи положення коми.

31 ___ , ___ 33 ___ , ___ 35 ___ , ___
32 ___ , ___ 34 ___ , ___ 36 ___ , ___

Місце виправлення помилкової відповіді

Щоб виправити відповідь до котрогось із завдань 31–36, запишіть нову відповідь у відповідних клітинках.

31 ___ , ___ 33 ___ , ___ 35 ___ , ___
32 ___ , ___ 34 ___ , ___ 36 ___ , ___

Тест 2

Завдання 1—26 мають чотири варіанти відповідей, із яких тільки одна відповідь є правильною. Виберіть правильну, на вашу думку, відповідь і позначте її у бланку відповідей А.

1. Визначте траєкторію руху, для якого шлях у 2 рази більший за модуль переміщення.

А	Б	В	Г

2. Тіла рухаються в площині xOy. Який із графіків обов'язково відповідає прямолінійному рухові?

А	Б	В	Г
v, 0, t	v, 0, x	x, 0, t	a, 0, t

3. Вантаж масою 20 кг починають опускати на мотузці. Визначте силу натягу мотузки, якщо вантаж рухається з прискоренням 3 м/с². Вважайте, що $g = 10$ м/с².

А	Б	В	Г
60 Н	140 Н	200 Н	260 Н

4. Визначте, на якій відстані від поверхні Землі сила земного тяжіння є в 4 рази меншою, ніж біля поверхні Землі (R — радіус Землі).

А	Б	В	Г
R	$2R$	$4R$	$16R$

5. Коефіцієнт тертя між колесами автомобіля та дорогою під час дощу дорівнює 0,3. Визначте швидкість руху, за якої гальмівний шлях при аварійному гальмуванні дорівнюватиме 54 м. Вважайте, що $g = 10$ м/с².

А	Б	В	Г
9 м/с	18 м/с	30 м/с	54 м/с

6. Вантаж масою 40 кг висить на мотузці. Коли до вантажу приклали горизонтальну силу, мотузка відхилилася від вертикалі на кут 30°. Визначте модуль прикладеної сили. Вважайте, що $g = 10$ м/с².

А	Б	В	Г
693 Н	400 Н	346 Н	231 Н

7. Об'єми двох балонів дорівнюють 20 і 30 л, тиск повітря в них 600 і 500 кПа відповідно. Температура повітря в балонах однакова. Відкривши кран, обидва балони сполучають один з одним. Визначте, яким буде тиск у балонах, якщо температура повітря не зміниться.

А	Б	В	Г
530 кПа	540 кПа	550 кПа	560 кПа

8. У твердих тілах частинки здійснюють коливання навколо положень рівноваги. Іноді (дуже рідко) частинка робить «стрибок» до іншого положення рівноваги. Визначте явище в твердих тілах, зумовлене «стрибками» частинок.

А	Б	В	Г
Деформація	Плавлення	Дифузія	Нагрівання

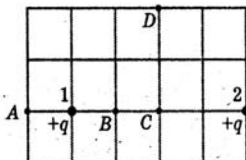
9. Узимку парціальний тиск водяної пари на вулиці (1), у неопалюваному гаражі (2) та в теплій кімнаті (3) практично однаковий. Порівняйте відносні вологості повітря φ_1, φ_2, φ_3.

А	Б	В	Г
$\varphi_1 < \varphi_2 < \varphi_3$	$\varphi_1 \approx \varphi_2 < \varphi_3$	$\varphi_1 > \varphi_2 > \varphi_3$	$\varphi_1 \approx \varphi_2 > \varphi_3$

10. Повітря спочатку нагрівали за сталого тиску, потім це повітря ізотермічно розширилося, після чого відбулося його ізохорне охолодження. Який із графіків у системі координат p, T відповідає цим змінам стану повітря? Маса повітря незмінна.

А	Б	В	Г
p, 0, T	p, 0, T	p, 0, T	p, 0, T

11. Електричне поле створюють два однакові точкові заряди $+q$ (див. рисунок). У якій із точок, зазначених на рисунку, напруженість цього поля є найменшою за модулем?

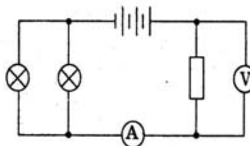

А	Б	В	Г
A	B	C	D

12. Визначте графік, який відповідає залежності питомого опору ρ металу від температури t.

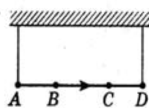
А	Б	В	Г
ρ, 0, t	ρ, 0, t	ρ, 0, t	ρ, 0, t

13. Як зміняться покази приладів, якщо одна з двох ламп перегорить (див. рисунок)?

А	Б	В	Г
Покази амперметра та вольтметра зменшаться	Покази амперметра та вольтметра збільшаться	Показ амперметра зменшиться, показ вольтметра збільшиться	Показ амперметра збільшиться, показ вольтметра зменшиться

14. Горизонтальний провідник AD зі струмом підвішений за кінці на двох дротах (див. рисунок). На рисунку стрілкою позначено напрям струму. Коли ділянка BC провідника потрапила в однорідне магнітне поле, провідник відхилився «від нас». Визначте напрям магнітної індукції поля.

А	Б	В	Г
Угору	Праворуч	Униз	Ліворуч

15. По котушці тече струм. Визначте, між якими відрізками провідника діє взаємне притягання.

А	Б	В	Г
Верхня та нижня частини одного витка котушки	Сусідні витки котушки	Бокова та нижня частини одного витка котушки	Бокова та верхня частини одного витка котушки

16. Чому опір напівпровідників зменшується з підвищенням температури?

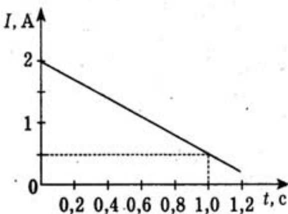
А	Б	В	Г
Зменшується кількість вільних електронів і дірок	Збільшується кількість вільних електронів і дірок	Збільшується середня швидкість руху вільних електронів і дірок	Зменшується кількість зіткнень вільних електронів і дірок

Відповіді на тести з фізики буде опубліковано 29 березня у №60

17. Прослуховування записаного музичального звуку тривало вдвічі менше часу, ніж запис. Визначте, яку з характеристик звукових хвиль під час прослуховування обов'язково було збільшено вдвічі.

А	Б	В	Г
Амплітуда хвилі	Швидкість хвилі	Довжина хвилі	Частота хвилі

18. На рисунку наведено графік залежності сили струму в котушці від часу. Визначте модуль електрорушійної сили самоіндукції в котушці, якщо її індуктивність дорівнює 60 мГн.

А	Б	В	Г
30 мВ	40 мВ	60 мВ	90 мВ

19. Відстань між найближчими гребенями морських хвиль дорівнює 8 м, а швидкість хвиль становить 2 м/с. Визначте, скільки разів плавучий буй щохвилини підніматиметься на гребень хвилі.

А	Б	В	Г
4	15	60	240

20. У рівнянні гармонічних коливань $x = 0{,}2\cos\pi t$ усі величини виражені в одиницях СІ. Визначте величину, числове значення якої в одиницях СІ дорівнює 2.

А	Б	В	Г
Амплітуда	Частота	Період	Циклічна частота

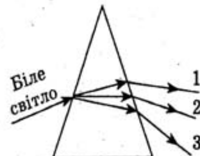
21. Тягарець на пружині здійснює вертикальні коливання малої амплітуди. Відлік часу почали в момент, коли пружина недеформована. Через 0,5 с кінетична енергія тягарця вперше зменшилася вдвічі. Через який час після початку відліку часу кінетична енергія тягарця вперше зменшиться до нуля?

А	Б	В	Г
Через 0,75 с	Через 1 с	Через 1,5 с	Через 2 с

22. Коливальний контур радіоприймача настроєно на довжину хвилі 150 м. Визначте ємність конденсатора контуру, якщо індуктивність котушки становить 0,5 мкГн. Вважайте, що $\pi^2 = 10$, а швидкість поширення радіохвиль дорівнює $3 \cdot 10^8$ м/с.

А	Б	В	Г
12 500 пФ	25 000 пФ	50 000 пФ	75 000 пФ

23. На рисунку схематично показано розкладання білого світла скляною призмою. Визначте можливі кольори показаних на рисунку ділянок спектру.

А	Б	В	Г
1 — фіолетовий, 2 — червоний, 3 — зелений	1 — червоний, 2 — синій, 3 — жовтий	1 — червоний, 2 — зелений, 3 — фіолетовий	1 — фіолетовий, 2 — жовтий, 3 — червоний

24. Ядра атомів радіоактивного ізотопу масою m_1 перетворюються на ядра масою m_2, при цьому виникає γ-випромінювання з частотою ν. За якої умови можливе таке перетворення? Швидкість світла у вакуумі дорівнює c.

А	Б	В	Г
$m_1c^2 + m_2c^2 > h\nu$	$m_1c^2 + m_2c^2 < h\nu$	$m_1c^2 < m_2c^2 + h\nu$	$m_1c^2 > m_2c^2 + h\nu$

25. Коли на поверхню тіла падають кванти електромагнітного випромінювання з енергією 2,4 еВ, максимальна кінетична енергія фотоелектронів дорівнює 1 еВ. Якою стане максимальна кінетична енергія фотоелектронів, якщо частоту випромінювання збільшити в 1,5 разу?

А	Б	В	Г
1,5 еВ	1,8 еВ	2,2 еВ	3,6 еВ

26. Унаслідок ядерної реакції між ядрами Дейтерію $^2_1$H та Гелію $^3_2$He утворилося ядро $^4_2$He. Визначте, яка частинка вилетіла в результаті цієї реакції.

А	Б	В	Г
Протон	Нейтрон	α-частинка	Електрон

Увага! Позначте правильні відповіді у бланку відповідей А!

Завдання 27—30 мають на меті встановлення відповідності (логічні пари). До кожного твердження, позначеного цифрою, виберіть твердження, позначене літерою, і зробіть відповідну позначку «х» у наведеній таблиці. Потім перенесіть позначки до бланка відповідей А.

Увага: усі інші види вашого запису комп'ютерна програма реєструватиме як помилку!

27. Установіть відповідність «назва закону — математичний вираз закону».

1 Закон збереження імпульсу
2 Закон Ампера
3 Закон всесвітнього тяжіння
4 Закон заломлення світла

А $F = G\dfrac{m_1m_2}{r^2}$
Б $F_A = BIl\sin\alpha$
В $\vec{F} = m\vec{a}$
Г $\dfrac{\sin\alpha}{\sin\beta} = \dfrac{n_2}{n_1}$
Д $\vec{p}_1 + \vec{p}_2 + \ldots + \vec{p}_n = \text{const}$

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

28. Установіть відповідність «назва термодинамічного процесу з ідеальним газом — математичні співвідношення». (U — внутрішня енергія газу, A — робота газу, Q — кількість теплоти, отримана газом).

1 Ізотермічне розширення
2 Адіабатне стискання
3 Ізобарне нагрівання
4 Ізохорне нагрівання

А $\Delta U + A = 0,\ A < 0$
Б $Q = \Delta U > 0$
В $Q > 0,\ \Delta U > 0,\ A > 0$
Г $Q = A > 0$
Д $Q > 0,\ \Delta U < 0,\ A < 0$

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

29. Установіть відповідність «колір або діапазон випромінювання — довжина хвилі випромінювання в повітрі». Скористайтесь тим, що в повітрі довжина хвилі фіолетового світла 380 нм, зеленого — 520 нм, а червоного — 760 нм.

1 Голубе світло
2 Інфрачервоне випромінювання
3 Ультрафіолетове випромінювання
4 Синє світло

А 460 нм
Б 640 нм
В 500 нм
Г 950 нм
Д 250 нм

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

30. Установіть відповідність «прізвище видатного вченого — його науковий доробок».

1 Б. Клапейрон
2 Ч. Вільсон
3 Г. Ом
4 Х. Каммерлінг-Оннес

А Відкриття нейтрону
Б Залежність сили струму в провіднику від напруги на кінцях провідника
В Відкриття явища надпровідності
Г Створення приладу для досліджень заряджених частинок
Д Рівняння стану ідеального газу

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

У завданнях 31—36 впишіть відповідь у зазначених одиницях, перенесіть числове значення відповіді до бланка відповідей А. (Числову відповідь доцільно розрахувати за остаточною формулою розв'язання задачі в загальному вигляді.)

31. Учень дослідив залежність шляху s, який проходить брусок по горизонтальному столу після поштовху, від початкової швидкості υ_0 бруска. Він отримав залежність $s = \dfrac{\upsilon_0^2}{5}$ (значення всіх величин подані в СІ). Визначте коефіцієнт тертя між бруском і столом. Вважайте, що $g = 10$ м/с^2.

Відповідь: ____________

32. Маса кулі у 500 разів менша від маси іграшкового автомобіля, а швидкість руху кулі у 400 разів більша за швидкість руху цього автомобіля. У скільки разів кінетична енергія кулі перевищує кінетичну енергію іграшкового автомобіля?

Відповідь: ____________

33. Визначте кількість теплоти *(у джоулях)*, яку треба передати неону масою 10 г для ізохорного нагрівання на 80 К. Молярна маса неону становить 0,02 кг/моль, універсальна газова стала дорівнює 8,3 Дж/(моль·К).

Відповідь: ____________

34. Визначте роботу *(у наноджоулях)*, яку виконало однорідне електричне поле з напруженістю 500 кВ/м під час переміщення 100 млн електронів на 10 мм у напрямі, протилежному напряму силових ліній поля. Елементарний електричний заряд дорівнює $1{,}6 \cdot 10^{-19}$ Кл.

Відповідь: ____________

35. Під час нікелювання деталей на їх поверхню нанесено 540 г нікелю. Нікелювання відбувалося за напруги 1 В, електрохімічний еквівалент нікелю дорівнює $3 \cdot 10^{-7}$ кг/Кл. Визначте *(у кВт · год)* витрату енергії на нікелювання деталей.

Відповідь: ____________

36. У ясну погоду, опівдні, коли сонце стоїть у зеніті, з палуби судна запустили повітряну кулю радіусом 5 м. Визначте висоту *(у метрах)* центру повітряної кулі над водою, починаючи з якої куля не відкидає тіні на спокійну поверхню океану. Радіус Сонця 750 000 км, відстань між Землею та Сонцем 150 млн км.

Відповідь: ____________

Тест 3

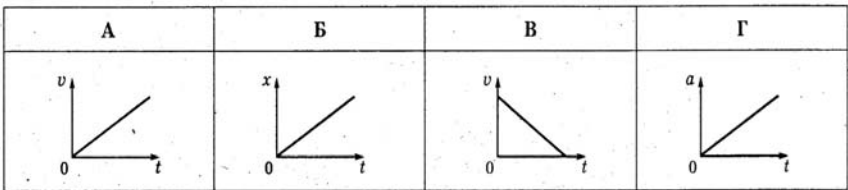
Завдання 1—26 мають чотири варіанти відповідей, із яких тільки одна відповідь є правильною. Виберіть правильну, на вашу думку, відповідь і позначте її у бланку відповідей А.

1. Матеріальна точка рухається вздовж осі Ox. Проекція її швидкості залежить від часу за законом $v_x = 6 - 2t$ (усі величини виражені в одиницях СІ). Визначте проекцію прискорення a_x матеріальної точки.

А	Б	В	Г
-2 м/с²	2 м/с²	3 м/с²	6 м/с²

2. Наведені графіки описують прямолінійний рух. Визначте, який графік відповідає прямолінійному рівноприскореному руху.

А	Б	В	Г

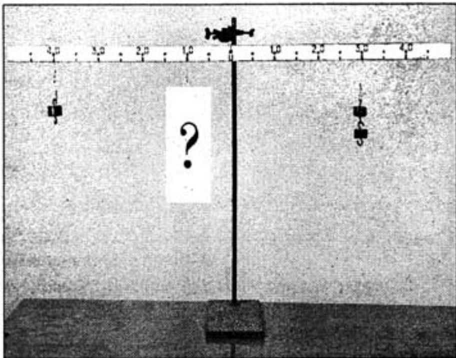

3. Від початку гальмування автомобіля до його зупинки пройшло 5 с. Визначте, яку частину гальмівного шляху автомобіль пройшов за першу секунду гальмування.

А	Б	В	Г
0,04	0,2	0,36	0,8

4. На фотографії показано важіль, до якого підвішено однакові тягарці. Важіль перебуває в рівновазі. Визначте, скільки тягарців «ховається» за знаком питання.

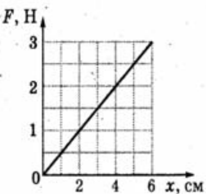
А	Б	В	Г
1	2	3	4

5. Динамометр, до якого підвішено суцільний брусок, показує 8 Н. Якщо брусок занурити в рідину, динамометр показуватиме 6 Н. Визначте, у скільки разів густина бруска більша за густину рідини.

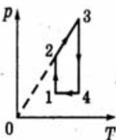
А	Б	В	Г
У 4 рази	У 3 рази	У $\frac{3}{2}$ разу	У $\frac{4}{3}$ разу

6. За графіком залежності сили пружності F від видовження x (див. рисунок) визначте жорсткість пружини.

А	Б	В	Г
0,02 Н/м	0,18 Н/м	18 Н/м	50 Н/м

7. На рисунку в координатах p, T зображено замкнений цикл 12341, здійснений незмінною масою газу. Визначте, який вигляд має цей цикл у координатах V, T.

А	Б	В	Г
V; 2, 3, 1, 4; 0; T	V; 4, 1, 2, 3; 0; T	V; 4, 3, 1, 2; 0; T	V; 2, 3, 4, 1; 0; T

8. Гелій масою 80 г під час адіабатного розширення виконав роботу 2490 Дж. Визначте, на скільки градусів зменшилася температура газу. Універсальна газова стала 8,3 Дж/(моль · К), молярна маса гелію 0,004 кг/моль.

А	Б	В	Г
На 30 °C	На 15 °C	На 10 °C	На 5 °C

9. Якщо поставити на стіл дві однакові склянки — з гарячим чаєм та гарячим бульйоном, чай остигатиме швидше. Визначте причину такої відмінності.

А	Б	В	Г
Бульйон має більшу густину, оскільки в ньому міститься жир	Плівка жиру на поверхні бульйону заважає випаровуванню води	Жир, який міститься в бульйоні, має велику питому теплоємність	Бульйон має меншу теплопровідність, оскільки в ньому міститься жир

10. Коли температура повітря в закритому балоні дорівнювала 25 °C, відносна вологість повітря становила 70 %. Балон охолоджують. Скориставшись наведеною таблицею, визначте температуру, за якої почнеться утворення роси в балоні.

Температура, °C	Густина насиченої водяної пари, г/м³
16	13,6
17	14,5
18	15,4
19	16,3
20	17,3
25	23,0

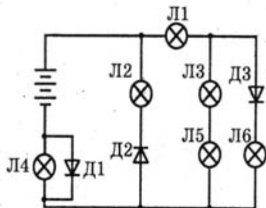
А	Б	В	Г
Між 16 і 17 °C	Між 17 і 18 °C	Між 18 і 19 °C	Між 19 і 20 °C

11. Пучок α-частинок, напрямлений вертикально вгору, пропускають через магнітне поле. Магнітна індукція поля напрямлена на південь. Визначте, куди відхиляться α-частинки.

А	Б	В	Г
На схід	На захід	На північ	На південь

12. Усі лампи в електричному колі (див. рисунок) однакові. Визначте, в якому з варіантів відповіді номери ламп розташовано в порядку зростання яскравості їх світіння.

А	Б	В	Г
6, 5, 1, 2	2, 3, 6, 4	6, 3, 2, 4	3, 6, 1, 2

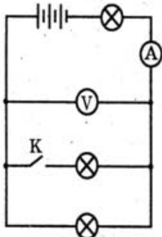

13. Потенціал точки A електричного кола дорівнює 120 В, а потенціал точки B дорівнює 40 В. За певний час електричне поле на ділянці AB кола виконало роботу 4,8 кДж. Визначте, який заряд пройшов ділянкою AB за цей час.

А	Б	В	Г
30 Кл	40 Кл	60 Кл	120 Кл

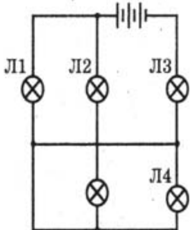
14. Визначте, як зміняться покази приладів (див. рисунок), якщо замкнути ключ К.

А	Б	В	Г
Показ амперметра збільшиться, показ вольтметра не зміниться	Показ амперметра збільшиться, показ вольтметра зменшиться	Показ амперметра зменшиться, показ вольтметра збільшиться	Покази амперметра та вольтметра збільшаться

15. Лампи в колі (див. рисунок) по черзі викручують. Визначте, викручування якої з ламп не змінює загальної потужності струму в колі.

А	Б	В	Г
Л1	Л2	Л3	Л4

16. Електричний опір металевого провідника дорівнює 20 Ом за температури 0 °C і 40 Ом за температури 200 °C. Визначте електричний опір цього провідника за температури 300 °C.

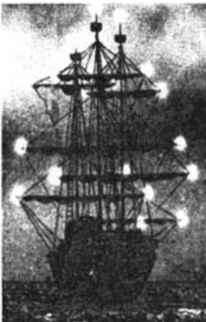
А	Б	В	Г
50 Ом	60 Ом	70 Ом	80 Ом

17. Відстань між сусідніми гребенями морської хвилі 12 м. Катер, який стоїть на якорі, хвиля щохвилини піднімає 50 разів. Визначте швидкість хвилі.

А	Б	В	Г
0,24 м/с	10 м/с	14,4 м/с	600 м/с

18. Визначте вид розряду в газі (див. рисунок).

А	Б	В	Г
Тліючий	Коронний	Іскровий	Дуговий

19. Візок масою 200 г, прикріплений пружиною до стіни, відвели від положення рівноваги та відпустили. Візок почав коливатися з періодом 0,4 с. Визначте, яким стане період коливань, якщо на візок покласти вантаж масою 600 г.

А	Б	В	Г
0,2 с	0,23 с	0,69 с	0,8 с

20. Коливання сили струму в котушці, увімкненій в коло змінного струму, описуються рівнянням $i = 4\sin 100\pi t$ (усі величини виражені в одиницях СІ). Індуктивність котушки дорівнює 20 мГн. Визначте максимальну енергію магнітного поля котушки.

А	Б	В	Г
40 мДж	80 мДж	160 мДж	320 мДж

Відповіді на тести з фізики буде опубліковано 29 березня у №60

ПРОБНІ ТЕСТИ ЗНО

21. Під час вільних незатухаючих коливань у контурі амплітудне значення сили струму в котушці I_0, а амплітудне значення напруги на конденсаторі U_0. Визначте ємність C конденсатора в контурі, якщо індуктивність котушки дорівнює L.

А	Б	В	Г
$C = L\frac{U_0}{I_0}$	$C = L\frac{U_0^2}{I_0^2}$	$C = L\frac{I_0}{U_0}$	$C = L\frac{I_0^2}{U_0^2}$

22. Визначте, під яким кутом до горизонту буде напрямлений світловий промінь після відбивання від плоского дзеркала (див. рисунок). Площина дзеркала утворює з горизонтом кут 15°, а падаючий промінь — кут 40°.

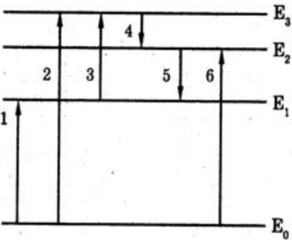

А	Б	В	Г
25°	40°	55°	70°

23. Коли заряджений конденсатор під'єднали до котушки, у колі виникли електромагнітні коливання з частотою 100 кГц. Скільки разів протягом часу 20 мс енергія магнітного поля котушки набувала максимального значення? Вважайте коливання незатухаючими.

А	Б	В	Г
10	$2\cdot10^3$	$4\cdot10^3$	$5\cdot10^6$

24. Розгляньте діаграму енергетичних рівнів атома. Визначте, в якому із запропонованих варіантів відповіді містяться лише переходи з поглинанням фотону, розташовані в порядку зростання частоти цих фотонів.

А	Б	В	Г
4, 1, 2	3, 1, 6	5, 6, 2	2, 6, 3

25. Визначте енергетичний вихід ядерної реакції $^{27}_{13}Al + ^{4}_{2}He \rightarrow ^{30}_{14}Si + ^{1}_{1}H$, якщо енергія зв'язку ядра ізотопу Алюмінію 224,9 МеВ, ізотопу Гелію — 28,3 МеВ, а ізотопу Силіцію — 255,6 МеВ.

А	Б	В	Г
59 МеВ	8,5 МеВ	8,2 МеВ	2,4 МеВ

26. Унаслідок взаємодії з електроном модуль імпульсу фотону зменшився на $1{,}5\cdot10^{-25}$ кг·м/с. Визначте, на скільки збільшилася кінетична енергія електрона. Швидкість світла у вакуумі $3\cdot10^8$ м/с.

А	Б	В	Г
На $4{,}5\cdot10^{-17}$ Дж	На $5\cdot10^{-34}$ Дж	На $9{,}9\cdot10^{-59}$ Дж	На $3{,}3\cdot10^{-67}$ Дж

Увага! Позначте правильні відповіді у бланку відповідей А!

Завдання 27—30 мають на меті встановлення відповідності (логічні пари). До кожного твердження, позначеного цифрою, виберіть твердження, позначене літерою, і зробіть відповідну позначку «х» у наведеній таблиці. Потім перенесіть позначки до бланка відповідей А.

Увага: усі інші види вашого запису комп'ютерна програма реєструватиме як помилку!

27. Установіть відповідність «сила, що діє на тіло, — характер руху тіла».

1 Постійна сила у напрямі руху
2 Постійна за модулем сила, перпендикулярна до швидкості руху
3 Сили відсутні
4 Постійна сила, напрямлена протилежно швидкості руху

А Рівномірний рух по колу
Б Прямолінійний рівноприскорений рух, швидкість зменшується
В Нерівномірний рух по колу
Г Прямолінійний рівноприскорений рух, швидкість збільшується
Д Прямолінійний рівномірний рух

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

28. Установіть відповідність «природне явище — технічний пристрій, в якому використовують аналогічне явище».

1 Райдуга
2 «Горіння» всередині Сонця
3 Туман
4 Луна

А Камера Вільсона
Б Акустичний резонатор
В Лазер
Г Спектроскоп зі скляною призмою
Д Термоядерний реактор

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

29. Установіть відповідність «прізвище видатного вченого — його науковий доробок».

1 Дж. Максвелл
2 М. Фарадей
3 І. Ньютон
4 Ш. Кулон

А Відкриття законів динаміки
Б Перше вимірювання швидкості світла
В Відкриття явища електромагнітної індукції
Г Створення теорії електромагнітного поля
Д Відкриття закону взаємодії між нерухомими точковими зарядами

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

30. Установіть відповідність «процес з ідеальним газом — застосування першого закону термодинаміки».

1 Ізотермічне розширення
2 Адіабатне розширення
3 Ізохорне охолодження
4 Ізобарне нагрівання

А Газ отримує кількість теплоти Q і виконує роботу A; $A < Q$
Б Газ віддає кількість теплоти Q, його внутрішня енергія зменшується на Q
В Газ отримує кількість теплоти Q та виконує роботу A; $A = Q$
Г Газ виконує роботу A, його внутрішня енергія зменшується на A
Д Газ отримує кількість теплоти Q і виконує роботу A; $A > Q$

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

У завданнях 31—36 впишіть відповідь у зазначених одиницях, перенесіть числове значення відповіді до бланка відповідей А. (Числову відповідь доцільно розрахувати за остаточною формулою розв'язання задачі в загальному вигляді.)

31. Дві однакові пластилінові кулі, що рухалися назустріч одна одній зі швидкостями 2 і 4 м/с, під час зіткнення злиплися. Скільки *відсотків* початкової кінетичної енергії куль перейшло у внутрішню енергію?

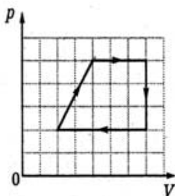
Відповідь: ____________

32. Швидкості добового обертання різних точок поверхні Землі відрізняються. Визначте, у скільки разів швидкість руху Запоріжжя менша за швидкість руху точок екватора. Географічні координати Запоріжжя: 48° північної широти і 35° східної довготи. Вважайте, що Земля має форму кулі. Відповідь округліть до 0,1.

Кут α	35°	48°
sin α	0,57	0,74
cos α	0,82	0,67

Відповідь: ____________

33. Визначте роботу *(у джоулях)*, яку виконав газ під час циклічного процесу (див. рисунок), якщо під час ізобарного розширення він виконав роботу 300 Дж.

Відповідь: ____________

34. Два конденсатори з'єднані послідовно. Напруга на першому конденсаторі, ємність якого 2 мкФ, дорівнює 15 В. Визначте напругу *(у вольтах)* на другому конденсаторі, ємність якого 10 мкФ.

Відповідь: ____________

35. На фотографії показано електричне коло, що складається з джерела постійного струму, амперметра та трьох резисторів. Опори резисторів $R_1 = R_2 = 2$ Ом, $R_3 = 4$ Ом. Скориставшись показом амперметра, визначте напругу *(у вольтах)* на резисторі 3. Відповідь округліть до 0,1 В.

Відповідь: ____________

36. Два електрони влетіли в однорідне магнітне поле перпендикулярно до ліній індукції. Перший електрон, який мав кінетичну енергію 12 кеВ, описав коло радіусом 5 мм. Визначте кінетичну енергію *(у кілоелектронвольтах)* другого електрона, якщо він описав коло радіусом 10 мм.

Відповідь: ____________

Відповіді на пробні тести ЗНО

БІОЛОГІЯ

ТЕСТ 1:

1. Г **2.** В **3.** В **4.** Г **5.** А **6.** Г **7.** Г **8.** В **9.** А **10.** Б **11.** Б **12.** А **13.** Б **14.** Б **15.** Г **16.** А **17.** А **18.** Б **19.** Б **20.** В **21.** Б **22.** В **23.** А **24.** А **25.** В **26.** Б **27.** Г **28.** Б **29.** Г **30.** А **31.** Г **32.** В **33.** А **34.** Г **35.** А **36.** Г **37.** В **38.** Б **39.** В **40.** Г **41.** В **42.** В **43.** В **44.** Г **45.** Б **46.** Б **47.** Б **48.** Б **49.** Г **50.** Б **51.** (1-Д,2-Г,3-Б,4-В) **52.** (1-Г,2-В,3-А,4-Д) **53.** (1-Г,2-В,3-А,4Б) **54.** (1-А,2-В,3-Г,4-Б) **55.** (Г-В-Б-А) **56.** (А-В-Б-Г **57.** (2,2,1) **58.** (2,1,2) **59.** (1,1,2) **60.** (3,2,3)

ТЕСТ 2:

1. Б **2.** В **3.** Б **4.** В **5.** Г **6.** А **7.** В **8.** Г **9.** Г **10.** А **11.** В **12.** В **13.** Б **14.** Г **15.** А **16.** Б **17.** В **18.** А **19.** В **20.** В **21.** В **22.** А **23.** Б **24.** А **25.** Г **26.** В **27.** В **28.** Б **29.** Б **30.** Б **31.** В **32.** А **33.** Б **34.** Г **35.** Б **36.** В **37.** Б **38.** А **39.** А **40.** Б **41.** В **42.** А **43.** Б **44.** Б **45.** А **46.** Г **47.** Б **48.** Б **49.** Б **50.** Б **51.** (1-А,2-Б,3-Г,4-В) **52.** (1-Г,2-В,3-Б,4-Д) **53.** (1-Б,2-А,3-Г,4-В) **54.** (1-В,2-Б,3-Г,4-Д,5-А) **55.** (В-Г-А-Б) **56.** (Б-В-Г-А) **57.** (2,1,2) **58.** (3,1,3) **59.** (2,2,2) **60.** (2,1,3)

ТЕСТ 3:

1. Г **2.** Б **3.** Б **4.** А **5.** Г **6.** Б **7.** А **8.** В **9.** А **10.** Б **11.** В **12.** А **13.** А **14.** Г **15.** В **16.** Г **17.** В **18.** Б **19.** Г **20.** А **21.** А **22.** В **23.** Б **24.** А **25.** Б **26.** Б **27.** Б **28.** А **29.** А **30.** А **31.** А **32.** Б **33.** В **34.** В **35.** Б **36.** Б **37.** В **38.** Б **39.** Г **40.** Б **41.** Г **42.** Б **43.** В **44.** Б **45.** А **46.** В **47.** Б **48.** В **49.** Б **50.** Г **51.** (1-В,2-Г,3-А,4-Б) **52.** (1-Б,2-А,3-Г,4-Д) **53.** (1-Б,2-А,3-Д,4-В) **54.** (1-Б,2-А,3-В,4-Д) **55.** (В-Б-Г-А) **56.** (В-Б-Г-А) **57.** (3,2,1) **58.** (2,1,2) **59.** (3,2,3) **60.** (3,1,3)

Відповіді на тести з фізики буде опубліковано 29 березня у №60

СПОРТ

№ 57 (5557) ВІВТОРОК, 26 БЕРЕЗНЯ 2013

Сьогодні в Києві без опадів, удень — 3—5 морозу, вночі — мінус 12—14 градусів. Вітер північний, північно–східний, 7—12 м/с. На сході вночі — 10—12 морозу, вдень — від –2 до 0 градусів, без опадів. На заході вночі — 11—13 морозу, вдень — 4—6 нижче нуля, невеликий сніг. У південних регіонах уночі — 5—7 морозу, вдень — від –1 до +1 градуса, сніг. У Криму вночі — 1—3 морозу, вдень — 3—5 тепла, мокрий сніг. У центральних регіонах уночі — мінус 9—11 градусів, удень — 3—5 морозу, сніг.

ЦЬОГО ДНЯ, 26 БЕРЕЗНЯ

1924. Народився Олександр Таранець — український співак (баритон), народний артист України. **1940.** Пішла з життя Філомена Лопатинська — драматична актриса і співачка (сопрано). **1988.** Славутич — місто експлуатаційників Чорнобильської АЕС — прийняло перших новоселів. **1989.** У Радянському Союзі вперше на альтернативній основі відбулися вибори народних депутатів. **1995.** Набула чинності Шенгенська угода, підписана 1985 року, для значного спрощення процедури перетину кордонів між сімома європейськими державами: Бельгією, Нідерландами, Люксембургом, Францією, Німеччиною, Португалією та Іспанією.

У НОМЕР

Турнірна хроніка

Бокс. Київ. Дружний і блискучий колектив «Українські отамани» всуху (5:0!) розгромив команду «Бакинські вогні» («Baku Fires») у чвертьфіналі Всесвітньої серії (WSB).

Микола Буценко дав оптимістичний старт поєдинку, впевнено розібравшись із Гаїрбеком Гермахановим. Після цього срібний призер Олімпіади-2012 Денис Берінчик артистично вийшов у ринг, повеселивши глядачів столичного Палацу спорту. Українець кинувся на Гуршида Тожибаєва, принісши другу перемогу «отаманам». Свого суперника Гайбулу Мусалова здолав і Дмитро Митрофанов. Бронзовий призер Ігор у Лондоні напівважковаговик Олександр Гвоздик зірвав овації, нокаутувавши у п'ятому раунді Володимира Челеса. А чемпіон Олімпіади та світу у важкій категорії Олександр Усик одностайним рішенням суддів переміг чемпіона світу у суперважкій категорії Магомедрасула Меджидова.

Стрибки у воду. Дубай. Другий етап Світової ліги. Багаторазовий чемпіон Європи Ілля Кваша у стрибках з триметрового трампліна виборов перше місце.

У фіналі він випередив олімпійського чемпіона Іллю Захарова з Росії, а також бронзового призера останніх Ігор у Лондоні китайця Ге Чона. Переможна сума українця — 493,40 бала. Другим фінішував іспанець Гав'єр Іллана — 468,20, а третім — Ге Чон (466,35).

Олена Федорова у тій самій дисципліні серед жінок показала третій результат — 304,50.

Нагадаємо, що на цих змаганнях Кваша у парі з Олексієм Пригоровим здобув «срібло» у синхронних стрибках з триметрового трампліна.

Фехтування. Українка Ольга Харлан виграла турнір серії Гран-прі «Московська шабля». У півфіналі вона перемогла Василіки Вугіука (15:10) з Греції, а у фіналі здолала росіянку Софію Велику (15:9).

Вільна боротьба. Тбілісі (Грузія). Чемпіонат Європи. Здобуток атлетів України — десять медалей: дві золоті, срібна і сім бронзових! Жіноча збірна стала першою у командних змаганнях, чоловіча — третьою.

В останній день чемпіонату українські спортсмени здобули ще порцію медалей. Ганна Василенко (63 кг), Катерина Бурмістрова (72 кг) та Ібрагім Алдатов (84 кг) посіли треті місця у своїх вагових категоріях. Цікаво, що всі троє в різні роки вигравали чемпіонат світу.

Хокей. Чемпіонат ПХЛ України. Фінальна серія. «Донбас-2» (Донецьк) — «Компаньйон-Нафтогаз» (Київ). 5:0 (2:0, 3:0, 0:0). Рахунок у серії — 3:0.

Футбол. Першість країни. Перша ліга. 22-й тур. «Кримтеплиця» (Молодіжне) — «Олександрія». 0:0. «Одеса» — «Сталь» (Алчевськ). 1:2. Решту шість матчів перенесено.

***

Бразильський форвард донецького «Шахтаря» Луїс Адріано сповнений рішучості відмовитися від паспорта своєї країни і стати українцем. Про це він заявив в ефірі одного з українських телеканалів: «Це питання обговорив з дружиною, і вона погодилася з моїм рішенням. Готовий відмовитися від бразильського громадянства, якщо матиму можливість грати за збірну України».

Табло

Футбол. Відбірний етап ЧС-2014. 22—23 березня.

Група A. Хорватія — Сербія. 2:0. Шотландія — Вельс. 1:2. Македонія — Бельгія. 0:2. Бельгія — 13 очок, Хорватія — 13, Вельс — 6, Сербія — 4, Македонія — 4, Шотландія — 2.

Група B. Чехія — Данія. 0:3. Болгарія — Мальта. 6:0. Італія — 10, Болгарія — 9, Данія — 5, Чехія — 5, Вірменія — 3, Мальта — 0.

Група C. Швеція — Ірландія. 0:0. Казахстан — Німеччина. 0:3. Австрія — Фарери. 6:0. Німеччина — 13, Швеція — 8, Австрія — 7, Ірландія — 7, Казахстан — 1, Фарери — 0.

Група D. Нідерланди — Естонія. 3:0. Угорщина — Румунія. 2:2. Андорра — Туреччина. 0:2. Нідерланди — 15, Угорщина — 10, Румунія — 10, Туреччина — 6, Естонія — 3, Андорра — 0.

Група E. Норвегія — Албанія. 0:1. Словенія — Ісландія. 1:2. Кіпр — Швейцарія. 0:0. Швейцарія — 11, Ісландія — 9, Албанія — 9, Норвегія — 7, Кіпр — 4, Словенія — 3.

Група F. Ізраїль — Португалія. 3:3. Люксембург — Азербайджан. 0:0. Росія — 12, Ізраїль — 8, Португалія — 8, Північна Ірландія — 3, Азербайджан — 3, Люксембург — 2.

Група G. Боснія — Греція. 3:1. Словаччина — Литва. 1:1. Ліхтенштейн — Латвія. 1:1. Боснія — 13, Греція — 10, Словаччина — 8, Литва — 5, Латвія — 4, Ліхтенштейн — 1.

Група H. Сан-Марино — Англія. 0:8. Молдова — Чорногорія. 0:1.

Польща — Україна. 1:3. Голи: Ярмоленко, 2, Гусєв, 7, Піщек, 18, Зозуля, 45.

Польща: Боруц, Піщек, Глік, Василевський, Беніш, Крихов'як, Лукасік (Обраньяк, 59), Майєвський (Теодорчик, 76), Блащиковський, Рибус (Косецький, 46), Левандовський. **Тренер** — Вальдемар Форналік.

Україна: П'ятов, Федецький, Кучер, Хачериді, Шевчук, Степаненко (Тимощук, 60), Ротань, Гусєв (Морозюк, 90+3), Гармаш (Безус, 90+2), Ярмоленко, Зозуля. **Тренер** — Михайло Фоменко.

Рефері — Павел Краловець (Чехія).

Варшава. Стадіон «Народовий». 55 565 глядачів. Мінус 6 градусів.

	В	Н	П	М	О
1. Чорногорія	4	1	0	13—2	13
2. Англія	3	2	0	20—2	11
3. Україна	1	2	1	4—3	5
4. Польща	1	2	1	6—6	5
5. Молдова	1	1	3	2—8	4
6. Сан-Марино	0	0	5	0—24	0

Група I. Франція — Грузія. 3:1. Іспанія — Фінляндія. 1:1. Франція — 10, Іспанія — 8, Грузія — 4, Білорусь — 3, Фінляндія — 2.

З м'ячем Роман Зозуля.

Зіграли відмінно, але про перемогу давайте забудемо...

Ситуації, до якої потрапила наша команда через невдалі поєдинки на старті відбірного циклу проти Молдови та Чорногорії, не позаздриш. По суті, збірній України тепер потрібно перемагати ледве не в усіх матчах, що залишилися. Однак у Варшаві «синьо-жовті» зробили дуже важливий крок до мети.

Олег Гусєв (праворуч) подвоїв рахунок.

Крижаний душ у дебюті

Польщу не назвеш зручним суперником для України — до цього ми лише в одній зустрічі із п'яти перемагали «кадру», загалом забивши п'ять м'ячів. Цього разу українці відзначилися тричі. Дебют зустрічі став крижаним динамівським душем для господарів. Адже на сьомій хвилині поляки вже «продували» — 0:2. Спершу ефектний м'яч забив Андрій Ярмоленко, а невдовзі відзначився Олег Гусєв.

Господарям вдалося відповісти влучним ударом Лукаша Піщека, але на більше «білих орлів» не вистачило. Хоча після гола вони помітно активізувалися. Та на 45-й хвилині Роман Зозуля, отримавши відмінну передачу від Ярмоленка, дивної краси ударом забив третій гол у ворота Артура Боруца. Це значно знизило шанси поляків навіть на нічию. Підопічні Фоменка показали майже стовідсоткову реалізацію.

Наш тренер пізніше зізнався:

— Запевняти, що ми не хотіли швидко забити, — сказати неправду. Напередодні матчу мене запитували, яким номером гратиме збірна України. Відповів, що першим, другим і третім... Думаю, збірна Польщі не очікувала, що ми почнемо матч першим номером.

За словами наставника нашої збірної, в перерві він сказав хлопцям, що матч триває 95—98 хвилин, розраховуючи, що футболісти сприймуть це належним чином.

Друга половина зустрічі й поготів пройшла під диктовку українців. Але збільшити рахунок їм не вдалося, бо прекрасно проявив себе воротар команди Польщі. У підсумку Україна заслужено домоглася вражаючої перемоги над непростим суперником і за різницею забитих і пропущених м'ячів обійшла його. Але від Англії, як і раніше, ми відстаємо на шість очок, хоча маємо матч у запасі. І нам хочеться вірити, що команда Михайла Фоменка боротиметься до самого кінця.

Результату досягли гравці

Дзвінкий виступ у столиці Польщі — лише частина кроку на шляху до завоювання путівки на чемпіонат світу 2014 року. Про це після варшавської зустрічі заявив **Михайло Фоменко.**

— По-перше, дякую хлопцям, — сказав він. — Виграш радує. Думаю, що наші вболівальники залишилися задоволеними і грою, і результатом, і самовіддачею. Результату досяг не я, не мої помічники, а футболісти.

— А чому Тимощук не вийшов у стартовому складі?

— Анатолію, на жаль, поки бракує ігрової практики. Тому вирішили використати його у другому таймі, коли суперники не матимуть вже свіжості. Вийшовши на поле, він діяв непогано, укріпив центральну лінію.

— Тепер, мабуть, надія потрапити на ЧС-2014 стала трохи реальнішою?

— Сьогодні зроблено навіть не крок на шляху до Бразилії, а його одна четверта. Щодо надії, вона завжди, як ми кажемо, вмирає останньою. Тому сподіватимемося, що хлопці виправдають себе і надалі. А збірна Польщі не могла розчарувати. Команда — нормальна, виконавці — хороші. Просто так склалася гра.

...Звичайно, ми всі пережили величезне піднесення від перемоги наших футболістів. Але вони мають забути про цей успіх, бо сьогодні в Одесі на них чекає черговий складний іспит — матч проти Молдови. І до нього варто поставитися набагато серйозніше, ніж до поєдинку у Варшаві. В іншому разі перемога над поляками не матиме жодного значення.

Фото Євгена КРАВСА (із Варшави, спеціально для «Голосу України»).

Андрій Ярмоленко надав переможного імпульсу.

Над номером працювали: Віталій СУДДЯ, Алла ДОДАТКО, Оксана КУЛУГІНА.

Редколегія: Леонід **БРОВЧЕНКО,** Анатолій **ГОРЛОВ,** Сергій **ДЕМСЬКИЙ**, Віталій **ЖЕЖЕРА,** Іван **ІЛЛЯШ,** Світлана **ПИСАРЕНКО,** Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Засновник — Верховна Рада України

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси та передплатна ціна на 2013 рік

Для фізичних осіб:
40224 — 10 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 8 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).

Для підприємств і організацій:
60955 — 30 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 100000.

Друк: **ТОВ «Мега-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15 www.mega-poligraf.kiev.ua**

Зам. 29015

Макет, верстка — редакція газети «Голос України».

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

4820094010015 >